

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา:
กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

SATISFACTION FOR MANAGEMENT OF BUDDHISM CHARITY SCHOOLS:
A CASE STUDY OF ANUBANWATCHOTITHAYAKARAMSONGKOH
SCHOOL DAMNOENSADUAK DISTRICT RATCHABURI PROVINCE

พระครูปลัดศุภชัย ขนดีโก (บุญอิม)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๑

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา:
กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

พระครูปลัดศุภชัย ขนติโก (บุญอิม)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๑

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

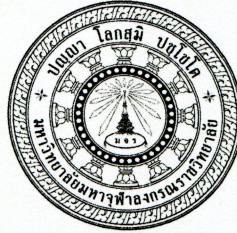
Satisfaction for Management of Buddhism Charity Schools:
A case study of Anubanwatchotithayakaramsongkoh School
Damnoensaduak District Ratchaburi Province.

Phrakhrupalad Supachai Khandhiko (Bun-im)

A Research Paper Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Master of Arts
(Buddhist Management)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
C.E. 2018

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์เรื่อง
“ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียน
อนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์

(พระมหากังवाल ชีรธมโม, ผศ. ดร.)

ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร.บุษกร วัฒนบุตร)

กรรมการ

(รศ. ดร.สุรพล สู่ยะพรหม)

กรรมการ

(พระครูวิสุทธธานันทคุณ, ดร.)

กรรมการ

(พระสมุทรวชิรโสภณ, ดร.)

กรรมการ

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

พระครูวิสุทธธานันทคุณ, ดร.

ประธานกรรมการ

พระสมุทรวชิรโสภณ, ดร.

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(พระครูปลัดศุภชัย ขนติโก)

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธรศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม
สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
- ผู้วิจัย** : พระครูปลัดศุภชัย ขนดีโก (บุญอิม)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : พระครูวิสุทธาจารย์นันทคุณ, ดร.
พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ), พธ.ม.(การจัดการเชิงพุทธ),
พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)
 - : พระสมุทรวชิโรโสภณ, ดร.
พธ.บ.(การจัดการเชิงพุทธ), พธ.ม.(การจัดการเชิงพุทธ),
พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธรศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวกจังหวัดราชบุรี (๒) ศึกษาศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธรศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และ(๓) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธรศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยในส่วนของวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลภาคสนามจากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี จำนวน ๑๘๘ คน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และในส่วนของวิจัยเชิงคุณภาพมีการวิเคราะห์เอกสาร และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลภาคสนามจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๘ คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธรศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรีโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ ๔.๐๘ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑

๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรีโดยจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และอาชีพ พบว่าไม่แตกต่างกันทุกด้านซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ปัญหาและอุปสรรคต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี พบว่า การประสานงานในการทำงานที่ซ้ำซ้อน ไม่มีเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหรือหมุนเวียนในโรงเรียนให้อำนาจสิทธิขาดแก่ผู้หนึ่งผู้ใดนานเกินไป ไม่สามารถเลือกนักเรียนได้ ความรู้ในด้านการใช้สื่อประกอบในการเรียนการสอนยังมีน้อย ขาดงบประมาณในการจัดหาจัดทำสื่อที่ทันสมัย เงินที่ได้จากรัฐไม่เพียงพอตามรายหัวและผู้บริหาร การจัดตั้งกองทุนการศึกษาและมอบทุนให้นักเรียนอยู่ในส่วนจำกัด การลาออกของครูในช่วงภาคการศึกษาหรือปีการศึกษาซึ่งทำให้โรงเรียนหาบุคลากรไม่ทัน การประสานงานในส่วนราชการกับส่วนภูมิภาคเกิดข้อผิดพลาดบ่อยมีความเข้าใจไม่ตรงกันและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก พบว่า จัดการอบรมเพิ่มเติมความรู้ ส่งเสริมให้ครู มีการศึกษาต่อ เพื่อให้มีการพัฒนามากยิ่งขึ้น จัดทำสื่อเพิ่มแล้วนำมาทดลองก่อนใช้งานจริง พัฒนาโดยตั้งกองทุนหรือมูลนิธิขึ้นในโรงเรียน สร้างแรงจูงใจให้กับผู้มาทำหน้าที่ในการสอน และมีค่าตอบแทนให้เหมาะสม ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำงาน

Thesis Title : Satisfaction for management of Buddhism charity schools : A case study of Anubanwatchotithayakaram -songkoh school Damnoensaduak district, Ratchaburi province.

Researcher : Phrakhrupalad supachai khuntigo (Bun-im)

Degree : Master of Arts (Buddhist Management)

Research Paper Supervisory Committee

: Phrakhruwisutthanantakhun, Dr.
B.A.(Buddhist Management), M.A.(Buddhist Management),
Ph.D. (Buddhist Management)

: Phrasamutrawachirasophon, Dr.
B.A.(Buddhist Management), M.A.(Buddhist Management),
Ph.D. (Buddhist Management)

Date of Graduation : February 6, 2019

Abstract

The objectives of research paper were (1) to study satisfaction for management of Buddhism charity schools: A case study of Anubanwatchotithayakaramsongkoh school Damnoensaduak district Ratchaburi province (2) to study compare's satisfaction for management of Buddhism charity schools: A case study of Anubanwatchotithayakaramsongkoh school Damnoensaduak district Ratchaburi province (3) to study the problem obstacles and suggestion of development satisfaction for management of Buddhism charity schools: A case study of Anubanwatchotithayakaramsongkoh school Damnoensaduak district Ratchaburi province classify by personal factors. The research methodology was the mixed method research that the quantitative research used the questionnaire as the tool to collect the data in the field study from 188 parents of the students in Anubanwatchotithayakaramsongkoh School Damnoensaduak district Ratchaburi province. The statistics were used for the data analysis through frequency percentage mean sigma and qualitative research had the documentary analysis and interview as the tool to collect the data in the field study from 8 key informants and analyzed the data through the content analysis technique.

The findings of this research were as following:

1. Satisfaction for management of Buddhism charity schools: A case study of Anubanwatchotithayakaramsongkoh school Damnoensaduak district Ratchaburi province overall was found in high level with average at mean of 4.04 when considering the aspect found that in high level all aspect the aspects that has the most general management at mean of 4.04 the aspects with the lowest all aspect the aspects that budget management at mean of 4.01.

2. Compare's satisfaction for management of Buddhism charity schools: A case study of Anubanwatchotithayakaramsongkoh School Damnoensaduak district Ratchaburi province classified by gender age educational background and occupation found that there were no differences in all aspects which rejects the hypothesis.

3. The problems and obstacles for management of Buddhism charity schools : A case study of Anubanwatchotithayakaramsongkoh school Damnoen saduak district Ratchaburi province as following: duplicate coordinating the activities There is no change in management or rotation in the school give power to one person for too long Knowledge about the use of media is minimal Lack of budget to buy media Money received from the government is not enough capital management is limited the resignation of the teacher which caused the personnel to not keep up coordination that is wrong understanding doesn't match. And the suggestion for management of Buddhism charity schools: A case study of Anubanwatcho tithayakaramsongkoh school Damnoensaduak district Ratchaburi province as following: additional training promote further education to develop create media and actually use foundation fund development motivate teachers to teach appropriate compensation and promote effective collective work processes.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความเมตตาของคณะกรรมการผู้ควบคุมสารนิพนธ์ ได้แก่ พระครูวิสุทธาสนันทคุณ, ดร. และ พระสมุทรวชิรโสภณ, ดร. ที่อนุเคราะห์ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือในการปรับปรุง แกไขสารนิพนธ์จนสำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณ คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ ประกอบด้วย พระครูสังฆรักษ์ทรงพรณ ชยทตโต, ผศ.ดร., พระมหากังวาล ชีรธมโม, ผศ.ดร.และ ผศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะปรับปรุง เพื่อความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

ขอขอบคุณ พระปิฎกโกศล, ดร., พระครูสังฆรักษ์ทรงพรณ ชยทตโต, ผศ.ดร., พระมหากังวาล ชีรธมโม, ผศ.ดร., พระครูวาทิตวิวัฒน์, ดร. และ ดร.ปณณธร เขียวชัยพฤษ์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม พร้อมแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ที่มอบความเมตตาสนับสนุนทุนการศึกษาและกำลังใจผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบคุณ พระปิฎกโกศล รองเจ้าคณะจังหวัดราชบุรี พระมหาประกอบ โชติปัญโญ เจ้าคณะอำเภอดำเนินสะดวก นางพัชราภรณ์ ธิบุตติชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านโป่ง "สามัคคีคุณูปถัมภ์" นางเกศิณี เก่งทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ นายทนงศักดิ์ คุรุรัตน์ อาจารย์ฝ่ายปกครอง นางเกษศิรินทร์ ประพันธ์เจริญ อาจารย์ฝ่ายวิชาการ นายภาณุพงศ์ จีรัง อาจารย์ฝ่ายบริหารทั่วไป นางสุปรียา พิบูลสวัสดิ์ อาจารย์ฝ่ายบุคลากร นางสุทธิวัลย์ สีเหลือง ผู้ปกครองนักเรียน นางประพิมพรรณ ภูงศ์ชัย ผู้ปกครองนักเรียน นางกิตติ์วี อกิสินรุ่งโรจน์ กรรมการสถานศึกษา นางบุผา พ่วงพิศ กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อการวิจัย ตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ที่อนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ อันจะพึงมีจากสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา และมอปปบูชาเป็นกตเวทิตาคุณแก่บิดรมารดา ตลอดจนถึงครูบาอาจารย์ รวมถึงคณะญาติโยมและผู้มีอุปการคุณทุกท่าน ผู้ให้กำลังใจ ผู้ให้กำลังใจสนับสนุน ซึ่งไม่สามารถจะเอ่ยนามได้ทั้งหมด

พระครูปลัดศุภชัย ขนติโก

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ คำถามวิจัย	๔
๑.๓ วัตถุประสงค์การวิจัย	๔
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๕
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๖
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๗
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
๒.๑ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับความพึงพอใจ	๘
๒.๒ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารจัดการ	๑๗
๒.๓ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด	๓๐
๒.๔ ข้อมูลพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย	๗๑
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗๗
๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๙๐
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๙๑
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๙๑
๓.๒ ประชากร และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๙๑
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๙๒
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๙๕
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล	๙๖

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๙๗
๔.๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๙๘
๔.๒ ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี	๙๙
๔.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาล วัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	๑๐๔
๔.๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียน อนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี	๑๓๐
๔.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาล วัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี	๑๓๓
๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๔๑
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๑๔๔
๕.๑ สรุป	๑๔๕
๕.๒ อภิปรายผล	๑๔๙
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๕๕
บรรณานุกรม	๑๕๖
ภาคผนวก	๑๖๕
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย	๑๖๖
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	๑๗๒
ภาคผนวก ค ตัวอย่างเครื่องมือวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	๑๘๓
ภาคผนวก ง ประมวลภาพจากการสัมภาษณ์	๑๙๐
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ค่า IOC และผลการวิเคราะห์ค่า Alpha	๑๙๔
ประวัติผู้วิจัย	๑๙๙

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
๔.๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	๙๘
๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม	๙๙
๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานวิชาการ	๑๐๐
๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณ	๑๐๑
๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานบุคคล	๑๐๒
๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี	๑๐๓
๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึง พอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี จำแนกตามเพศ	๑๐๔
๔.๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจใน การบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียน อนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ	๑๐๕
๔.๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึง พอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามเพศ	๑๐๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

[illegible]

สารบัญตาราง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๔.๑๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอายุ	๑๑๐
๔.๑๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอายุ	๑๑๐
๔.๑๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอ	๑๑๑
๔.๒๐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอายุ	๑๑๑
๔.๒๑ การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหาร วิชาการ จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)	๑๑๒
๔.๒๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอายุ	๑๑๓
๔.๒๓ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอายุ	๑๑๓

สารบัญตาราง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๔.๒๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามอายุ	๑๑๔
๔.๒๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามอายุ	๑๑๔
๔.๒๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอายุ	๑๑๕
๔.๒๗ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอายุ	๑๑๕
๔.๒๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษา	๑๑๖
๔.๒๙ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษา	๑๑๖
๔.๓๐ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	๑๑๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

[illegible]

สารบัญตาราง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๔.๓๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ	๑๒๑
๔.๓๙ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ	๑๒๒
๔.๔๐ การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)	๑๒๒
๔.๔๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอาชีพ	๑๒๓
๔.๔๒ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอาชีพ	๑๒๓
๔.๔๓ การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)	๑๒๔
๔.๔๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอาชีพ	๑๒๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๔.๔๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอาชีพ	๑๒๕
๔.๔๖ การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)	๑๒๖
๔.๔๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามอาชีพ	๑๒๗
๔.๔๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามอาชีพ	๑๒๗
๔.๔๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอาชีพ	๑๒๘
๔.๕๐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอาชีพ	๑๒๘
๔.๕๑ การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)	๑๒๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๔.๕๒ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอ ดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ	๑๓๐
๔.๕๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอ ดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ	๑๓๑
๔.๕๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอ ดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล	๑๓๒
๔.๕๕ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอ ดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป	๑๓๓

สารบัญญภาพ

เรื่อง	หน้า
๒.๑ โครงสร้างการบริหารโดยรวม โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์	๗๐
๒.๒ แผนผังโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์	๗๔
๒.๓ สัญลักษณ์โรงเรียน	๗๕
๒.๔ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๙๐
๔.๑ แนวการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา	๑๔๐

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารการศึกษาเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญอย่างยิ่ง คนเราเมื่อเกิดมาก็ได้รับการสั่งสอนจากบิดามารดา เมื่อเจริญเติบโตขึ้นมา ก็เป็นหน้าที่ของครูและอาจารย์ ผู้สั่งสอนศิษย์ให้ได้รับวิชาความรู้ ด้วยการอบรมจิตใจพร้อมด้วยคุณธรรม นอกจากนั้นแล้วโรงเรียนเป็นที่ศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการอบรมให้การศึกษาแก่เด็กและเยาวชน ดังนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจึงได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสร้างความรู้ เป็นการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน การทำกิจกรรม การเรียนรู้อย่างมีความหมาย ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต^๑

การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด เป็นการบริหารจัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งของหน่วยงานเอกชนและรัฐที่จะต้องดำเนินการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงการบริหารจัดการศึกษาที่ผ่านมารัฐยังไม่สามารถจัดการศึกษาในทุกระดับให้ประชาชนได้อย่างเพียงพอ รัฐจึงได้มีนโยบายให้เอกชน มูลนิธิ สถาบันทางศาสนา เข้ามาช่วยเหลือแบ่งเบาภาระของรัฐโดยให้เอกชนจัดตั้งโรงเรียน เช่น โรงเรียนราษฎร์หรือโรงเรียนเอกชน ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้ ซึ่งปัจจุบันโรงเรียนเอกชนจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วประเทศ ตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งสายสามัญและสายอาชีพเฉพาะด้านสาขา เมื่อศึกษาข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงลึกแล้วได้ทราบว่าในแต่ละปีจะมีโรงเรียนเอกชนตั้งขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก ในขณะเดียวกันก็มีโรงเรียนเอกชนที่ขอเลิกล้มกิจการจำนวนมากเช่นเดียวกัน โรงเรียนเอกชนเหล่านี้ตั้งขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เพื่อการจัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ ในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้กำหนดการจัดการและการบริหารการศึกษาอยู่ในหมวดที่ ๓ เมืองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ ๕ ปัจจัย คือ (๑) ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน (๒) หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน (๓) บุคลากรภายในโรงเรียน (๔) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (๕) การจัดการและการบริหารการศึกษา^๒

^๑กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, (กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๕๓), หน้า ๒๕.

^๒สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน, (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๓), หน้า ๓๔.

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ในฐานะเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้แก่เด็ก และเยาวชนในท้องถิ่น โดยเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส และคณะกรรมการโรงเรียน หรือให้ที่ดินแก่รัฐบาล ในการจัดตั้งโรงเรียน หรือทางวัดให้ใช้ที่ดินของวัดในการสร้างอาคารเรียนให้เป็นโรงเรียนมีวัดทั่วประเทศ หลายวัดได้จัดตั้งโรงเรียนเอกชนขึ้น ดำเนินการจัดจ้างครูให้มาทำหน้าที่สอนหนังสือซึ่งบางวัดก็ใช้ พระภิกษุสงฆ์ ผู้ที่มีความรู้ด้านวิชาการ เป็นครูพระในการจัดการเรียนการสอน บางวัดก็เก็บค่าเล่าเรียน บางวัดก็สอนให้ฟรีโดยใช้เงินงบประมาณของวัดในการดำเนินการ โรงเรียนการกุศลของวัดเน้นนโยบาย การจัดการเรียนการสอนศีลธรรม พุทธศาสนศึกษาเป็นหลักสาระสำคัญ รองลงมาจะเป็นเรื่องวิชาการ ตามหลักสูตร ตามหมวดวิชา หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทางรัฐบาลกำหนดตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ของวัด และการจัดตั้งเป็นโรงเรียนการกุศลของวัดก็เป็นไปตาม กฎระเบียบ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาได้ประสบปัญหาการดำเนินการอุดหนุนเหมือน โรงเรียนเอกชนทั่วไป ไม่สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนการสอนจากผู้ปกครอง เนื่องจาก ผู้ปกครองมีฐานะยากจน จึงทำให้โรงเรียนบางแห่งต้องเลิกกิจการเรียนการสอนไป ส่วนบางแห่งได้ออน กิจการโรงเรียนให้แก่รัฐบาลดำเนินการต่อ^๓

จากโครงการวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ ทราบว่า ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร และโครงสร้างหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการไปสู่ระบบใหม่^๔ ดังนั้น โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาได้ประสบ ปัญหาอุปสรรคดังกล่าวด้วยเช่นเดียวกัน ปัญหาอุปสรรคการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนการ กุศลของวัด จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่า

การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด โดยภาพรวมยังไม่ประสบความสำเร็จตาม วัดอุปสงค์เท่าที่ควร ดังที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ได้ตั้ง คณะกรรมการขึ้นมาศึกษาหลักการบริหารจัดการโรงเรียนที่มีความไม่เท่าเทียมกันทั้งด้านศักยภาพ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป^๕

การบริหารงานของหน่วยงานใดๆ ก็ตาม รวมทั้งการบริหารงานของพระสงฆ์จำเป็นต้องมี องค์ประกอบหรือทรัพยากรที่มีความสำคัญพื้นฐาน และต้องเป็นพื้นฐานในการบริหารนั้นซึ่งประกอบ ไปด้วยคน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการด้านเครื่องมือ เครื่องจักร รวมถึงอำนาจหน้าที่ ระยะเวลา ในการทำงานและความสะดวกต่าง ๆ ในการทำงานด้วย เท่าที่ได้กล่าวมานี้มีความสำคัญและมีความ ผูกพันต่อเนื่องกันอย่างใกล้ชิด ความสำเร็จในการบริหารสำหรับพระสงฆ์ทางคณะสงฆ์นั้น จะ สำเร็จลงเช่นเดียวกับหน่วยงานอื่นๆ ได้ หรือจะประสบผลสำเร็จตามวัดอุปสงค์เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับ

^๓สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา, (กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์, ๒๕๕๒), หน้า ๗.

^๔สมศักดิ์ คงพิบูลย์, การพัฒนาการศึกษาและเผยแผ่ศาสนาธรรม, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๕๓), หน้า ๘๓.

^๕สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.), กลุ่มนโยบายและแผนการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา, ๒๕๕๖), หน้า ๘๑.

กับความสามารถของพระสังฆาธิการ ที่จะนำทรัพยากรดังกล่าวออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์และได้ผลอย่างคุ้มค่า ซึ่งจัดว่าเป็นหน้าที่ของพระสังฆาธิการควรให้ความสนใจอย่างจริงจังกับ

การบริหาร กล่าวคือ เพื่อให้การบริหารของกิจการคณะสงฆ์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดทั้งการประหยัดยิ่งขึ้น^๖

สมัยก่อนนิยมใช้คำว่า การปกครองคณะสงฆ์ แต่ปัจจุบันใช้คำว่า การบริหารกิจการคณะสงฆ์ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างความเข้มแข็ง และการดำรงอยู่อย่างมั่นคงของพระพุทธศาสนา เป็นการปกครองเพื่อบังคับบัญชาดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้อยู่ในการปกครองให้เรียบร้อยดีงาม ส่วนการบริหารจะเป็นไปเพื่อการบริหารจัดการในการที่จะดำเนินงานให้สำเร็จ ในการบริหารนั้น

การบริหารตามแนวพระพุทธศาสนา พุทธวิธีการบริหารควรยึดหลักธรรมาธิปไตยเป็นสำคัญโดยผู้บริหารเองจะต้องประพฤติธรรม และใช้ธรรมเป็นหลักในการบริหาร และต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งโดยพึงสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ดังพุทธพจน์ที่ว่า “ถ้าเห็นจะได้ประโยชน์สุขที่ยิ่งใหญ่เพราะเสียสละประโยชน์สุขเล็กน้อย บุคคลควรสละประโยชน์สุขเล็กน้อย เพื่อเห็นแก่ประโยชน์สุขที่ยิ่งใหญ่” ดังนั้นเมื่อก้าวถึงการปกครองคณะสงฆ์ หรือการบริหารกิจการคณะสงฆ์ จึงต้องเป็นพระธรรมวินัยเป็นหลัก เพราะพระธรรมวินัยเป็นโครงสร้างและการจัดสภาพสังคมสงฆ์ให้เกิดความเรียบร้อย และเป็นการพัฒนาบุคลากรในสังคมด้วย ทุกคนจะรู้จักหน้าที่ของตนเอง”

การจัดการศึกษาในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ต้องมุ่งเน้นกระบวนการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นคนเก่ง คนกล้าและคนดี เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ มีทักษะหลากหลาย มีคุณธรรมและเจตคติ ที่ดีมีความรับผิดชอบ พึ่งตนเองได้ รู้จักตนเองและเข้าใจตนเอง มีพลังในการคิด การตัดสินใจ และการปรับตัวทั้งด้านการเรียน การดำเนินชีวิต การเลือกอาชีพด้วยความรอบคอบชาญฉลาด สมเหตุสมผล รักการทำงาน เองงานเป็นชีวิตและดำเนินชีวิตใน สังคมสมัยใหม่อย่างมีแบบแผน มีหลักเกณฑ์ มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ตลอดจนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน เพิ่มพูนพัฒนานตนเอง พัฒนาอาชีพและพัฒนาสังคมให้ทันสมัยอยู่เสมอ จึงจะมีชีวิตที่ประสบความสำเร็จและสงบสุข ท่ามกลางปัญหาอันเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วฉับพลัน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองและเทคโนโลยี” ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจะมีมาตรการในการจัดสรรทรัพยากรทั้งปวงเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดตามพันธกิจ ๔ ด้าน ประกอบด้วยการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป

^๖กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารศึกษาคณะสงฆ์**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๓๘), หน้า ๑.

^๗พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), **พุทธวิธีบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๒๒.

^๘วิโรจน์ สารัตนะ, **การพัฒนานโยบายการศึกษา**, (ขอนแก่น : ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๓๕), หน้า ๒-๓.

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน เนื่องจากการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาศักยภาพไปสู่การสร้างคนที่มีบุคลิกแบบในอนาคต เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการบริหารต่อผู้ปกครอง ดังนั้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีและการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด สืบไป

๑.๒ คำถามวิจัย

๑.๒.๑ ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เป็นอย่างไร

๑.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีความแตกต่างกันหรือไม่

๑.๒.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เป็นอย่างไร

๑.๓ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๓.๑ เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

๑.๓.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียน การกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๓.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยศึกษาจากสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีของกระทรวงศึกษาธิการ^๙ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) การบริหารวิชาการ (๒) การบริหารงบประมาณ (๓) การบริหารบุคคล และ (๔) การบริหารทั่วไป

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตตัวแปร ดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา รวม ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) การบริหารวิชาการ (๒) การบริหารงบประมาณ (๓) การบริหารบุคคล และ (๔) การบริหารทั่วไป

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๖๒ คน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๖๕ คน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๖๑ คน จำนวนทั้งหมด ๑๘๘ คน^{๑๐}

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ได้แก่ อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๔ คน ผู้ปกครอง จำนวน ๒ คน กรรมการสถานศึกษา จำนวน ๒ คน รวมทั้งสิ้น จำนวน ๘ คน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมระยะเวลา ๙ เดือน

^๙กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๖), หน้า ๓๓ – ๓๘.

^{๑๐}โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์, (เอกสารประชุมประจำปี ๒๕๖๐), หน้า ๑๐.

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ ผู้ปกครองที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๒ ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๓ ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๔ ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของบุคคลที่มีต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ๔ ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างในสถานศึกษาตั้งแต่การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การบริหารงานธุรการ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานอาคารสถานที่ การบริหารงานกิจการนักเรียนและนักศึกษา และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนการร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งด้านบุคลิกภาพความรู้ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรมตลอดจนค่านิยมให้ตรงกับความต้องการของสังคม

การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด หมายถึง การดำเนินงานโรงเรียนการกุศลของวัด โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การศึกษาแก่เด็กและเยาวชนดำเนินไป บรรลุวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ๔ ด้าน ได้แก่

๑. การบริหารวิชาการ หมายถึง การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ การประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชา การการวางแผนงานวิชาการ การติดตามผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน การประเมินผลและวัดผลการเรียนการสอนทุกภาค การศึกษา ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ครู อาจารย์ การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และอาคารสถานที่

๒. การบริหารงบประมาณ หมายถึงการจัดทำและเสนองบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ การติดตามประเมินผล และรายงานการใช้จ่ายเงิน มีการบริหารจัดการเงินงบประมาณให้สอดคล้องตามกฎหมายของโรงเรียนการกุศลของวัด การบริหารการเงินทั้งรายรับรายจ่ายของโรงเรียนให้มีเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงิน มีเจ้าหน้าที่การบัญชีการเงินของโรงเรียนเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารการเบิกจ่ายให้แก่บุคลากร การบริหารจัดการพัสดุและสินทรัพย์ เช่น ที่ดิน วัสดุสิ่งก่อสร้างครุภัณฑ์ของโรงเรียนการกุศลของวัดให้สอดคล้องตามหลักเกณฑ์

๓. การบริหารบุคคล หมายถึงการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งหน้าที่การงาน การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งบุคลากร มีการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรอย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีการโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่งบุคลากร การพิจารณาให้บุคลากรที่เกษียณอายุราชการได้รับบำเหน็จ บำนาญเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มาด้วยความดีความชอบเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ

๔. การบริหารทั่วไป หมายถึงการดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษา งานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์การ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป

โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ หมายถึง สถานที่ให้การศึกษา การเรียนการสอน แก่เยาวชน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษา ซึ่งตั้งอยู่ที่ ณ วัดโชติทายการาม หมู่ 4 ตำบลดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๗.๑ ทำให้ทราบความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

๑.๗.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

๑.๗.๔ ผลการวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาการจัดการศึกษาและบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางพระพุทธศาสนา

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงฆ์เคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” นี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา โดยเชื่อมโยงกับการวิจัย นำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งสามารถประมวลสรุปแนวคิด ทฤษฎีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

๒.๑ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับความพึงพอใจ

๒.๒ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารจัดการ

๒.๓ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด

๒.๔ ข้อมูลพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า “แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับความพึงพอใจ” จากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑.๑ ความหมายของความพึงพอใจ

เอกสารทางวิชาการที่หลากหลายได้ระบุถึง “ความหมายของความพึงพอใจ” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำมาประกอบใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดี หรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นๆ เมื่อบุคคล อดิเรกกาย แรงใจ และสติปัญญาเพื่อกระทำในสิ่งนั้น ๆ ความพึงพอใจเป็นทัศนคติอย่างหนึ่งที่มี ลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ เป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เป็นสุข เมื่อได้รับการ ตอบสนองตามความต้องการ และเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อการ เลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมนั้น ๆ^๑

^๑พระครูสุนทรจรรณ, “ความพึงพอใจต่อการบริหารงานศึกษาสงเคราะห์ในพระพุทธศาสนา : ศึกษากรณีศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดทุ่งครุ เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๑๓.

เป็นทัศนคติอย่างหนึ่งที่มีลักษณะเป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้เป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เป็นสุข เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนในสิ่งที่ขาดหายไป และเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมนั้นๆ ความพึงพอใจจะทำให้บุคคลเกิดความสบายใจหรือสนองความต้องการทำให้เกิดความสุข รวมทั้งสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยทำให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ^๒

ความพึงพอใจหรือความพอใจ พจนานุกรมด้านจิตวิทยา Chaplin ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความรู้สึก ของผู้ที่มารับบริการต่อสถานบริการตามประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าไปติดต่อขอรับบริการในสถานบริการนั้น นอกจากนี้ยังมีความหมายของความพึงพอใจไว้ หลากหลายเช่น ความพึงพอใจ คือ ทัศนคติในทางบวกของบุคคลจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ ทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องเนื่องจากความต้องการด้านพื้นฐานของมนุษย์ ความต้องการด้านสังคม ถ้าบุคคลได้รับความพึงพอใจ มีผลเกี่ยวเนื่องจากความต้องการด้านพื้นฐานของมนุษย์จะเกิดความพึงพอใจมากขึ้น^๓

ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีองค์ประกอบ และสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงาน และเขาได้รับการตอบสนองความต้องการเขาได้^๔ ความรู้สึก หรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้น เมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมาย^๕

ความพึงพอใจ และการจูงใจ จะเป็นเหตุและผลซึ่งกันและกันและได้ให้แนวความคิดไว้ว่าการจูงใจ (Motivation) เป็นสิ่งเร้า และความพยายามที่จะตอบสนองความต้องการหรือเป้าหมาย ส่วนความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ความพอใจเมื่อต้องการหรือเป้าหมายได้รับการตอบสนอง ดังนั้น การจูงใจจึงเป็นสิ่งเร้า เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ คือ ความพึงพอใจ^๖

^๒พระมหาขุนทอง อคควโร, “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๙.

^๓ธนพร ชุมวรฐายี, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของกรุงเทพมหานคร, ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๙), หน้า ๘.

^๔กิตติยา ปรีดีติลล, ทฤษฎีการบริหารองค์การ, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๔๒), หน้า ๓๒๑-๓๒๒.

^๕ชรีณี เดชจินดา, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อศูนย์บริการกำจัด ภาควัตถุสาหร่ายแขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๓๐), หน้า ๔๕.

^๖ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, องค์การและการจัดการ (ฉบับสมบูรณ์), (กรุงเทพมหานคร: ธรรมสารการพิมพ์, ๒๕๓๙), หน้า ๓๖๕

ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้น ก็ต่อเมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ตนเองต้องการ หรือเป็นไปตามที่ตนเองต้องการและความรู้สึกดังกล่าวนี้จะลดลงหรือไม่เกิด” ความพึงพอใจของลูกค้า เมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการทำงานของผลิตภัณฑ์ที่ซื้อมากับสิ่งที่คาดหวังไว้ ระดับความคาดหวังของลูกค้าอาจได้จากประสบการณ์ที่เคยใช้สินค้านั้น” พอใจชอบใจ” ความรู้สึกรัก ชอบ ยินดี เต็มใจ หรือเจตคติของบุคคลที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุและจิตใจ^{๑๐} ความรู้สึกที่ดี หรือความประทับใจที่มีต่อการกระทำของบุคคลหรือการทำงานนั้นๆ^{๑๑}

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดี หรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ มีความรู้สึกรัก ชอบ ยินดี เต็มใจ หรือเจตคติของบุคคลที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองเป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เป็นสุข เมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการ และเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติในกิจกรรมนั้น

๒.๑.๒ ความสำคัญของความพึงพอใจ

เอกสารทางวิชาการที่หลากหลายได้ระบุถึง “ความสำคัญของความพึงพอใจ” ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำมาประกอบใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

ความสำคัญของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ช่วยให้งานประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานเกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการแรกที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงความเจริญก้าวหน้าของงานบริการคือ จำนวนผู้มาใช้บริการ ดังนั้นผู้บริหารที่ชาญฉลาด จึงควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัย และองค์ประกอบต่างๆ ที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจ ทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้มาใช้บริการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดจากความสำคัญดังกล่าว สรุปได้ว่า หากบุคคลมีความพึงพอใจย่อมส่งผลต่อความ

^{๑๐}มนตรี เฉียบแหลม, “ความพึงพอใจในภาระหน้าที่และงานของเกษตรกรอำเภอในจังหวัดภาคเหนือ”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๖), หน้า ๙.

^{๑๑}วิช สังวนวงศ์วานและพรรณพิมล ก้านนก, **การจัดการตลาด**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๕), หน้า ๑๘.

^{๑๒}ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๖**, (กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์ จำกัด ๒๕๔๖), หน้า ๗๗๕.

^{๑๓}พิน คงพล, “ความพึงพอใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการประถมศึกษา จังหวัดใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒสงขลา, ๒๕๒๙), หน้า ๒๑.

^{๑๔}สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, “รายงานการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน”, (กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว ๒๕๔๓), หน้า ๓.

เจริญก้าวหน้าของหน่วยงาน ตลอดจนทำให้เกิดความศรัทธาในหน่วยงานต่อไป^{๑๒} ความพึงพอใจเป็นเรื่องของความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันออกไปบุคคล จะมีความพึงใจมากหรือน้อยเกี่ยวกับสิ่งใดนี้บุคคลรอบข้าง ความพึงพอใจมีแหล่งที่เกิด ๔ ประการ คือ

๑. การอบรมแต่เล็กๆ เป็นไปในลักษณะค่อยๆ ดูดซึมจากการเลียนแบบพ่อกับแม่และคนเคียงข้าง ไม่ต้องมีใครมาสอน ดังนั้นความพึงใจจึงเป็นเรื่องของการเรียนรู้

๒. ประสบการณ์ของบุคคล

๓. การรับถ่ายทอดจากความพึงพอใจที่มีอยู่แล้ว

๔. สื่อมวลชนเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข^{๑๓}

ความสำคัญของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน และได้รับ คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานมีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะเป็นผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการทำงานรวมทั้ง ส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร^{๑๔}

ความพึงพอใจในบริการของผู้รับบริการเป็นเป้าหมายสำคัญที่ผู้ให้บริการทั้งหลายต่างคิดค้นหากกลยุทธ์ทางการจัดการและกลยุทธ์ทางการตลาดมากมายมาประยุกต์ใช้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะทำให้ผู้รับบริการเกิดความประทับใจในบริการและกลับมาใช้บริการซ้ำอีก ดังนั้น ความพึงพอใจจึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญต่อบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่

๑. ความสำคัญของความพึงพอใจต่อผู้ให้บริการ กล่าวคือ ในการจัดให้เกิดการบริการแก่ผู้มารับบริการนั้น สิ่งให้ผู้ให้บริการควรจะต้องคำนึงถึงและยึดถือสิ่งต่อไปนี้คือ (๑) ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของการบริการรูปแบบการบริการที่ดีจะต้องสามารถตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการได้โดยผู้ให้บริการจะต้องทำการสำรวจหรือศึกษาความต้องการของกลุ่มผู้รับบริการเป้าหมายเสียก่อน จากนั้นจึงสามารถกำหนดรูปแบบการบริการที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการบริการน่าประทับใจแก่ผู้มารับบริการได้ (๒) ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวแปรสำคัญในการประเมินคุณภาพ ของการบริการ เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่ชัดเจนส่งผลต่อการ

^{๑๒}สาโรช ไสยสมบัติ, “ความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒมหาสารคาม, ๒๕๓๔), หน้า ๑๕.

^{๑๓}พรณี ช.เจนจิต, จิตวิทยาการเรียนการสอน, (กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๘), หน้า ๒๘๘.

^{๑๔}ปรียาพร วงษ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๕), หน้า ๓๐.

กลับมาใช้บริการซ้ำของผู้รับบริการโดยทั่วไปองค์การธุรกิจบริการจะทำการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในหลายๆ ด้านเช่น อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องใช้ ความน่าเชื่อถือของกิจการบริการ ความเต็มใจในการให้บริการ ความรู้และความสามารถในการให้บริการ และบุคลิกลักษณะของผู้ให้บริการ เป็นต้น (๓) ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานเป็นตัวชี้คุณภาพและความสำเร็จของงานบริการเนื่องจากการบริการจะดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับผู้ให้บริการซึ่งการปฏิบัติงาน จะมีคุณภาพนั้นผู้ให้บริการจะต้องมีความพึงพอใจในงานของตน จึงจะทุ่มเทในการทำงาน และเป็นสิ่งที่นำไปสู่ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

๒. ผู้รับบริการ กล่าวคือ สิ่งที่ผู้รับบริการมุ่งหวังต้องการจะได้รับการบริการนั้นก็ คือ ความสะดวกสบาย ความรวดเร็วและคุณภาพการบริการที่ดี ดังนั้น ความพึงพอใจจึงเป็นตัวผลักดันคุณภาพของการบริการของผู้ให้บริการ ซึ่งจะส่งผลต่อผู้รับบริการดังนี้ (๑) ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวผลักดันคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้รับบริการเอง ซึ่งมุ่งหวังที่จะได้รับการบริการที่ดีจากการที่ได้ไปใช้บริการยังที่ต่างๆ ความพึงพอใจของผู้รับบริการนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ให้บริการจะต้องตระหนักถึงและจัดให้มี อย่างเพียงพอทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อที่จะนำเสนอสิ่งที่ดีกว่าแก่ผู้รับบริการ ส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่ดีมีคุณภาพมากขึ้นเรื่อย ๆ (๒) ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานบริการ ช่วยพัฒนาคุณภาพของงานบริการและอาชีพบริการ เนื่องจากผู้ให้บริการที่มีความพึงพอใจในการทำงานจะทำงานด้วยความเต็มใจ ทุ่มเทสร้างสรรค์และส่งเสริมมาตรฐานในการให้บริการ ส่งผลให้คุณภาพในการบริการสูงขึ้นและงานบริการกลายเป็นงานที่แพร่หลายมากขึ้น มีบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถเข้าสู่การธุรกิจบริการมากขึ้น เกิดการขยายตัวของธุรกิจบริการ ส่งผลต่อลักษณะการบริการ ทำให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพสูงยิ่งขึ้นต่อไป^{๑๕}

ความสำคัญของความพึงพอใจต่อการบริการ แบ่งออกได้เป็น ความสำคัญของความพึงพอใจต่อผู้บริการ เป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการจะต้องคำนึงถึงการจัดให้เกิดการบริการแก่ผู้รับบริการและความสำคัญของความพึงพอใจต่อผู้รับบริการ เป็นสิ่งที่ผู้รับบริการต้องการจะได้มาจากการรับบริการนั้น โดยผู้รับบริการมุ่งหวังความรวดเร็ว ความสะดวกสบาย และคุณภาพการบริการที่ดี ดังนั้นความพึงพอใจจึงเป็นตัวผลักดันคุณภาพของการบริการของผู้ให้บริการ^{๑๖}

^{๑๕}อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ, **จิตวิทยาการบริการ**, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทเพรส แอนด์ ดีไซน์ จำกัด, ๒๕๔๘), หน้า ๑๗๒.

^{๑๖}อนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของฝ่ายทะเบียนที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๒๓.

สรุปได้ว่า ความสำคัญของความพึงพอใจ เป็นเรื่องของความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งนั้นแตกต่างกันออกไป แบ่งออกได้เป็น ความสำคัญของความพึงพอใจต่อผู้บริการ และความสำคัญของความพึงพอใจต่อผู้รับบริการ เป็นสิ่งที่ผู้รับบริการต้องการจะได้มาจากการรับบริการนั้น ความพึงพอใจยังทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานมีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะเป็นผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการทำงานรวมทั้ง ส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

๒.๑.๓ ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

เอกสารทางวิชาการที่หลากหลายได้ระบุถึง “ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำมาประกอบใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

ทฤษฎีการสร้างความพึงพอใจมีหลายทฤษฎีทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับในวงกว้างคือทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) ที่กล่าวไว้ว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการเหมือนกันแต่ความต้องการนั้นเป็นลำดับขั้น เขาได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ดังนี้^{๑๗}

๑. มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการสิ่งใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบสิ้น

๒. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจสำหรับพฤติกรรมอื่นต่อไป ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

๓. ความต้องการของมนุษย์จะเรียงตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองตามลำดับขั้น ความต้องการของมนุษย์ที่มี ๕ ขั้น ดังนี้ (๑) ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการในเรื่องของอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ ความต้องการทางร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็เมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้มีการตอบสนอง (๒) ความต้องการด้านความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security or Safety Needs) เมื่อความต้องการเบื้องต้นได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะมีความต้องการในขั้นสูงต่อไป คือความรู้สึกที่ต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคงทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ (๓) ความต้องการทางด้านสังคม (Social or Belonging Needs) เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองในสองขั้นที่กล่าวมาแล้วก็จะมีความต้องการสูงขึ้น คือ ความต้องการทางด้านสังคมต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมและได้รับการยอมรับในสังคม ความต้องการมิตรและการได้รับความรักจากเพื่อนหรือคนรอบข้าง

^{๑๗} Maslow, Abraham H, **Motivation and Personality**. 2nd ed. New York: Harper & Row Publishers Inc, 1970.p 68-80.

(๔) ความต้องการที่จะได้รับการยอมรับนับถือ (Esteem Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากคนอื่น ให้เกียรติ และเห็นความสำคัญ อยากเป็นที่รู้จักในสังคม ต้องการความสำเร็จ การมีความรู้มีความสามารถ รวมถึงการมีอิสระและมีเสรีภาพ(๕) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization) เป็นความต้องการในระดับสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการอยากจะเป็น อยากจะได้ตามความคิดของตน หรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่ตนเองเป็นอยู่ในปัจจุบัน

Alderfer's Existence – Relatedness – Growth Theory ทฤษฎี ERG หรือที่เรียกว่า Modification ซึ่ง Clayton P. Alderfer (เคลตัน อัลเดอร์เฟอร์) ได้นำทฤษฎีความต้องการ ๕ ชั้นของ Maslow มาทำการวิจัยโดยการทดสอบเพื่อหาทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์และในปี ค.ศ. ๑๙๖๙ Clayton ได้เสนอผลการวิจัยความต้องการของมนุษย์ที่ตรงกับความจริงมากที่สุดนั้นแยกเป็น ๓ ประเภทด้วยกัน คือ^{๑๘}

๑. ความต้องการการอยู่รอด (Existence : E) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานทางกายภาพของมนุษย์และปรารถนาอยากมีสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ เช่น ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย เป็นต้น สำหรับในองค์กรนั้น ความต้องการค่าจ้าง ผลประโยชน์ตอบแทนตลอดจนสภาพเงื่อนไขการทำงานที่ดี ความมั่นคงของงาน ล้วนเป็นเครื่องมือตอบสนองสิ่งจูงใจด้านนี้ทั้งสิ้นซึ่งเปรียบเทียบกับความต้องการทางร่างกายและความต้องการความปลอดภัยของ Maslow นั้นเอง

๒. ความสัมพันธ์ทางสังคม (Relatedness:R) เป็นความต้องการทุกชนิดที่มีความหมายในเชิงมนุษย์สัมพันธ์ เช่น ความต้องการมีเพื่อน ความต้องการมีครอบครัว เป็นต้น ในองค์กรนั้นความต้องการเป็นผู้นำ หรือผู้มีส่วนจะเป็นหัวหน้า ความต้องการเป็นผู้ตามและความต้องการมิตรภาพกับบุคคลอื่น ความต้องการด้านนี้เปรียบเทียบกับความต้องการทางสังคม และความต้องการที่จะได้รับการยกย่องของ Maslow

๓. ความต้องการเจริญก้าวหน้าและเติบโต (Growth : G) เป็นความต้องการเกี่ยวกับพัฒนาการเปลี่ยนแปลงฐานะ สภาพการทำงาน และการเติบโตก้าวหน้าของผู้ทำงาน สำหรับในองค์กร ความต้องการมีอำนาจและความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ความต้องการอยากทำกิจกรรมใหม่หรืองานใหม่ๆ ที่มีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถใหม่ๆ มากขึ้น ซึ่งเปรียบเทียบกับความสำเร็จในชีวิตของ Maslow นั้นเอง

ความต้องการตามทฤษฎีของ Alderfer ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่เชื่อว่าเมื่อความต้องการในระดับใดได้รับการตอบสนองน้อย ความต้องการในระดับนั้นมีมากขึ้นและความต้องการในระดับต่ำจะมีมากขึ้นเช่นกัน หากความต้องการในระดับสูงสุดได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะมองหาความต้องการอื่นๆ อีกไม่มีสิ้นสุดนอก จากนั้น Alderfer ยังได้ขยายทฤษฎีมาสโลว์โดยพิจารณาถึงวิธีการที่บุคคลมีปฏิกิริยาเมื่อเขาสามารถและไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตน โดยพัฒนาหลักความก้าวหน้าในความพอใจ (Satisfaction – progression principle) เพื่ออธิบายถึงวิธีการที่บุคคลมี

^{๑๘}ศิริวรรณ เสรีรัตน์ รศ. และคณะ, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทธีระและไซเท็กซ์ จำกัด, ๒๕๔๑), หน้า ๓๗๒ – ๓๗๓.

ความก้าวหน้ากับลำดับขั้นความต้องการเมื่อตอบสนองความต้องการในระดับต่ำกว่าได้และในทางตรงข้ามของการถดถอย – ความตึงเครียด (Frustration – regression principle) เพื่ออธิบายว่าเมื่อบุคคลที่ยังมีความตึงเครียดในการพยายามที่จะตอบสนองความต้องการในระดับสูงขึ้น เขาจะเลิกพยายามตอบสนองและเปลี่ยนไปใช้ความพยายามที่จะตอบสนองในระดับต่ำกว่า ทฤษฎี ERG ระบุว่าบุคคลสามารถเปลี่ยนไปในระดับสูงขึ้นและต่ำลงของระดับความต้องการขึ้นกับว่าเขาสามารถตอบสนองความต้องการในระดับต่ำลงหรือความต้องการในระดับสูงขึ้นได้หรือไม่^{๑๙}

สำหรับแนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคตินั้นค่อนข้างจะมีผู้ศึกษากันอย่างกว้างขวางในองค์ประกอบด้านต่างๆ ดังนี้^{๒๐}

๑. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคล องค์ประกอบทางความรู้สึกนี้มี ๒ ลักษณะ คือ ความรู้สึกทางบวกได้แก่ชอบ พอใจ เห็นใจ และความรู้สึกทางลบ ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่พอใจ เป็นต้น

๒. องค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive Component) คือ การที่สมองของบุคคลรับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับเกิดเป็นความรู้ความคิดเกี่ยวกับวัตถุบุคคลหรือสภาพการณ์ขึ้น องค์ประกอบทางความคิดเกี่ยวข้องกับการพิจารณาที่มาของทัศนคติออกมาว่าถูกหรือผิด ดี หรือ ไม่ดี

๓. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) เป็นความพร้อมที่จะกระทำหรือพร้อมที่จะตอบสนองต่อที่มาของทัศนคติ

ความพึงพอใจในแง่ที่ว่าบุคคล จะเกิดความพึงพอใจได้ก็เมื่อเขาประเมินแล้วว่างานนั้นๆ จะนำผลตอบแทนมาให้ ซึ่งบุคคลได้มีการตัดสินใจไว้ล่วงหน้าแล้วว่าคุณค่าของสิ่งที่ได้รับเป็นอย่างไร บุคคลจึงเลือกเอางานที่นำผลลัพธ์เหล่านั้นมาให้และในขั้นสุดท้าย เมื่อมีการประเมินผลเปรียบเทียบผลลัพธ์ต่างๆ บุคคลจะได้รับความพึงพอใจที่เกิดขึ้น^{๒๑}

แนวคิดทฤษฎีนี้อยู่ที่ผลได้ (Outcomes) ความปรารถนาที่รุนแรง (Violence), และความคาดหวัง (Expectance) ทฤษฎีความคาดหวังจะคาดคะเนว่าโดยทั่วไปบุคคลแต่ละคนจะแสดงพฤติกรรมก็ต่อเมื่อเขามองเห็นโอกาสความน่าจะเป็นไปได้ (Probability) ค่อนข้างเด่นชัดว่าหากมีผลงานก็จะนำไปสู่ผลงานที่สูงขึ้นอีก ผลงานที่สูงขึ้นจะนำไปสู่ผลได้ (Outcomes) ที่เขาปรารถนาความคาดหวังนี้เกิดก่อนการกระทำ จึงเป็นเหตุของการกระทำพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากแรงผลักดัน ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากความต้องการและอีกส่วนหนึ่งเกิดมาจากความคาดหวังที่ได้รับ สิ่งจูงใจผลตอบแทนหรือผลลัพธ์จะมีความสำคัญ และจะเป็นตัวทำให้ผลตอบแทนมีผลกระทบต่อ

^{๑๙}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๒-๑๓.

^{๒๐}จิราพร วีระหงส์, “ความพึงพอใจของประชาชนตามระบบและกระบวนการการให้บริการของกรุงเทพมหานคร เขตราชบุรีบูรณะ”, ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาพัฒนาศาสตร์, (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๘), หน้า ๒๔.

^{๒๑}ทิพย์รัตน์ อุนการณวงษ์, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางคูหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี”, ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาพัฒนาศาสตร์, (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๖), หน้า ๙.

ความพยายามของบุคคลหนึ่งๆ แล้ว เขาจะต้องรับรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงในระดับของกำลังความพยายามทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในผลการปฏิบัติงานของเขา ดังนั้นทฤษฎีความคาดหวังจะอยู่บนพื้นฐานของสมมติฐานสี่ข้อเกี่ยวกับสาเหตุของพฤติกรรมภายในองค์กร คือ

๑. พฤติกรรมจะถูกกำหนดโดยแรงกดดันภายในของบุคคล และสภาพแวดล้อม คนจะมีความต้องการ และมีความคาดหวังไม่เหมือนกับที่มีอิทธิพลต่อการตอบสนองของพวกเขาต่อสภาพแวดล้อมของงาน สภาพแวดล้อมของงานที่ไม่เหมือนกันจะทำให้คนมีพฤติกรรมแตกต่างกัน

๒. บุคคลจะทำการตัดสินใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของพวกเขา ภายในองค์กรการตัดสินใจเหล่านี้อาจเป็นเรื่องของ ๑) พฤติกรรมในฐานะที่เป็นสมาชิก การมาทำงาน การอยู่ภายในสถานที่ทำงาน หรือ ๒) พฤติกรรมของการใช้กำลังความพยายามจะทำงานหนักมากน้อยแค่ไหน

๓. บุคคลจะมีความต้องการและเป้าหมายไม่เหมือนกัน แต่ละบุคคลจะมีความพอใจในผลลัพธ์ไม่เหมือนกัน การทำความเข้าใจในความต้องการของพวกเขาจะนำไปสู่ความเข้าใจว่าจะพอใจและให้ผลตอบแทนกับพวกเขาอย่างไรถึงจะดีที่สุด

๔. บุคคลจะทำการตัดสินใจเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นทางเลือก โดยอยู่บนพื้นฐานของความคาดหวังของพวกเขาว่าพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการมากน้อยแค่ไหน คนมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมในแนวทางที่พวกเขาเชื่อว่าจะได้รับผลตอบแทนและหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่พวกเขา มองเห็นว่าก่อให้เกิดผลที่ติดตามมาที่ไม่ต้องการ

สรุปได้ว่า ทฤษฎีความพึงพอใจ เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกของทัศนคติซึ่งไม่จำเป็นต้องแสดงหรืออธิบายเชิงเหตุผลเสมอไปได้ ดังนั้น ความพึงพอใจจึงเป็นเพียงปฏิกิริยาด้านความรู้สึก (Reactionary Feeling) ต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น (Stimulant) ที่แสดงผลออกมา (Yield) ในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้าย (Final Outcome) ของขบวนการประเมิน (Evaluative Result) พฤติกรรมหรือการแสดงออกใดๆ ของมนุษย์จะไม่เกิดขึ้นอย่างเลื่อนลอยโดยไม่มีสาเหตุ และสิ่งที่เป็นสาเหตุของการแสดงออกของพฤติกรรมก็คือความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองนั่นเอง

๒.๒ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารจัดการ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า “แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารจัดการ” จากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

๒.๒.๑ ความหมายของการบริหาร

เอกสารทางวิชาการที่หลากหลายได้ระบุถึง “ความหมายของการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำมาประกอบใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

การบริหารว่า เป็นการดำเนินไปได้แห่งกิจการที่กระทำด้วยปัญญา กระทำด้วยความหวัง และต้องทำเพื่อสังคมหรือน้อยที่สุดทำเพื่อตัวเอง ต้องมีการป้องกันและแก้ไขปัญหาคู่ประชิดด้วยสติปัญญา^{๒๒}

การบริหาร หมายถึง ศิลปะแห่งการทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยผู้อื่น และนักบริหารมีหน้าที่วางแผนจัดองค์กร แต่งตั้งบุคคลอำนวยการ และควบคุมทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทางเดียวกันเพื่อสู่เป้าหมายที่วางไว้ ส่วนความหมายของการบริหารในทางธรรม คือ วิธีการบริหารต่างๆ ที่ใช้กันทั่วไป พอสรุปได้ ๓ ลักษณะ แต่ที่ดีที่สุด คือ แบบถือธรรมหรือหลักการเป็นสำคัญโดยยึดเอาความสำเร็จเป็นพื้นฐานทำให้งานสำเร็จ ไม่เอาความขัดแย้งส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง และยินดีรับคำแนะนำจากทุกฝ่าย เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสแสดงความสามารถ จะได้ทั้งน้ำใจคนและผลของงานวิธีนี้เรียกว่า “ธรรมาธิปไตย” คือ ใช้ทั้งพระเดชและพระคุณ^{๒๓}

การปกครอง(Government) การดูแลรักษาหมู่คณะและการดำเนินหรือการจัดการ(Management) กิจกรรมต่างๆ ของหมู่คณะหรือองค์กรต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปตามนโยบาย(Policy) ขององค์กรนั้นๆ ด้วยดี มีประสิทธิภาพ (Efficiency)^{๒๔}

ผู้บริหารงานที่ดีจะต้องมีวิธีการบริหารงานที่จะทำให้ชนะใจลูกน้อง ธรรมะสำหรับผู้บริหารงาน คือ จะต้องมีความหนักแน่นมั่นคงและสามารถเป็นเสาหลักในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกน้องได้ มีความสามารถในการแบ่งงานให้ลูกน้องทำตามความชำนาญของแต่ละบุคคลและรู้จักกระจายอำนาจให้แก่ลูกน้องได้ช่วยแบ่งเบาภาระของตนเอง ดังนั้นผู้บริหารงานที่ดีจึงเป็นผู้ที่คอยดูแลภาพรวมในการทำงานของบุคคลในองค์กร^{๒๕} การบริหารต้องใช้หลักธรรม ผู้บริหารต้องถือศีลธรรมอยู่ในหัวใจ มีความรู้ มีความกล้าหาญ มีความขยัน รู้จักละที่ส่วนตัวบุคคล แล้วไปเพิ่มแก่ส่วนรวมและสังคมให้เกิดประโยชน์สุข^{๒๖}

^{๒๒}พุทธทาสภิกขุ, การบริหารธุรกิจแบบพุทธ, (กรุงเทพมหานคร: เกล็ดไทย, มปป.), หน้า ๙ - ๑๒.

^{๒๓}พระเมธีธรรมาภรณ์(ประยูร ธมมจิตโต), คุณธรรมสำหรับนักบริหาร, พิมพ์ ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๑), หน้า ๒-๓.

^{๒๔}พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงฺคโล), การบริหารวัด, (นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์ ,๒๕๔๘), หน้า ๒๖.

^{๒๕}พระมหาจุฬาลงกรณ วชิรเมธี (ว. วชิรเมธี), คนสำราญงานสำเร็จ, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๐), หน้า ๒๕-๓๒.

^{๒๖}พระพยอม กลฺยาโณ, การบริหารเชิงพุทธในการบริหารธุรกิจแบบพุทธ, หน้า ๒๖-๒๘.

ศิลปะในการทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ โดยที่ผู้บริหารมักไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติแต่ผู้บริหารเป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติได้ทำงานจนสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือก^{๒๗} การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นสาขาวิชาที่มีการจัดระเบียบอย่างมีระบบ คือมีหลักการ กฎเกณฑ์ และทฤษฎี ที่ฟังเชื่อถือได้ อันเกิดจากการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานโดยลักษณะเช่นนี้การบริหารจึงเป็นศาสตร์ (Science) ซึ่งเป็นศาสตร์ทางสังคม ที่อยู่กลุ่มเดียวกับวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยา และรัฐศาสตร์ แต่ถ้าพิจารณาการบริหารในลักษณะของการปฏิบัติที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหารแต่ละคนที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการประยุกต์เอาความรู้ หลักการและทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมแล้ว การบริหารก็จะมีลักษณะเป็นศิลป์ (Arts)^{๒๘} การบริหารเป็นการทำให้งานสำเร็จด้วยดี แต่ต้องอาศัยผู้อื่นทำ^{๒๙} การขับเคลื่อนงานภายในองค์กรให้เดินไปข้างหน้าโดยอาศัยผู้อื่นด้วยการเป็นผู้นำ (Leadership) การแนะแนว (Guiding) และการกระตุ้น (Motivative) ความเพียรของผู้อื่นเพื่อสู่เป้าหมายขององค์กร และยังรวมไปถึงการให้กำลังใจ (Inspiring), การสื่อสาร (Communicating), การวางแผน (Planning), และการจัดการ (Management)^{๓๐} การทำงานต่างๆ ลุล่วงไป โดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำ^{๓๑}

สรุปได้ว่า การบริหาร เป็นการทำให้งานสำเร็จด้วยดี แต่ต้องอาศัยผู้อื่นทำ เป็นกิจกรรมที่เป็นกระบวนการใช้คนหลายคนให้ทำงาน เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการที่จะร่วมมือกันทำกิจการขององค์กรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยใช้กระบวนการดำเนินงานซึ่งสืบเนื่องและใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการจัดการเพื่อให้เกิดความสำเร็จ และเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องนำองค์กรให้อยู่รอด ต้องกำหนดแผนงานวิธีการตลอดจนขั้นตอนต่างๆ ในด้านการวินิจฉัยสั่งการ การปฏิบัติงานอย่างมีระบบ บริหารงบประมาณด้วยความประหยัด ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด

^{๒๗} เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, ผศ.ดร., *ความรู้เบื้องต้นทางการบริหารธุรกิจ*, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗), หน้า ๓.

^{๒๘} จันทราณี สงวนนาม, *เอกสารประกอบการสอนบรรยายหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง*, (ม.ท.ป, ๒๕๓๖), หน้า ๔.

^{๒๙} Druck, Peter F. *Management : Tasks responsibility practice* . (NewYork:Harper - Row), p 4.

^{๓๐} E.N. Chapman, *Supervisor Survival Kit*, (second edition, California: Science Research Associates Inc.,1995), p.3.

^{๓๑} Dale, *Management : Theory and practice*. (New York: Mc Grow - Hill, 1965), p 4.

๒.๒.๒ ความสำคัญของการบริหาร

เอกสารทางวิชาการที่หลากหลายได้ระบุถึง “ความสำคัญของการบริหาร” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำมาประกอบใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

สาระสำคัญของการบริหารจัดการ ล้วนเป็นกระบวนการที่มุ่งให้งานบรรลุสำเร็จตามเป้าหมาย โดยอาศัยการทำงานร่วมกันของคน ให้บรรลุสำเร็จตามที่กำหนด และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดหรือเสียค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด อีกทั้ง ต้องคำนึงถึง ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม มลพิษที่เกิดขึ้น เช่น อากาศเสีย น้ำเสีย เป็นต้น รวมถึงต้องเป็นกระบวนการที่ถูกต้องตามหลักศีลธรรมและกฎหมายด้วย^{๓๒}

การบริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่มีความจำเป็นและน่าศึกษาอย่างยิ่ง โดยเฉพาะพิจารณาในฐานที่เราเป็นสมาชิกของสังคม แท้จริงแล้วบทบาทและความสำคัญของการบริหารนั้นมีควบคู่มากับการยอมรับ และการดำรงชีพของมนุษย์ทีเดียว เพราะเมื่อมนุษย์รวมกันอยู่เป็นหมู่เป็นกลุ่มมีหัวหน้าปกครองบังคับบัญชา มีการแบ่งงานกันทำ ตามลักษณะความรู้ความสามารถมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในระหว่างพวกและเผ่าเดียวกัน โดยมีจารีตประเพณีและวัฒนธรรมเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของกลุ่มชนเหล่านั้น เมื่อกลุ่มสังคมขยายตัวเติบโตขึ้นมีความซับซ้อนมากขึ้น มนุษย์ก็เริ่มสร้างและวางระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆ ขึ้น โดยเรียนรู้จากประสบการณ์และความเชื่อถือ ทั้งนี้ก็โดยมุ่งหวังที่จะให้เกิดความสำเร็จเรียบร้อยขึ้นในองค์กรและเกิดความสงบสุขขึ้นในสังคมนั้น อาจสรุปถึงความเจริญเติบโตและความสำคัญของการบริหารได้ดังนี้ คือ

๑. การบริหารนั้นได้เจริญเติบโตควบคู่มากับการดำรงชีพของมนุษย์และเป็นสิ่งช่วยให้มนุษย์ดำรงชีพอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุก

๒. จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลทำให้องค์กรต่างๆ ต้องขยายงานด้านบริหารให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๓. การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคมความก้าวหน้าทางวิทยาการ (Technology) ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมทำให้การบริหารเกิดการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

๔. การบริหารเป็นมรรควิธีที่สำคัญในอันที่จะนำ สังคมและโลกไปสู่ความเจริญก้าวหน้า

๕. การบริหารจะช่วยชี้ให้ทราบถึงแนวโน้มทั้งในด้านความเจริญและความเสื่อมของสังคมในอนาคต

^{๓๒}พระสมกิจ วรธมโม, “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของคณะสงฆ์ในอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า ๒๐.

๖. การบริหารมีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในสังคม ฉะนั้นความสำเร็จของการบริหารจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมทางการเมือง (Political socio-cultural factor environment) อยู่เป็นอันมาก

๗. การบริหารมีลักษณะต้องใช้อำนาจวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องมือ ซึ่งนักบริหารจำต้องคำนึงปัจจัยแวดล้อมต่างๆและการวินิจฉัยสั่งการนี้เองที่เป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหาร และความเติบโตของการบริหาร

๘. ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในสำนักงานหรือในครอบครัวย่อมมีส่วนเกี่ยวพันกับการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้น การบริหารจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและจำเป็นต่อการที่จะดำรงชีพอย่างฉลาด

๙. การบริหารกับการเมืองเป็นสิ่งคู่กัน ไม่อาจแยกจากกันได้โดยเด็ดขาด ดังที่กล่าวกันว่า “การเมืองกับการบริหารนั้นเปรียบเสมือนคนละด้านของเหรียญอันเดียวกัน (Politics and administration are the two sides of a single coin)” ฉะนั้นการศึกษาวិชาการบริหาร จึงต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมทางการเมืองด้วย^{๓๓}

ความสำคัญของการบริหารจัดการ ไว้ ๕ ลักษณะ ได้แก่

๑. การบริหารเป็นการทำงานกับคนและโดยอาศัยคน

การบริหารเป็นกระบวนการทางสังคม คือ อาศัยกลุ่มคนที่ร่วมกันทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบให้งานสำเร็จโดยอาศัยความร่วมมือของคนอื่น การทำงานกับคนและโดยอาศัยคนนั้นต้องอาศัยคุณสมบัติของผู้บริหารอย่างหนึ่ง คือ ทำงานร่วมกับคนอื่นได้หรือเป็นผู้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น มิฉะนั้นจะทำงานไม่สำเร็จ สาเหตุสำคัญของการบริหารในข้อนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีสิ่งต่างๆ ดังนี้

๑.๑ มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลดี

๑.๒ มีความเป็นผู้นำและสามารถทำงานเป็นทีมได้ดี

๑.๓ มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ หากมีความเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์

๑.๔ มีความสามารถทำให้งานบรรลุเป้าหมายได้

๒. การบริหารทำให้งานบรรลุเป้าหมายขององค์การ

เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกคนจึงจะทำให้สำเร็จลงได้ เป้าหมายเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้บริหารจะต้องทำให้บรรลุได้นั้น จะต้องมึลักษณะสำคัญ ๓ ประการ คือ

^{๓๓} สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหาร, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์พระนคร, (กรุงเทพมหานคร: ไทยพัฒนาการพิมพ์ธนบุรี, ๒๕๑๘), หน้า ๑๑-๑๒.

๒.๑ เป้าหมายต้องสูงและสามารถทำให้สำเร็จ เป้าหมายสูงเกินไปก็ทำให้สำเร็จไม่ได้ เป้าหมายต่ำเกินไปก็ไม่ท้าทาย และไม่มีคุณค่า

๒.๒ การจะได้ถึงเป้าหมาย จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ดี และจะต้องมีแผนงานที่มีประสิทธิภาพ

๒.๓ ต้องระบุวัน เวลา ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น

๓. การบริหารเป็นความสมดุลระหว่างประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

คำว่า ประสิทธิภาพ หมายความว่า ทำงานให้บรรลุสำเร็จตามที่กำหนด ส่วนคำว่า ประสิทธิผล หมายความว่า ทำงานโดยใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดหรือเสียค่าใช้จ่ายต่ำสุด การทำงานให้สำเร็จอย่างเดียวไม่พอ แต่ต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่ประหยัดอีกด้วย การทำให้ได้ทั้งสองอย่าง คือ งานบรรลุตามที่ต้องการและใช้ทรัพยากรต่ำสุด จึงเป็นความสมดุลระหว่างประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔. การบริหารเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เป็นที่รับรู้โดยทั่วไปว่าเราอาศัยอยู่บนโลกที่มีทรัพยากรจำกัด การใช้ทรัพยากรต่างๆ จึงต้องตระหนักอยู่สองข้อใหญ่ ๆ คือ เมื่อใช้ทรัพยากรใดไปแล้ว ทรัพยากรนั้นจะหมดสิ้นไปไม่สามารถคืนกลับมาได้ และจะต้องเลือกใช้ทรัพยากรให้เหมาะสมอย่าให้เกิดการสิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์ ดังนั้น การบริหารกับเศรษฐศาสตร์จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เศรษฐศาสตร์ เป็นการศึกษาถึงการกระจายการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างไร ส่วนผู้บริหารในองค์กรจะต้องผลิตสินค้าและบริหารให้เกิดทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๕. การบริหารจะต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องสามารถคาดคะเนในการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นอย่างถูกต้อง และสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงนั้น สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ที่สำคัญมี ๔ อย่าง คือ

๕.๑ โลกที่ไร้พรมแดน กล่าวง่ายๆ ว่า ปัจจุบันโลกจะเล็กลงไปและไม่มีพรมแดนประเทศขีดกันไว้ในเรื่องการขนส่ง การสื่อสาร ดนตรี เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ข่าวสารข้อมูล การใช้ชีวิต รสนิยม และการบริโภค เป็นต้น บริษัทต่างๆ จึงทำธุรกิจได้ทั่วโลกโดยมีการกีดกันน้อยลง คนสามารถไปมาหาสู่กันโดยไร้พรมแดน มีคนต่างเชื้อชาติทำงานร่วมกัน ผู้บริหารต้องบริหารงานในลักษณะผู้บริหารข้ามวัฒนธรรม มีการทำงานเป็นทีม หรือบริหารงานโดยความร่วมมือกันมากขึ้น

๕.๒ การบริหารคุณภาพ ผู้บริหารจะบริหารโดยเน้นคุณภาพของสินค้าเป็นสำคัญ ผู้บริหารคุณภาพที่เคยตรวจสอบสินค้าในตอนท้ายกระบวนการผลิตหรือเมื่อสินค้าทำเสร็จแล้วก็เปลี่ยนไปเป็นการตรวจสอบคุณภาพสินค้าระหว่างกระบวนการผลิต หรือเมื่อสินค้ายังผลิตไม่เสร็จเพื่อปรับเครื่องจักรไม่ให้เกิดความสูญเสียขึ้น การบริหารที่เคยแก้ไขสาเหตุที่ทำให้สินค้าไม่ได้คุณภาพก็เปลี่ยนเป็นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องที่บุคลากร กระบวนการผลิตและตัวผลิตภัณฑ์ กระบวนการปรับปรุงคุณภาพนี้เรียกว่า การบริหารคุณภาพโดยรวม

๕.๓ การทำลายสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันมนุษย์เผชิญกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เป็นพิษ อันเกิดจากการทำลายน้ำ อากาศ โลกร้อนขึ้น การเสื่อมสลายของโอโซน สิ่งแวดล้อมเป็นพิษปนเปื้อนอยู่ในอาหาร อากาศ และมลภาวะในอากาศน้ำและในดิน เป็นต้น ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง หรือนักบริหารก็ตาม จะต้องนำเอาการทำลายสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ มารวมไว้ในการบริหารงานที่จะป้องกันหรือยุติการทำลายสิ่งแวดล้อม

๕.๔ การตื่นตัวทางด้านศีลธรรมและจรรยา ในปัจจุบันผู้บริหารจะถูกกดดันจากสังคมให้บริหารงานที่มีศีลธรรมและจรรยาบรรณมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้เพราะสาเหตุการได้รับอันตรายจากการบริโภคสินค้า การโฆษณาสินค้าที่ขาดความรับผิดชอบ การกำหนดราคาสินค้าที่เอาเปรียบผู้บริโภค การกีดกันสินค้าหรือบริการของคู่แข่ง การใช้อำนาจภายในสร้างความได้เปรียบทางการค้าและการบริหารงานที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม เป็นต้น^{๓๔}

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารจัดการ ล้วนเป็นกระบวนการที่มุ่งให้งานบรรลุสำเร็จตามเป้าหมาย โดยอาศัยการทำงานร่วมกันของคน ให้บรรลุสำเร็จตามที่กำหนด และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ในการสนับสนุนเติมเต็มภารกิจงานในองค์กรให้สมบูรณ์ครบถ้วน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงอย่างราบรื่น ซึ่งต้องอาศัยผู้บริหารที่มีสมรรถนะในการบริหาร ผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลจึงบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

๒.๒.๓ ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหาร

เอกสารทางวิชาการที่หลากหลายได้ระบุถึง “ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหาร” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำมาประกอบใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

การบริหาร หมายถึง การทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น (Getting Things Done Through Other People) เมื่อว่าตามคำนิยามนี้ การบริหารในพระพุทธศาสนาเริ่มมีขึ้นเป็นรูปธรรมสองเดือนนับจากวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาเป็นครั้งแรกแก่พระปัญจวัคคีย์ ซึ่งทำให้เกิดพระสังฆรัตนะขึ้น เมื่อมี พระสังฆรัตนะเป็นสมาชิกใหม่เกิดขึ้นในพระพุทธศาสนาอย่างนี้ พระพุทธเจ้าก็ต้องบริหารคณะสงฆ์” วิธีการที่พระพุทธเจ้าทรงใช้ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ซึ่งดำรงสืบต่อมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๒,๕๐๐ ปี เป็นข้อมูลให้เราได้ศึกษาเรื่องพุทธวิธีบริหาร นอกจากนี้ยังมีพุทธพจน์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกระจายอยู่ในพระไตรปิฎก การศึกษาพุทธพจน์เหล่านั้น ก็จะทำให้ทราบถึงพุทธวิธีในการบริหาร

^{๓๔} เสนาะ ดิเญว, **หลักการบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๖),

การศึกษาพฤติกรรมในการบริหารครั้งนี้ขอใช้หน้าที่ของนักบริหารเป็นกรอบในการพิจารณาหน้าที่ (Function) ของนักบริหาร มีอยู่ ๕ ประการตามคำย่อในภาษาอังกฤษว่า POSDC

P คือ Planning หมายถึง การวางแผน เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ในปัจจุบัน เพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคต ผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร

O คือ Organization หมายถึง การจัดองค์กร คือการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์กร มีการแบ่งงานกันทำ และการกระจายอำนาจภายในองค์กร

S คือ Staffing หมายถึง งานบุคลากร เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่ การพัฒนาบุคลากร และการใช้คนให้เหมาะกับงาน

D คือ Directing หมายถึง การอำนวยการ เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผน ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีภาวะผู้นำ

Co คือ Controlling หมายถึง การกำกับดูแล เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติ งานภายในองค์กรรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร^{๓๕}

บิดาแห่งการบริหารที่มีหลักเกณฑ์ได้พัฒนาการบริหารที่มีหลักเกณฑ์ซึ่งมีพื้นฐานอยู่ในหลักการ (Principles) ที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

๑. ต้องมีการคิดค้นและกำหนดวิธีที่ดีที่สุด (One Best Way) สำหรับงานแต่ละอย่าง คือ ต้องมีการกำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุดที่ช่วยให้สามารถทำงานเสร็จลุล่วงไปด้วยดีตามวัตถุประสงค์ มาตรฐานของงานจะต้องมีการจัดวางเอาไว้ โดยมีหลักเกณฑ์ที่ได้พิสูจน์มาแล้วว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดจริง และในเวลาเดียวกันการจ่ายผลตอบแทนแบบจูงใจต่างๆ ก็จ่ายให้ตามผลผลิตทั้งหมด

๒. ต้องมีคัดเลือกและพัฒนาคนงาน โดยตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของการรู้จักงาน ให้เหมาะสมสอดคล้องกับคนงาน นอกจากนี้ต้องมีการอบรมคนงานให้รู้จักวิธีการทำงานที่ถูกวิธีด้วย และในการคัดเลือกคนงานจะต้องมีการพิจารณาเป็นพิเศษที่จะให้ได้คนที่คุณสมบัติที่ดีที่สุดตรงตามงานที่จะให้ทำ

๓. ด้วยวิธีการพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับวิธีการทำงาน ควบคู่กับการพิจารณาคนงานนี้ คนงานจะไม่คัดค้านต่อวิธีทำงานใหม่ที่ได้กำหนดขึ้น เพราะโดยหลักเหตุผลคนงานทุกคนจะเห็นจริงถึงโอกาสที่เขาจะได้รับรายได้สูงขึ้นจากการทำงานถูกวิธีที่จะช่วยให้ได้ผลผลิตสูงขึ้น

๔. การประสานร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้บริหารและคนงาน ฝ่ายบริหารควรจะได้ประสานอย่างใกล้ชิดเป็นประจำกับคนงานที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน แต่ต้องไม่ใช่โดยการลงมือปฏิบัติงานที่ควรจะเป็นงานของคนงานเท่านั้น

^{๓๕}พระธรรมโกศาจารย์, ศ.ดร. (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), **พุทธวิธีบริหาร**, พิมพ์พิเศษ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๓-๔.

จากหลักการดังกล่าว พบว่าวิธีการต่างๆ ล้วนแต่เป็นวิธีการที่มีหลักเกณฑ์ตามหลักวิทยาศาสตร์ ทำให้เกิดทฤษฎีการบริหารขึ้นมาและได้เสนอแนะว่า ผู้บริหารต้องมีบทบาทเป็นจุดกลางของปัญหาและความสำเร็จของกลุ่มที่จะต้องรับผิดชอบนำเอาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของกลุ่มมาคิดวิเคราะห์และปรับปรุงหาทางออกให้ได้เป็นผลดีที่สุดสำหรับกลุ่มให้ดีขึ้นและมากขึ้นเรื่อยๆ^{๓๖}

หลักการในการบริหารจัดการขึ้น ๑๔ ประการเป็นส่วนประกอบสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการ ดังนี้^{๓๗}

๑. การแบ่งงานกันทำ (Division of Labor) ฟาโยล ได้เสนอว่า คนงานควรจะได้รับกรมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติมากขึ้น หรือได้รับการกระตุ้นให้มีความรับผิดชอบในผลลัพธ์ของงานมากขึ้น ซึ่งหลักการนี้จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในองค์การยุคปัจจุบันได้

๒. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) แวปเบอร์และฟาโยล ได้ให้ความสำคัญของอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่แบบเป็นทางการของแวปเบอร์จะได้มาจากตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารในสายการบังคับบัญชา ส่วนอำนาจหน้าที่แบบไม่เป็นทางการจะได้รับจากความชำนาญงานของบุคคล (Expertise) ความรู้ทางด้านเทคนิค (Technical Knowledge) ความมีคุณค่าทางศีลธรรม (Moral Worth) และความสามารถในการนำ (Leading) และสร้างความผูกพันกับผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนเห็นว่าอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบควรอยู่คู่กัน

๓. การมีผู้บังคับบัญชาคนเดียว (Unity of Command) ฟาโยล กล่าวว่าคำสั่งสองคำสั่ง (Dual Command) อาจก่อให้เกิดปัญหาในการทำงาน เช่น การรายงานจะมีความเกี่ยวข้อง ในเมื่อผู้ควบคุมสองคนได้ให้คำสั่งกับผู้ใต้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว ทำให้เกิดการสับสนในบางสถานการณ์ คำสั่งสองคำสั่งนี้ทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ผู้บังคับบัญชา และทำให้เกิดการสับสนในลำดับชั้นของอำนาจหน้าที่แบบเป็นทางการ (Formal Hierarchy of Authority) การประเมินอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารในระบบผู้บังคับบัญชาสองคนจะเป็นการยาก และผู้บริหารจะไม่สนใจในความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชา มักจะโกรธและอาจไม่ให้ความร่วมมือในอนาคตถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาไม่เชื่อฟัง

๔. สายการบังคับบัญชาตามอำนาจหน้าที่ (Line of Authority) เป็นสายการบังคับบัญชาจากผู้บริหารในระดับบนสู่ผู้ปฏิบัติงานในระดับล่างขององค์การ ความสัมพันธ์ของการจำกัดความยาวของสายการบังคับบัญชา โดยการควบคุมจำนวนของระดับในลำดับชั้นของการบริหารจัดการ จำนวนที่ดีที่สุด ในลำดับชั้นการบังคับบัญชา (Hierarchy) คือความยาวของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้บริหารระดับสูงและพนักงานระดับล่าง รวมถึงความล่าช้าในการวางแผน (Planning) และการจัดการ (Organizing) ซึ่งการจำกัดจำนวนของระดับชั้นการบังคับบัญชาให้น้อยลงจะทำให้ปัญหาในการติดต่อสื่อสารลดลง และองค์การจะมีการปฏิบัติงานที่รวดเร็วและมีความยืดหยุ่นมากขึ้น ภายในองค์การ

^{๓๖} เท เลอร์, อังโน ธงชัย สันติวงษ์, องค์การและการบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓), หน้า ๔๗ - ๔๘.

^{๓๗} ฟาโยล, อังโน ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ, ทฤษฎีองค์การ : ฉบับมาตรฐาน, (กรุงเทพมหานคร: ธรรมสาร, ๒๕๔๕), หน้า ๖๘ - ๖๙.

ได้มีการแบ่งแยกแผนกต่างๆ ซึ่งแต่ละแผนกจะมีระดับชั้นการบังคับบัญชาโดยผู้บริหารในระดับกลาง และระดับต้นของสายการบังคับบัญชาแต่ละแผนกต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้จัดการในระดับเดียวกันในแผนกอื่นๆ ซึ่งปฏิสัมพันธ์นี้ช่วยในการตัดสินใจให้เร็วขึ้น เนื่องจากผู้บริหารจะรู้จักบุคคลอื่น และรู้วิธีการในการแก้ปัญหาเพิ่มมากขึ้น สำหรับการทำงานข้ามแผนกหรือการทำงานข้ามสายนั้นเป็นการสร้างทีมงานข้ามสาย ซึ่งสามารถควบคุมโดยผู้นำของแต่ละทีม

๕. การรวมอำนาจ (Centralization) เป็นการรวมอำนาจของการบังคับบัญชาไว้ที่ผู้บริหารระดับสูงขององค์การ ซึ่งอำนาจหน้าที่จะไม่ได้รวมไว้ที่ผู้บริหารระดับสูงของสาย การบังคับบัญชา แต่เป็นการกำหนดว่า ควรมีการรวมอำนาจไว้ที่ผู้บริหารระดับสูงเท่าไร อย่างไรและมีการกระจายอำนาจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและคนงานในระดับล่างอย่างไร สิ่งนี้ถือว่ามีความสำคัญ เนื่องจากถ้าจะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของพนักงานในทุกระดับขององค์การ

๖. การมีเป้าหมายเดียวกัน (Unity of Direction) เป็นการออกแบบหรือกำหนดแผนในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและคนงานที่ใช้ทรัพยากรขององค์การ องค์การใดที่ไม่มีการวางแผนจะทำให้ขาดประสิทธิภาพและขาดประสิทธิผล ซึ่งจะไม่มีการมุ่งไปสู่กิจกรรมของกลุ่มหรือกิจกรรมของบุคคล แต่การวางแผนจะเริ่มที่ผู้บริหารระดับสูงทำงานเป็นทีมร่วมกับกลยุทธ์ขององค์การ ซึ่งจะต้องมีการติดต่อกับผู้บริหารในระดับกลางที่มีส่วนในการตัดสินใจว่าจะใช้ทรัพยากรขององค์การอย่างไรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามกลยุทธ์ หลักการในข้อนี้ยึดหลักว่ากิจกรรมของแต่ละกลุ่มต้องมีจุดหมายและแผนเดียวกัน

๗. หลักความเสมอภาค (Equity) ความเสมอภาคคือ ความเป็นธรรม (Justice) ความยุติธรรม (Impartiality) และความเหมาะสม (Fairness) สำหรับสมาชิกทุกคนภายในองค์การซึ่งในปัจจุบันพนักงานมีความต้องการความเสมอภาคมากขึ้นเป็นการจัดการที่ใช้หลักความเท่าเทียมกัน

๘. การออกคำสั่ง (Order) วิธีการจัดการซึ่งอยู่ในตำแหน่งนั้นในการจัดหาเพื่อให้องค์การได้รับประโยชน์สูงสุด และเป็นการจัดหางานให้แก่พนักงานโดยใช้ผังองค์การ (Organization Chart) เพื่อแสดงให้เห็นถึงตำแหน่งและหน้าที่ของพนักงานแต่ละคน และเป็นการชี้วัดว่าตำแหน่งของพนักงานแต่ละคนอาจจะมีการเลื่อนขั้นได้ในอนาคต การวางแผนเกี่ยวกับอาชีพได้รับความสนใจมากขึ้นในองค์การยุคปัจจุบัน เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์ถือว่ามีความจำเป็นที่จะต้องให้การฝึกอบรม (Training) และการพัฒนากำลังแรงงาน (Developing) โดยองค์การจะกำหนดตำแหน่งหน้าที่สำหรับคนทุกคน และทุกคนจะเข้าใจตำแหน่งหน้าที่ของตน ๙. ความคิดริเริ่ม (Initiative) เป็นความสามารถของบุคคลในการกระทำสิ่งต่างๆโดยปราศจากการสั่งการจากผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารจะต้องกระตุ้นให้พนักงานมีความคิดริเริ่ม

ซึ่งความคิดริเริ่มนี้นับถือว่าเป็นจุดแข็งขององค์การ เนื่องจากจะสามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ๆได้ผู้บริหารมีความต้องการทักษะ (Skill) และไหวพริบ (Tact) เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างองค์การและความต้องการของพนักงาน และความสามารถ (Ability) จะทำให้เกิดความสมดุล ซึ่งเป็นสิ่งที่ชี้วัดผู้บริหารระดับสูงในการพัฒนาและการบริหารงาน

๑๐. ความมีระเบียบวินัย (Discipline) เป็นการมุ่งให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่อง การเชื่อฟัง (Obedience) อำนาจ (Energy) คำขอร้อง (Application) และลักษณะของการแสดงความนับถือออกมา

สำหรับอำนาจของผู้บังคับบัญชา ความมีระเบียบวินัยเป็นบุคลิกลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารหลายๆ คนที่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ปฏิบัติงานทั้งหมดและทำงานอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ความมีระเบียบวินัยจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในองค์การกับคุณสมบัติของผู้นำภายในองค์การ และเป็นความสามารถของผู้บริหารในการที่จะปฏิบัติตามอย่างยุติธรรมอีกด้วย

๑๑. ค่าตอบแทน (Remuneration of Personnel) การให้รางวัลประกอบด้วยโบนัสและแผนการแบ่งกำไร เป็นการช่วยกระตุ้นการทำงานของพนักงานได้ การให้หรือการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงานมีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จขององค์การ ระบบรางวัลที่มีประสิทธิภาพสามารถให้ความยุติธรรมทั้งพนักงานและองค์การ รวมทั้งสามารถกระตุ้นผลผลิตเพิ่มโดยการให้รางวัล เพื่อเป็นการสนับสนุนให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยยึดหลักว่าการจ่ายค่าตอบแทนควรยุติธรรมและตอบสนองความพึงพอใจสูงสุดทั้งนายจ้างและลูกจ้างเท่าที่จะทำได้

๑๒. ความมั่นคงในงาน (Stability of Tenure of Personnel) ความมั่นคงในงานมีความสำคัญต่อการจ้างงานระยะยาว เมื่อพนักงานอยู่ในองค์การซึ่งมีแนวโน้มจะทำงานเป็นทีมเป็นระยะเวลานาน โดยพยายามพัฒนาทักษะ และปรับปรุงความสามารถในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรขององค์การ การจ้างงานระยะยาวเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้อธิบายการประสบความสำเร็จของบริษัทขนาดใหญ่ในญี่ปุ่น

๑๓. ผลประโยชน์ส่วนตัวมีความสำคัญน้อยกว่าผลประโยชน์ขององค์การ (Subordination of individual interests to the common interest) ผลประโยชน์ขององค์การถือว่าเป็นประโยชน์ของทุกๆ คน หรือของทุกกลุ่มในองค์การ ในขณะที่องค์การยังดำเนินกิจการอยู่จะต้องมีการกำหนดผลประโยชน์เพื่อให้เกิดความยุติธรรมระหว่างองค์การและสมาชิกภายในองค์การ

๑๔. ความสามัคคี (Sprit de corps) เป็นความรู้สึกร่วมกันของสมาชิกภายในองค์การที่ช่วยสนับสนุนการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม ในการออกแบบประยุกต์ของอำนาจหน้าที่ตามลำดับชั้นภายในองค์การ และสิทธิในการสั่งการ หรือการบริโภค และความร่วมมือกันถือว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญในการที่ทำให้องค์การบรรลุผลสำเร็จและมีการพัฒนาความสามัคคีจะสามารถบรรลุผลสำเร็จได้หากมีการติดต่อกันระหว่างผู้บริหารและคนงาน โดยการติดต่อเพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่สำคัญ เพราะความสามัคคีคือพลัง เมื่อสมาชิกมีความสามัคคีกันสูงก็จะทำให้องค์การมีความแข็งแกร่ง

แนวทางการปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ๑๒ ประการคือ^{๓๔}

๑. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา
๒. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากรผู้เรียน และชุมชน

^{๓๔}สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๐), หน้า ๔.

๓. มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ
๔. พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
๕. พัฒนาและใช้วัตรกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ
๖. ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร
๗. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ
๘. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
๙. ร่วมมือกับชุมชน และหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์
๑๐. แสวงหา และใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
๑๑. เป็นผู้นำ และสร้างผู้นำ
๑๒. สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์

การบริหารจัดการ (Management administration) การบริหารการพัฒนา (Development Administration) แม้กระทั่งการบริหารกับการบริการ (Service Administration) แต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันที่เห็นได้อย่างชัดเจนมี ๓ ส่วน คือ

๑. ล้วนเป็นแนวทางหรือวิธีในการบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ นำมาใช้ในการปฏิบัติราชการเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ

๒. มีกระบวนการบริหารงานหรือกระบวนการบริหารจัดการที่มีองค์ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน คือ การคิด (Thinking) หรือการวางแผน (Planning) การลงมือปฏิบัติงาน (Acting) และการประเมินผล (Evaluating)

๓. มีจุดหมายปลายทาง คือ การพัฒนาประเทศไปในทิศทาง ที่ทำให้ประชาชนได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงเพิ่มขึ้น สำหรับส่วนที่แตกต่างกัน คือ แต่ละคำมีจุดเน้นต่างกัน กล่าวคือ การบริหารจัดการเน้นเรื่องการนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวังผลกำไร การแข่งขัน ความรวดเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอน และการลดพิธีการ เป็นต้น ในขณะที่การบริหารการพัฒนาให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารรวมทั้งการด้านการพัฒนานโยบาย แผนงาน โครงการ (policy, plan, program, project) หรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐ ส่วนการบริหารการบริการเน้นเรื่องการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ประชาชน^{๓๙}

^{๓๙} วิชา วิชาบริหาร, การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, ๒๕๔๘), หน้า ๕.

หลักการบริหารระบบราชการที่เรียกว่า POSDCoRB Model มีรายละเอียดดังนี้^{๔๐}

๑. P - Planning (การวางแผน) เป็นการคาดคะเนเหตุการณ์การต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งต้องคำนึงถึงทรัพยากรภายในองค์กร และสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อให้แผนที่กำหนดขึ้นมีความรอบคอบและสามารถนำไปปฏิบัติได้

๒. O - Organizing (การจัดองค์การ) เป็นการจัดองค์การที่เป็นส่วนราชการโดยจัดแบ่งตามความชำนาญเฉพาะอย่าง ออกเป็นกรม ฝ่าย แผนก จะพิจารณาปริมาณงานคุณภาพงาน ขนาดของการควบคุม และพิจารณาแบ่งสายงานหลัก และสายงานที่ปรึกษาโดยคำนึงถึงอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบควบคู่กันไป

๓. S - Staffing (การจัดบุคคลเข้าทำงาน) เป็นการคัดเลือกบุคคลให้เข้ามาดำรงตำแหน่งภายในองค์กร โดยพิจารณาจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมให้ได้ในปริมาณที่เพียงพอจะทำให้งานสำเร็จได้

๔. D-Directing (การสั่งการหรืออำนวยการ) เป็นการกำกับการดูแล สั่งงานผู้ใต้บังคับบัญชา โดยอาศัยลักษณะความเป็นผู้นำ การจูงใจ ศิลปะการปกครองคน และการสร้างมนุษยสัมพันธ์ของผู้บังคับบัญชา

๕. Co - Coordinating (การประสานงาน) เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดี กับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทุกฝ่าย ทั้งในระดับสูงกว่า ต่ำกว่า และการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา

๖. R - Reporting (การรายงานผลการปฏิบัติงาน) เป็นการนำเสนอผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานจากผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้บริหารระดับต่างๆ โดยมีการติดต่อสื่อสารแบบเป็นลายลักษณ์อักษร

๗. B - Budgeting (การงบประมาณ) เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้ในการควบคุมการปฏิบัติงาน โดยใช้วงงบประมาณ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ การเตรียมขออนุมัติงบประมาณ การเสนอให้ผู้บังคับบัญชาให้ความเห็นชอบ การดำเนินงานตามงบประมาณ การตรวจสอบ การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนที่เสนอขอไว้

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารไว้ ๕ ประการ คือ^{๔๑}

๑. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนหรือโครงการสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคตให้ตรงเป้าหมายที่ต้องการ โดยกำหนดงานที่จะทำวิธีการ และวัตถุประสงค์ของงานนั้นๆ ไว้ล่วงหน้า

^{๔๐}ธูเธอร์ ภูลิก, อังโน ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ, **ทฤษฎีองค์การ: ฉบับมาตรฐาน** (กรุงเทพมหานคร: ธรรมสาร, ๒๕๔๕), หน้า ๘๖.

^{๔๑}ธีระรัตน์ กิจจักษ์, **เอกสารคำสอนวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์, ๒๕๔๒), หน้า ๖๗.

๒. การแสวงหา การกำหนดตัวบุคคลและอุปกรณ์ (Allocation) หมายถึง การแสวงหา กำหนดตัวบุคคล และวัสดุทุกชนิดที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามแผน เพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. การเสริมกำลังบำรุง (Stimulation) หมายถึง การบำรุงขวัญ กระตุ้น และส่งเสริมให้ บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลงานดีทั้งปริมาณและคุณภาพ

๔. การประสานงาน (Co – Ordination) หมายถึง การจัดให้ผู้แทนของหน่วยงานย่อยทุก หน่วยงานพบปะปรึกษาหารือกัน เพื่อให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือทราบเรื่องการปฏิบัติงานของ ผู้อื่น และเพื่อให้งานสัมพันธ์ไม่ขัดแย้งกัน โดยยึดเป้าหมายขององค์การเป็นหลัก

๕. การประเมินผลงาน (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกระยะให้ ทราบผลการปฏิบัติงานและปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางแก้ไขทุกระยะและประเมินผลขั้นสุดท้ายเพื่อ ทราบผลการปฏิบัติงาน และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางแก้ไขทุกระยะและประเมินผลขั้นสุดท้าย เพื่อเปรียบเทียบผลงานกับผลงานที่ควรจะได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้นเพื่อวางแผนใหม่สำหรับการ ปฏิบัติงานในอนาคต

สรุปได้ว่า ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงเรียน ได้แก่ ทฤษฎีระบบเน้นการ บริหารระบบเป็นการสร้างประสิทธิภาพให้เกิดแก่องค์การ ตามแนวคิดของทฤษฎีระบบมีสมมติฐาน ที่สำคัญ ขึ้นกับส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบ จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับส่วนอื่นๆเนื่องจาก ส่วนประกอบทุกส่วนของระบบไม่มีความเป็นอิสระต่อกัน องค์การทุกหน่วยงานจะต้องได้รับปัจจัยนำเข้า มากหมายหลายประการ เช่น บุคลากร การเงินงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการส่วน กระบวนการแปรรูป เช่น การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการ บริหารงานทั่วไป ปัจจัยนำออกที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เช่น ผลผลิต ผลกำไร สินค้าการบริการ ความพึงพอใจ และบุคลากรเป็นต้น ดังนั้น ผู้บริหารในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ถึงการการบริหาร ซึ่ง เป็นกระบวนการทางสังคมที่ผู้บริหารใช้สำหรับตัดสินใจ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารหน่วยงานหรือ องค์การต่าง ๆ ทั้งที่เป็นองค์กรหน่วยงานของรัฐและเอกชน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย โดย นำทรัพยากรมาใช้้อย่างประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้ต้องใช้ทั้งศาสตร์ และศิลป์ เพื่อให้บุคคลต่างๆ ที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทางงาน ตำแหน่ง เงินเดือน สวัสดิการที่แตกต่างกัน ไม่เป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการบริหาร เป็นภารกิจที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติหน้าที่ตามลำดับขั้นตอนของการบริหารด้านวิชาการ บุคลากร กิจกรรม นักเรียน ธุรการและการเงิน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อส่งเสริมซึ่ง กันและกัน ก็จะเป็นระบบให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กรได้

๒.๓ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า “แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด” จากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

๒.๓.๑ ความหมายของการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด

เอกสารทางวิชาการที่หลากหลายได้ระบุถึง “ความหมายของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำมาประกอบใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด แนวคิด(Concepts) หมายถึงการจัดการระเบียบเรื่องราวที่เป็นหลักการจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการบริหารจัดการเพื่อให้เป็นหลักการ (Principles) และหลักทฤษฎี (Theory) นอกจากนั้นแล้วทฤษฎี หมายถึงความเห็นลักษณะที่คิดคาดเอาตามหลักวิชาการ เพื่อเสริมเหตุผลและรากฐาน ปรัชญาการณ์หรือข้อมูลในภาคปฏิบัติ ซึ่งเกิดขึ้นมาอย่างมีระเบียบ^{๔๒} หัวข้อใหญ่ๆ ของการบริหารงานโรงเรียน ไว้ดังนี้ (๑)การสำรวณักเรียนที่มีอายุในเกณฑ์บังคับเรียกว่า สามะโนนักเรียน (๒) การรับเด็กเข้าเรียน (๓)การลงทะเบียนนักเรียน (๔) การแบ่งกลุ่มชั้นเรียน (๕) การปฐมนิเทศ (๖) การจัดให้ทุนการศึกษา (๗) การจัดกิจกรรมนักเรียนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร (๘) การจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ เช่น บริการเรื่องอาหารกลางวัน บริการสุขภาพอนามัย บริการหอพัก บริการให้คำปรึกษาหารือหรือแนะแนวบริการให้ทำงานเพื่อหารายได้พิเศษและบริการสอนซ่อมเสริม (๙) การรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน (๑๐) การทำเบียนสะสมเก็บรักษาและประวัติของนักเรียน (๑๑) การวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จไปแล้ว^{๔๓}

การบริหารจัดการ เป็นการดำเนินการทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น การบริหารจัดการในทุกองค์การทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่ว่าจะขนาดเล็กปานกลาง หรือขนาดใหญ่ จำเป็นจะต้องมีปัจจัยขั้นพื้นฐานเป็นองค์ประกอบเพื่อสนับสนุนการดำเนินการ ดังนั้น ทฤษฎีการบริหารที่สำคัญมีอยู่ ๔ ประการ (4M) ได้แก่ (๑) คน (Man) บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในองค์การที่ร่วมกันทำงาน (๒) การเงิน (Money) งบประมาณที่ใช้ในการบริหารทุกๆ ส่วนขององค์การ (๓) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ในสำ นักงาน (๔) การจัดการ(Management)^{๔๔}

^{๔๒}ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๔๖), หน้า ๕๐๔.

^{๔๓}นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, หลักการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๕), หน้า ๓๗.

^{๔๔}จันทราณี สงวนนาม, ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์, ๒๕๕๓), หน้า ๒๘.

การบริหารงานองค์การของผู้บริหาร นอกจากนั้น การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการศึกษาเล่าเรียนให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ได้รับการส่งเสริมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานในสถานศึกษาไว้ ๔ กลุ่ม การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์^{๔๕}

การบริหารสถานศึกษา หมายถึงการจัดการศึกษาที่สำคัญและจำเป็นสำหรับทุกคนเพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณธรรม มีความรู้ความสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขสมควรแก่สภาพของตน^{๔๖}

การดำเนินการทุกอย่างในสถานศึกษาตั้งแต่การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานอาคารสถานที่การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานกิจการนักเรียน และนักศึกษา และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน^{๔๗}

บทบาทของผู้บริหารงานโรงเรียนในการบริหารหลักสูตรทางวิชาการ สู่ความเป็นเลิศ ก็คือ

๑. ต้องศึกษาหาความเข้าใจหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่ ให้ทราบเกี่ยวกับสาระสำคัญของหลักสูตรอย่างแน่ชัด ในเรื่องของหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง แนวทางดำเนินการประมวลประสบการณ์เวลาเรียน การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล รวมทั้งเอกสารหลักสูตรชนิดต่างๆ

๒. ต้องเป็นผู้นำในการนำหลักสูตรไปใช้ จัดประชุมเพื่อวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ดูแลการดำเนินการ ประสานงานการดำเนินการใช้หลักสูตร ติดตามผลการปฏิบัติ และจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร

๓. จัดหาหลักสูตรเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร แนวการสอน คู่มือครู หนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติม คู่มือประเมินผล และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น

๔. เตรียมครูให้พร้อมที่จะใช้หลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่ อบรมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรให้สัมฤทธิ์ผล ตามที่หลักสูตรกำหนด

๕. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ผู้ปกครองทราบและเข้าใจ เพื่อจะมีส่วนช่วยส่งเสริมให้การใช้หลักสูตรเกิดผลในผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

๖. จัดครูเข้าสอนให้ตรงกับความรู้ความสามารถ และให้จัดทำแผนการสอน ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปได้อย่างสะดวกและราบรื่น

^{๔๕}กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๓๓.

^{๔๖}กานต์ ภูณาสล, การประถมศึกษา, (กาญจนบุรี: สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี, ๒๕๕๓), หน้า ๓.

^{๔๗}กิตติมา ปรีดีติล, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร: อักษรวิพัฒน์, ๒๕๕๓), หน้า ๑๓.

๗. ส่งเสริมและมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เหมาะสม เช่น การจัดตั้งชมรม หรือชมรมวิชาการต่างๆ

๘. จัดการด้านการบริการ การใช้หลักสูตรแก่ครูในโรงเรียน โดยจัดให้มีฝ่ายบริการหลักสูตร เช่น โสตทัศนศึกษา ห้องสมุด การแนะแนว สนับสนุนการใช้หลักสูตร จัดหาวัสดุและสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนสถานที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น ห้องสมุดห้องวิชาการต่างๆ สนามกีฬา แปลงเกษตร ฯลฯ ให้เหมาะสม

๙. นิเทศและติดตามการใช้หลักสูตร โดยการเยี่ยมและสังเกตการณ์สอนเป็นครั้งคราวเพื่อจะได้ทราบปัญหา จะได้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือตามที่ครูต้องการ เพื่อส่งเสริมให้ครูใช้หลักสูตรให้ถูกต้อง^{๔๘}

การบริหารสถานศึกษา หมายถึงการร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งด้านบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม ตลอดจนค่านิยมให้ตรงกับความต้องการของสังคม สามารถเป็นสมาชิกที่ดี และมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการและทรัพยากรต่างๆ ทั้งที่เป็นระเบียบและไม่เป็นระเบียบ^{๔๙}

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการโรงเรียน หมายถึงการดำเนินการทุกอย่างในสถานศึกษา ตั้งแต่การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การบริหารงานธุรการ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานอาคารสถานที่ การบริหารงานกิจการนักเรียนและนักศึกษา และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนการร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งด้านบุคลิกภาพความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรมตลอดจนค่านิยมให้ตรงกับความต้องการของสังคม

๒.๓.๒ การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพุทธศาสนา

การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาหรือการบริหารการศึกษา จำเป็นต้องดำเนินการบริหารเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายแนวทาง หลักการ และมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ ดังนี้

การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน มาตรา ๔๓ ให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ มาตรา ๔๔ ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา ๑๘ (๒) เป็นนิติบุคคลและมีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชนผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ จานวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระ

^{๔๘}อุทัย บุญประเสริฐ, หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการโรงเรียน, ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐), หน้า ๓๘.

^{๔๙}อมรชัย ตันติเมธ, การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย, (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๓), หน้า ๑๐.

การดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๔๕ ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภท การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐ ของเขตพื้นที่การศึกษา หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน โดยให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับฟังความคิดเห็นของเอกชน และประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย ให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาदानิน กิจการได้ โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยสภาของสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน มาตรา ๔๖ รัฐจึงต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษา แก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสมรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้^{๕๐}

ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ กำหนดการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ ๑๑ ประการ ดังนี้

๑ การนำที่มีวิสัยทัศน์ร่วม (Visionary Leadership) กับผู้นำระดับสูงจะต้องเป็นผู้นำที่กำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน และมีการสื่อสารทิศทางวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ และสร้างแรงจูงใจกระตุ้นบุคลากรมีส่วนร่วมในการทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ

๒ การศึกษาที่ยึดการเรียนรู้เป็นแกนกลาง (Learning Centered Education) ฉะนั้นโรงเรียนจึงมุ่งเน้นการจัดการศึกษาไปที่การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน ความต้องการคุณลักษณะของผู้เรียนในอนาคตของสังคมโลก การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความพึงพอใจของผู้เรียน และแปลงความต้องการเหล่านั้นมาเป็นหลักสูตร และการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม

๓ การเรียนรู้ขององค์กรและบุคคล(Organizational and Personal Learning) โรงเรียนจัดระบบการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้รายบุคคลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน ซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ และส่งผลให้เกิดมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้เรียน

๔ การให้คุณค่ากับคณะครู บุคลากร และผู้มีส่วนร่วม (Valuing Faculty, Staff and Partners) โรงเรียนแสดงถึงการเห็นคุณค่าของครูและบุคลากรโดยการสร้างความผูกพัน ความพึงพอใจ แรงจูงใจสภาพแวดล้อมการทำงาน สวัสดิการ ฯลฯ จะทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ

^{๕๐}พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน, ส่วนที่ ๓ เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก ๒๕๔๒, หน้า ๑๓.

๕ ความคล่องแคล่ว กระตือรือร้น (Agility) ความคล่องแคล่ว กระตือรือร้น เป็นความสามารถในการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนความต้องการของผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะทำให้สามารถลดรอบเวลาและต้นทุนในการพัฒนา

๖ การมุ่งอนาคต (Focus on The Future) การพัฒนาโรงเรียนให้มีความยั่งยืนต้องอาศัยความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาและส่วนแบ่งทางการศึกษา ตลอดจนการจัดหลักสูตรที่สนองตอบต่อความต้องการ กำลังคนในการพัฒนาประเทศและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกโรงเรียนจึงต้องมีแนวคิดที่มุ่งอนาคตอย่างจริงจัง และสร้างความผูกพันในระยะยาวกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับบริการ โดยการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรสร้างโอกาสทางนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมตัวมุ่งสู่อนาคตที่เป็นเป้าหมายทางเลือกอย่างเหมาะสม

๗ การจัดการเพื่อให้เกิดนวัตกรรม (Managing for Innovation) โรงเรียนต้องแสวงหา สร้าง พัฒนา และใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดนวัตกรรมของหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการบริการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้รับบริการ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

๘ การบริหารจัดการบนพื้นฐานของข้อมูลจริง (Management By Fact) โรงเรียนได้วางแผน ตัดสินใจ และดำเนินการต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ผ่านการวิเคราะห์เป็นข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้มากที่สุด ซึ่งการบริหารระบบพื้นฐานข้อมูลจริงนี้จะมุ่งสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน การปรับปรุงผลการดำเนินการและการเปรียบเทียบกับคู่เทียบเคียงหรือระดับเทียบเคียงของ “วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ”

๙ ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ/สังคม และความเป็นพลเมืองดี (Public/Social Responsibility and Citizenship) โรงเรียนมีบทบาทในการรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชนด้วยการมุ่งเน้นการดูแลสุขอนามัย สภาพแวดล้อมของชุมชนและสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน รวมทั้งบุคลากรของโรงเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจริยธรรมและจรรยาบรรณต่อสาธารณะ

๑๐ การมุ่งเน้นผลลัพธ์และการสร้างคุณค่า (Focus on Result and Creating Value) โรงเรียนได้วางแผน ปฏิบัติ และประเมินผลลัพธ์ที่สำคัญในทุกระดับงานที่แสดงให้เห็นว่ามุ่งเน้นการสร้างคุณค่าและผลสำเร็จของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้รับบริการ

๑๑ มุมมองเชิงระบบ (System Perspective) โรงเรียนสร้างระบบบริหารจัดการที่เชื่อมโยงแผนปฏิบัติงาน กระบวนการตัวชี้วัดและกิจกรรมต่างๆ ให้มีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน และบูรณาการเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ของโรงเรียนคุณภาพ^{๕๑}

^{๕๑}กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๓-๔.

ลักษณะของงานบริหารจัดการไว้ ๓ ด้าน คือ ๑) เป็นผู้นำหรือหัวหน้างาน งานบริหารจัดการ ภาระหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำภายในองค์กร ๒) ภารกิจที่ต้องทำงาน บริหารจัดการ การจัดระเบียบทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์กร และการประสานกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ๓) ความรับผิดชอบ งานบริหารจัดการให้งานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยการอาศัยบุคคลต่างๆ เข้าด้วยกัน^{๕๒}

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีการบริหารที่ใช้โรงเรียนฐาน (SBM : School Based Management) ประกอบด้วย การเป็นผู้นำทางวิชาการ การอนุมัติการจัดทำหลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์การศึกษา การวัดและประเมินผลของสถานศึกษา อนุมัติ จัดพิมพ์เผยแพร่ หนังสือ แบบเรียน ที่เกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำหรือพัฒนาขึ้น อนุมัติแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประจำปีของสถานศึกษากำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา กำหนดนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา^{๕๓}

สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา เป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่จะต้องทำเป็น กระบวนการ โดยกลุ่มบุคคลต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นั่นก็คือการพัฒนาสมาชิกหรือ ผู้รับบริการทางการศึกษา ให้เป็นผู้มีคุณภาพที่สังคมต้องการ และเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหาร สถานศึกษาที่จะต้องสามารถนำองค์กรให้อยู่รอด ต้องกำหนดแผนงานวิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษา จึงขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ

๒.๓.๓ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เดิมใช้ชื่อว่า โรงเรียนราษฎร์ของวัด เกิดขึ้นตาม ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ของวัด พุทธศักราช ๒๔๘๘ โรงเรียนการกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนาได้ประสบปัญหาในการดำเนินงานมาโดยตลอด เนื่องจากในช่วงแรกๆ ได้รับ อุดหนุนเหมือนโรงเรียนเอกชนทั่วไป และไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนจากผู้ปกครองนักเรียนได้ สาเหตุจากผู้ปกครองนักเรียนร้อยละ ๙๕ มีฐานะยากจน จึงทำให้โรงเรียนบางแห่งต้องเลิกกิจการและ บางแห่งก็ได้โอนกิจการให้รัฐบาล (ในอดีต)

๒.๓.๔ แนวคิดการจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

จากรายงานการพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปี ๒๕๔๑ ได้กล่าวถึงแนวคิดในการจัดตั้งและพัฒนาของโรงเรียนการ กุศลของวัดในพระพุทธศาสนา พอสรุปได้ดังนี้

^{๕๒}ธงชัย สันติวงษ์, องค์การและการบริหาร, (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓), หน้า ๒๑-๒๒

^{๕๓}ธีระ รุญเจริญ, การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. (กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, ๒๕๕๐). หน้า ๖๓.

พุทธศักราช ๒๔๘๘ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ได้ถือกำเนิดขึ้นโดยมีชื่อว่า โรงเรียนราษฎร์ของวัด เกิดขึ้นตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ (พลตรีพระยามรวิสัยสรเดช ผู้ว่าราชการรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ) ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการเรื่องโรงเรียนราษฎร์ของวัด เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๘๘ ระเบียบดังกล่าวเปิดโอกาสให้วัดมีบทบาทจัดตั้งโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.๒๔๗๙ โรงเรียนราษฎร์ของวัดประเภทสามัญศึกษา (ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษา) เปิดทำการสอนในเวลากลางวันตามปกติ ตั้งขึ้นเพื่อการกุศลอยู่ในวัดรับนักเรียนทั้งที่เป็นพระภิกษุสามเณรและฆราวาส จึงนับว่า คณะสงฆ์ได้มีบทบาทจัดการศึกษาของชาติชัดเจนอีกครั้ง แต่มีจำนวนเพียง ๔๐ โรงเท่านั้น (สถิติที่ขึ้นไว้กับกรมการศาสนา) โรงเรียนราษฎร์ที่ตั้งอยู่ในวัดนอกจาก ๔๐ โรง ดังกล่าวแล้วไม่นับว่าเป็นโรงเรียนราษฎร์ของวัดตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ของวัด พ.ศ. ๒๔๘๘

องค์การศึกษาซึ่งเป็นองค์กรที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเรื่องการศึกษาของคณะสงฆ์ได้มีประกาศองค์การศึกษาเรื่องระเบียบโรงเรียนราษฎร์ของวัด พุทธศักราช ๒๔๘๘ วางระเบียบทางคณะสงฆ์ เพื่อให้วัด พระภิกษุสามเณรที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติดังนี้

ก. ลักษณะของวัดที่จะจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ มีการสอนบาลีหรือนักธรรมอยู่แล้ว

๑. สามารถดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์(พ.ศ. ๒๔๗๙) โดยเคร่งครัด

๒. การสอนบาลีหรือนักธรรม และการสอนสามัญศึกษาต้องจัดแยกออกจากกันในการนี้จะจัดให้มีการสอนบาลีหรือนักธรรมนอกเวลาเรียนของโรงเรียนราษฎร์ก็ได้

ข. ผู้มีอำนาจอนุมัติจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ของวัดนั้น ได้แก่ สังฆมนตรีว่าการองค์การศึกษา โดยวัดที่จะจัดตั้งโรงเรียนขอขึ้นเรื่องขอจัดตั้งโรงเรียนต่อพระเดชพระคุณเจ้าคณะจังหวัด ผ่านทางเจ้าคณะอำเภอ ซึ่งเป็นการดำเนินการฝ่ายคณะสงฆ์ ส่วนฝ่ายอาณาจักร วัดขอจัดตั้งโรงเรียนจะต้องนำเรื่องที่ยื่นต่อศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัดและกระทรวงศึกษาธิการ ก็จะออกไปอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนให้วัดที่ขอจัดตั้งโรงเรียนนั้น จึงจะได้ชื่อว่า “โรงเรียนราษฎร์ของวัด”^{๕๔}

ค. ลักษณะโรงเรียนราษฎร์ของวัด เป็นโรงเรียนราษฎร์ของวัดประเภทสามัญ เปิดทำการสอนในเวลากลางวันปกติ ตั้งขึ้นเพื่อการกุศลอยู่ในวัด และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนตลอดจนนักเรียนทุกคนต้องเป็นชาย นักเรียน พระภิกษุสามเณร อาจสมัครเข้าเป็นนักเรียนได้ แต่พระภิกษุสามเณรเช่นว่านี้จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าอาวาสเสียก่อน

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่ ว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ของวัด พุทธศักราช ๒๔๘๘ ให้โรงเรียนราษฎร์ของวัดดำเนินการบริหารงาน ดังนี้

^{๕๔}สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, การพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธ ศาสนา , (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๑), หน้า ๖-๗.

ก. คณะกรรมการจัดการโรงเรียน มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน และไม่เกิน ๗ คน ประกอบด้วยพระภิกษุและคฤหัสถ์ และให้ศึกษาธิการอำเภอในท้องที่ซึ่งโรงเรียนนั้นตั้งอยู่เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง อำนาจของคณะกรรมการดังนี้

๑. มีอำนาจควบคุมกิจการโดยทั่วไป

๒. แต่งตั้งพระภิกษุและคฤหัสถ์เป็นผู้จัดการโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ ฝ่ายละ ๑ คน

ข. เจ้าของโรงเรียน โรงเรียนตั้งอยู่ในวัด ให้เจ้าอาวาสเป็นเจ้าของโรงเรียนโดยตำแหน่ง

ค. ผู้จัดการโรงเรียน คณะกรรมการจัดการโรงเรียนแต่งตั้งพระภิกษุและคฤหัสถ์เป็นผู้จัดการโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฝ่ายละ ๑ คน

ง. ครูใหญ่ จะเป็นพระภิกษุหรือคฤหัสถ์ก็ได้

จ. ครูจะเป็นพระภิกษุสามเณรหรือคฤหัสถ์ก็ได้ แต่พระภิกษุสามเณรที่เป็นครูจะทำการสอนได้แต่เฉพาะวิชาที่ไม่ขัดต่อพระวินัย

ฉ. นักเรียน พระภิกษุสามเณรอาจสมัครเข้าเป็นนักเรียนได้ แต่พระภิกษุสามเณรเช่นว่านี้ จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าอาวาสเสียก่อน และต้องมีคุณสมบัติดังนี้

๑. เป็นผู้เคร่งครัดต่อการปฏิบัติตามพระธรรมวินัย

๒. กำลังศึกษานักธรรมหรือบาลี และเอาใจใส่ในการศึกษา ส่วนนี้เป็นอย่างดี

๓. รับรองว่าเมื่อเรียนสามัญศึกษาสำเร็จแล้ว จะต้องตั้งใจเป็นครูในโรงเรียนราษฎร์ของวัด ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร เป็นเวลาไม่น้อยกว่าจำนวนปี ที่ได้เล่าเรียนในโรงเรียนราษฎร์ของวัด

ช. เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนทุกคนต้องเป็นชาย^{๕๕}

ซ. การเงินให้โรงเรียนจัดตั้งกองทุนของโรงเรียนขึ้นประกอบด้วยเงินค่าเล่าเรียนและเงินรายได้อื่นๆ เพื่อใช้จ่ายในกิจการของโรงเรียน และสามารถจัดตั้งมูลนิธิเพื่อส่งเสริมการศึกษาได้ยิ่งเป็นการดี เงินทุนของโรงเรียนดังกล่าวให้แยกจากเงินทุนของวัดทำบัญชีเป็นหลักฐานและให้อยู่ในความควบคุมของคณะกรรมการจัดการโรงเรียน ต่อมา พ.ศ.๒๕๐๒ องค์การศึกษาของคณะสงฆ์ได้มีประกาศองค์การศึกษา เรื่องโรงเรียนราษฎร์ของวัด แก้ไขประกาศเพิ่มเติม ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๐๒ โดยอาศัยเหตุผลเพื่อเป็นการอนุเคราะห์สตรีทั่วไปให้มีโอกาสศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ของวัด ส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติมคือ

ณ. อนุญาตให้โรงเรียนราษฎร์ของวัดรับสตรีเป็นครู เป็นเจ้าหน้าที่และเป็นนักเรียนได้

ญ. จากการห้ามครูสตรีทำการสอนพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนราษฎร์ของวัด

^{๕๕}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๓.

ฎ. ให้แยกอาคารออกจากกันห้ามพระภิกษุสามเณรเรียนร่วมในอาคารเดียวกับสตรี

ฎ. และห้ามพระภิกษุสามเณรเป็นเจ้าหน้าที่ประจำอาคารเรียนของสตรีด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าทางคณะสงฆ์ค่อย ๆ ผ่อนปรน เพื่อเปิดโอกาสให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาวิชาสามัญและได้มองถึงความสำคัญของสตรีทั่ว ๆ ไป จึงเปิดโอกาสให้ศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ของวัดได้ แต่ยังคงป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดแก่พระพุทธศาสนาโดยกำหนดให้พระภิกษุสามเณรที่จะเรียนวิชาสามัญได้ จะต้องตั้งใจเรียนพระปริยัติธรรมก่อนและห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรเรียนร่วมอาคารเดียวกับสตรี เป็นต้น

อย่างไรก็ตามภายหลังการบริหารงานของโรงเรียนราษฎร์ของวัดบางแห่งมีข้อบกพร่อง ไม่อยู่ในระเบียบที่ดีและวัดบางแห่งก็พยายามจะเปิดโรงเรียนราษฎร์ของวัดขึ้นทั้งที่ไม่เป็นการสมควร ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๕/๒๕๐๙ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๐๙ จึงมีมติให้เจ้าคณะจังหวัดถือปฏิบัติว่า “ไม่อนุมัติการจัดตั้งและการโอนโรงเรียนราษฎร์ของวัดจนกว่าจะแก้ไขปรับปรุงระเบียบโรงเรียนราษฎร์ของวัด” พุทธศักราช ๒๕๐๘ ให้เหมาะสม ผลจากมติมหาเถรสมาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ ทำให้วัดไม่สามารถขออนุญาตเปิด หรือรับโอนโรงเรียนราษฎร์เป็นของวัด ทำให้โรงเรียนราษฎร์ของวัดมีจำนวนลดลง มีการขอจัดตั้งมูลนิธิเพื่อเป็นเจ้าของโรงเรียนแทนวัด และบางแห่งก็เปิดโรงเรียนในนามเจ้าอาวาสเป็นผู้รับใบอนุญาตเป็นการส่วนตัว เพื่อไม่ให้โรงเรียนต้องตกอยู่ใต้ข้อจำกัดของมติมหาเถรสมาคมข้างต้น ตลอดเวลาที่ผ่านมา การดำเนินงานของโรงเรียนราษฎร์ของวัดคงเป็นไปด้วยแรงศรัทธาของเจ้าอาวาสและผู้เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับโรงเรียนราษฎร์โดยทั่วไป ไม่ได้รับการอุดหนุนเป็นกรณีพิเศษจากทางราชการหรือคณะสงฆ์แต่ประการใด^{๕๖}

โรงเรียนราษฎร์ของวัดได้ประสบปัญหาในการดำเนินงานมาโดยตลอด เนื่องจาก ในช่วงแรกได้รับอุดหนุนเหมือนโรงเรียนเอกชนทั่วไป และไม่สามารถเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนจากผู้ปกครองนักเรียนได้ สาเหตุจากผู้ปกครองนักเรียนร้อยละ ๙๕ มีฐานะยากจน จึงทำให้โรงเรียนบางแห่งต้องเลิกกิจการและบางแห่งก็ได้โอนกิจการให้รัฐบาล

ต่อมามีแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๒๐ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายพัฒนาการศึกษาว่า “จะส่งเสริมให้จัดโรงเรียนราษฎร์การกุศลให้มากขึ้นเป็นพิเศษ” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงได้นำเสนอโครงการปรับปรุงโรงเรียนราษฎร์ของวัด ในรูปแบบของโครงการทดลองพัฒนาโรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อการกุศล โดยให้ประสานงานกันตั้งเป็น “สภาโรงเรียนราษฎร์ของวัด” ขึ้นมีพระธรรมญาณมุนี ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนวินิตศึกษา ได้รับการคัดเลือกเป็นประธานสภารูปแรก ได้ออกนโยบายและแผนงานให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๐ จึงได้เพิ่มนโยบายการพัฒนาการศึกษาในด้านปริมาณว่า “จะส่งเสริมการจัดโรงเรียนราษฎร์การกุศลมากขึ้นเป็นพิเศษโดยมีคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการปฏิบัติการทำหน้าที่ส่งเสริมดูแลควบคุมโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

^{๕๖}ซุงค์ วงษ์จันทร์, ๗๒ ปี คนตีลพบุรี, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๐), หน้า ๑๑๒.

โครงการนี้ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มดำเนินการในลักษณะโครงการทดลองตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๑ มีโรงเรียนราษฎร์ของวัดเสนอชื่อเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๑ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพุทธมณฑลนิมิต โรงเรียนสมานคุณวิทยาทาน โรงเรียนสุวรรณรังสฤษฎ์วิทยาลัย โรงเรียนวัดบ้านโป่ง “สามัคคีคุณูปถัมภ์” โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง โรงเรียนวัดมหาพุทธาราม โรงเรียนวินิตศึกษา โรงเรียนพยุหะวิทยา โรงเรียนพุทธชินราชพิทยา โรงเรียนธรรมราชศึกษา และโรงเรียนพินิตประสาธน์ ในจำนวน ๔๐ โรงเรียน โครงการทดลองนี้มีกำหนด ๓ ปีการศึกษา (ปีการศึกษา ๒๕๒๑ – ๒๕๒๓) โดยมีหลักการดังนี้

ก. ด้านการบริหารโรงเรียน

๑. ต้องการบริหารงานโรงเรียนในรูปแบบของคณะกรรมการ

๒. การบริหารงานโรงเรียนทั้ง ๑๑ โรงเรียน อยู่ภายใต้สภาโรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อการกุศลเดียวกัน เพื่อให้เป็นเอกภาพและสามารถช่วยเหลือกันได้

ข. ด้านวิชาการ ต้องพัฒนาให้ได้ทั้ง ๔ ด้าน คือ (๑) ด้านจริยศึกษา (๒) ด้านพลศึกษา (๓) ด้านการงานและอาชีพ (๔) ด้านการเรียนการสอนหลักสูตรใหม่

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ที่วัดหรือมูลนิธิวัดจัดตั้งขึ้นก็เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลเด็กและเยาวชนที่ยากจน บางแห่งมีนักเรียนเฉพาะชาย-หญิง และบางแห่งมีนักเรียนพระภิกษุสามเณรเรียนร่วมด้วย นอกจากการจัดการศึกษาสงเคราะห์แก่เด็กและเยาวชนให้มีสถานที่เรียนหนังสือแล้ว พระภิกษุสงฆ์ยังให้ความสนใจส่งเสริมการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนผู้กำลังศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ อาทิ ตั้งทุนสงเคราะห์การศึกษาชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาด้วย^{๕๗} โรงเรียนทั้ง ๑๑ โรงเรียนนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะจ่ายเงินอุดหนุนให้เป็นเงินสมทบเงินเดือนครูเต็มตามคุณวุฒิทุกคนในโรงเรียนตามอัตรากำลังครูที่ควรจะมี(อุดหนุนสมทบเงินเดือนครูเป็นกรณีพิเศษ) และตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการช่วยเหลือครูใหญ่และครูโรงเรียนราษฎร์เป็นเงินสมทบเงินเดือนและเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว โดยโรงเรียนต้องนำเงินของโรงเรียนจำนวนเท่ากันที่อุดหนุนเป็นกรณีพิเศษทั้งหมดส่งสภาโรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อการกุศล ตามข้อบังคับ

ผลการดำเนินโครงการทดลองพัฒนาโรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อการกุศลดำเนินการ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๒๑ - ๒๕๒๓ แต่การดำเนินการโดยเฉพาะช่วงปลายปีการศึกษาแรก และปีการศึกษาที่ ๒ ของการทดลองประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดงบประมาณ ต้องขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดสรรเงินอุดหนุนกรณีพิเศษ และขอต่อระยะเวลาโครงการทดลองอีก ๑ ปี ทำให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ในด้านผลการปฏิบัติงานโดยทั่วไป บรรลู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ กล่าวคือ จากการดำเนินโครงการต่างๆ ของโรงเรียนในระยะดำเนินการทดลอง วัดเป็นศูนย์รวมใจ การให้การศึกษาแก่ประชาชนทั้งด้านความรู้และจริยธรรม ประชาชนผู้ยากไร้ในท้องถิ่นได้รับการศึกษาจากโรงเรียนที่จัดการศึกษาดี ตลอดจน

^{๕๗}สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, **ความสำเร็จในการปฏิบัติการกิจของวัด**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๒๐.

ในช่วงการดำเนินการโครงการทดลองนี้ ทั้งท้องถิ่น รัฐและเอกชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นอกจากนี้ในด้านหลักการที่จะพัฒนาโรงเรียนทั้งด้านบริหารและวิชาการนั้น ปรากฏว่าทางด้านวิชาการ ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ส่วนทางด้านบริหาร เช่น จัดให้มีการบริหารโรงเรียนในรูปคณะกรรมการจัดการโรงเรียน และบริหารทั้ง ๑๑ โรงเรียน โดยตั้งองค์กรกลาง “สภาโรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อการกุศล” ถึงแม้ว่าจะปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ครบถ้วนแต่สภาโรงเรียนราษฎร์ของวัดเพื่อการกุศล ก็ได้เป็นแกนกลางประสานงานระหว่างโรงเรียนในโครงการทดลอง กับเจ้าหน้าที่ทั้งด้านนโยบายด้านการบริหารศึกษานโยบายการวางรากฐานกระดุนเตือน ตลอดจนปลูกศรัทธาแก่โรงเรียนในโครงการทดลองให้เข้าใจและเข้าถึงความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย และแนวทางการพัฒนาการศึกษาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพตามแผนงานบริหารและส่งเสริมการศึกษา ในส่วนที่ต้องดำเนินตามวัตถุประสงค์ของโครงการต่างๆ ได้ผลดีพอสมควร นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการทดลอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้รับใบอนุญาตของโรงเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการบริหารโรงเรียนมากขึ้น และหลายๆโรงเรียนสามารถชักจูงให้ประชาชนในชุมชนได้ทำประโยชน์แก่โรงเรียนหลายๆรูปแบบเช่น การบริจาคเงินสมทบทุนการก่อสร้าง ทุนการศึกษา ตลอดจนการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การศึกษาเพิ่มมากขึ้น^{๕๘}

ต่อมาเมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ จึงได้ปรับเปลี่ยนโรงเรียนจากเดิมชื่อ “โรงเรียนราษฎร์ของวัด” เป็น “โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา” พ.ศ. ๒๕๓๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้มีคำสั่งที่ ๔๕๐/๒๕๓๑ เรื่องการตั้งคณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงศึกษาธิการเรื่องโรงเรียนราษฎร์ของวัด พุทธศักราช ๒๕๔๘ และคณะกรรมการได้ดำเนินการร่างระเบียบเสนอกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพิจารณาและให้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

ค. ลักษณะและการจัดตั้งโรงเรียน

๑. เป็นโรงเรียนเอกชนตามมาตรา ๑๕ (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ ที่วัดเป็นผู้รับใบอนุญาต

๒. การจัดตั้งโรงเรียน ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ และระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

๓. การรับโอนโรงเรียนที่มีเจ้าอาวาสเป็นผู้รับใบอนุญาต หรือมูลนิธิของวัด ซึ่งเจ้าอาวาสเป็นผู้ลงนามแทนมูลนิธิเป็นผู้รับใบอนุญาต เป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ให้ดำเนินการในกำหนด ๒ ปี นับแต่ระเบียบนี้ประกาศใช้

^{๕๘} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, การพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา, หน้า ๑๐-๑๘.

ง. อำนาจหน้าที่และการบริหารงาน

๑. โรงเรียนดำเนินกิจการโดยคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๒๕ ทำหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๒๕ แล้วยังต้องทำหน้าที่เพิ่มเติมอีกดังต่อไปนี้ คือ

๑. กำหนดนโยบายและแผนเพื่อพัฒนาโรงเรียน
๒. ควบคุมการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบาย
๓. ควบคุมการเงินและงบประมาณของโรงเรียน
๔. พิจารณาเสนอบุคคลเพื่อบรรจุแต่งตั้ง ถอดถอนผู้จัดการ ครูใหญ่ และครูในโรงเรียน

๒. จัดตั้งกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาขึ้น ทำหน้าที่ช่วยประสานงานระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียนทุกโรงให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกัน

๓. โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่กระทรวง ศึกษาธิการกำหนด และพัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ในเรื่องการจัดองค์ประกอบด้านการเรียนการสอน ให้เกื้อหนุนต่อจุดประสงค์ที่หลักสูตรต้องการ และจัดกิจกรรมนักเรียนให้สอดคล้องกับสถาบัน ที่เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา

จ. คุณสมบัติของบุคลากรในโรงเรียน

๑. ผู้จัดการและครูใหญ่จะเป็นพระภิกษุหรือคฤหัสถ์ก็ได้
๒. ครู จะเป็นพระภิกษุสามเณรหรือคฤหัสถ์ก็ได้สำหรับพระภิกษุสามเณรที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าอาวาสของตนเสียก่อน

ฉ. การอุดหนุนนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้การอุดหนุนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเป็นกรณีพิเศษ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด^{๕๙}

การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา เนื่องจากสภาพ ปัญหา และความต้องการของคณะกรรมการสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาให้มีศักยภาพในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่อย่างเหมาะสม และสมบูรณ์ โดยยึดหลักการ เนื้อหาสาระ และกิจกรรม^{๖๐}

^{๕๙}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๐-๔๑.

^{๖๐}สำนักงานเลขาธิการการศึกษา, สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารและการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, ๒๕๔๗), หน้า ๑๕๒.

พ.ศ. ๒๕๓๔ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้อนุมัติหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และแนวทางปฏิบัติ ในการดำเนินงานกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๔ ซึ่งมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

ข. วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน

๑. เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์รวมโรงเรียนที่จัดการศึกษาเพื่อการกุศลและส่งเสริม พระ พุทธศาสนา อย่างแท้จริง

๒. เพื่อทำหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. เพื่อร่วมกันดำเนินการ กำหนดนโยบาย และพัฒนาคุณภาพในการจัดการ ศึกษาของ โรงเรียนประเภทนี้

๔. เพื่อร่วมมือกันดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ที่จัดขึ้นร่วมกัน ก็เพื่อประโยชน์ในการ พัฒนาโรงเรียน การส่งเสริมกิจกรรมพระพุทธศาสนา และกิจกรรมทั้งการศึกษาตามที่เห็นสมควร

๕. พิจารณาเสนอแนวทางความคิดเห็นและปัญหาต่างๆ ที่เกิดแก่ สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาเอกชน (สช.)^{๖๑}

ข. สมาชิกกลุ่มโรงเรียน

๑. ให้โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาทุกโรงมีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

๒. การสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มให้ยื่นหนังสือสมัคร และหลักฐานอื่นๆตามที่ได้แนบ

ณ. การบริหารกลุ่มโรงเรียน

๑. ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชนแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจากผู้รับ ใบอนุญาต หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย หรือผู้จัดการโรงเรียน จำนวน ๗ คน ครูใหญ่โรงเรียนจำนวน ๕ คน เป็นกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๓ คน โดยให้คณะกรรมการ ชุมนุมมีวาระ ๒ ปี

๒. ให้คณะกรรมการเลือกประธาน ๑ คน และรองประธานอีก ๒ คน จากกรรมการที่เป็น ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการโรงเรียนตามข้อที่ ๓.๑ ให้ประธานเลือกกรรมการหรือบุคคลอื่นทำหน้าที่ เลขา ๑ คน เมื่อประธานพ้นจากตำแหน่ง

ญ. อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

๑. คณะกรรมการบริหารมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการและแผนปฏิบัติงานของกลุ่มตลอดจนกำหนด แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่ม

^{๖๑}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๐.

๒) ประสานงาน กำกับดูแล โรงเรียนในกลุ่มให้มีมาตรฐาน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด

๓) กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติ เพื่อให้การบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนดำเนินไปด้วยความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และประกาศของทางราชการ

๔) พิจารณาการเข้าเป็นสมาชิก และการพ้นจากสมาชิกพิจารณาจัดสรรงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน เพื่อการบริหารงานและจัดกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มโรงเรียน

๕) รายงานผลการประชุมคณะกรรมการบริหารต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

๖) หน้าที่อื่นๆ ที่คณะกรรมการเห็นสมควร และหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมอบหมาย

๒. ประธานกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) ทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร

๒) ประสานงานกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและกลุ่มโรงเรียน อื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

๓) ควบคุมดูแลการดำเนินงานของกลุ่มให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์นโยบายและมติของคณะกรรมการบริหาร

๔) กำหนดการประชุมและเชิญการประชุมกรรมการ

ฎ. สำนักงานกลุ่มโรงเรียน

๑. ให้มีสำนักงานมีชื่อว่า “สำนักงานกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระ พุทธศาสนา”

๒. ให้สำนักงานกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ ณ โรงเรียนอัมพวันศึกษา เขตดุสิตกรุงเทพมหานคร ในระยะเริ่มแรกจนกว่าคณะกรรมการบริหารจะมีมติเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

๓. ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พิจารณาแต่งตั้งหัวหน้า สำนักงานกลุ่มและเจ้าหน้าที่ไปประจำสำนักงานกลุ่ม รวมทั้งให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานด้วยงบประมาณพัสดุและอุปกรณ์ ตามที่พิจารณาเห็นสมควร

๔. รับผิดชอบการบริหารงานของสำนักงานกลุ่มและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการบริหารมอบหมายให้รับผิดชอบ

๑. รับผิดชอบการบริหารงานของสำนักงานกลุ่ม และงานที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการบริหารมอบหมายให้รับผิดชอบ

๒) เสนอผลงานและโครงการเพื่อพัฒนางานของกลุ่มโรงเรียนต่อคณะกรรมการบริหาร

๓. จัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณประจำปีจัดทำแผนปฏิบัติงานและรายงานต่างๆของกลุ่มโรงเรียน

๔. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานหรือคณะกรรมการ การบริหาร^{๖๒}

การกำหนดสมรรถนะหลักของโรงเรียน การออกแบบระบบงานและกระบวนการที่สำคัญเพื่อสร้างคุณค่าให้นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้เกิดผลสูงสุดต่อการเรียนรู้และความสำเร็จของนักเรียน ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จและยั่งยืน รวมทั้งเตรียมความพร้อมสำหรับภาวะฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น^{๖๓}

พ.ศ.๒๕๓๓ ได้มีการประชุมระหว่างผู้แทนกรมการศาสนา และคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินงานตามมติมหาเถรสมาคมเฉพาะส่วนโรงเรียนการกุศลของวัดที่รับพระภิกษุสามเณร และนักเรียนเข้าเรียนให้แยกประเภทนักเรียนอย่างชัดเจน ไม่ให้ปะปนกัน และให้พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาเล่าเรียน ในปีการศึกษา ๒๕๓๓ เรียนจบในแต่ละระดับ (มัธยมต้นและปลาย) ให้เสร็จสิ้นภายใน ปีการศึกษา ๒๕๓๕ จากนั้นให้โอนเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และกำหนดแนวทางให้โรงเรียนที่รับพระภิกษุสามเณรเข้าเรียน ให้โรงเรียนดำเนินกิจการในรูปแบบโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ดังนี้

๑. ให้โรงเรียนการกุศลของวัดจัดหลักสูตรเป็น ๒ หลักสูตร คือ

๑. หลักสูตรวิชาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญสำหรับพระ ภิกษุสามเณร

๒. หลักสูตรมัธยมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๓๓)

๒. ขอให้พิจารณาผลกระทบการนำหลักสูตรการสอนวิชาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มาใช้ในโรงเรียนการกุศลของวัดจะมีปัญหาต่อระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องประการใดหรือไม่ โดยที่ประชุมได้มอบหมายให้ นายเจริญผล สุวรรณโชติ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชนไปดำเนินการ ดังนี้

๑. ทหาหรือแนวทางการใช้หลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษากับกรมวิชาการ

๒. กำหนดขั้นตอนวิธีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรตามข้อ ๒.๑ เพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้มีสิทธิสอบบาลีและนันทกรรมสนามหลวงทั้งนี้ ควรจะให้ทันดำเนินการในปีการศึกษา ๒๕๓๕

๓. ให้ระงับการขออนุมัติการจัดตั้งเป็นโรงเรียนการกุศลของวัด เฉพาะกรณีที่จะเปิดสอนพระภิกษุสามเณร ไว้ก่อนเป็นการชั่วคราว

^{๖๒} อ่างแล้ว หน้า ๔๑.

^{๖๓} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๖๑.

สำหรับโรงเรียนที่มีพระภิกษุสามเณรจำนวนน้อยที่เรียนรวมกันอยู่กับนักเรียนชายหญิงให้โรงเรียนดำเนินการลดสัดส่วนการรับพระภิกษุสามเณรเข้าเรียน โดยให้เหลือเฉพาะนักเรียนชายหญิงในกำหนด ๓ ปี หลังจากปีการศึกษา ๒๕๓๕

หากพบว่า การดำเนินการตามมติดังกล่าว มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร ให้รับเสนอ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อทราบและหาแนวทางแก้ไขโดยด่วนต่อไป

ภาวะผู้นำฝ่ายบริหารของโรงเรียนควรมีใช้หลักธรรมาภิบาล รวมทั้งความสำเร็จตามแผนกลยุทธ์และความรับผิดชอบด้านการเงิน การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและการสนับสนุนชุมชน^{๒๔}

การให้การอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกระทรวง ศึกษาธิการให้การอุดหนุนแก่โรงเรียนการกุศลของวัดเป็นกรณีพิเศษดังนี้

๑. ให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวเด็กของนักเรียนเป็นบัตรค่าเล่าเรียนร้อยละ ๑๐๐ ของค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนภาครัฐตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๕

๒. ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการครู หรือข้าราชการในมหาวิทยาลัยไปปฏิบัติงานในโรงเรียนการกุศลได้ โดยถือเสมือนปฏิบัติราชการตามปกติ

๓. ให้การอุดหนุนด้านอาคารเรียน อาคารประกอบ

๔. ให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายสำหรับการพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอุปกรณ์การศึกษา

๕. ให้การอุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน

๖. ให้การอุดหนุนโครงการอาหารเสริม (นม)

๗. ให้การอุดหนุนหนังสือเรียน

การจัดกิจกรรมของกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีดังนี้

๑. โครงการประชุมคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

๒. โครงการพัฒนาผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

๓. โครงการพัฒนาบุคลากรสู่การปฏิรูปการศึกษา

๔. โครงการทดสอบทักษะวิชาการกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

๕. โครงการเข้าค่ายปฏิบัติธรรมวันอาสาฬหบูชา ณ พุทธมณฑลจังหวัดนครปฐม

^{๒๔}สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ, หน้า ๗๒.

๖. การประกวดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา เช่น การสวดมนต์หมู่ทำนองสรภัญญะ การแข่งขันตอบปัญหาธรรม การประกวดมารยาทไทย เป็นต้น

๗. โครงการตรวจเยี่ยมโรงเรียนในสังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

๘. โครงการยกย่องสถานศึกษาผู้บริหารดีเด่นทุกระดับชั้น

๙. โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

พ.ศ.๒๕๔๒ มีพระราชบัญญัติการศึกษาใหม่ว่า การศึกษานั้นนอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดที่ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรด้านภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน^{๖๕}

การจัดตั้งโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา พอสรุปได้ ดังนี้

๑. เพื่อช่วยเหลือชุมชนด้านการศึกษาและเผยแพรศาสนาธรรมสู่เยาวชนไทย

๒. จัดการศึกษาเพื่อการกุศลโดยไม่หวังผลกำไร มุ่งสงเคราะห์เด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา

๓. มุ่งปลูกฝังให้เยาวชนไทยเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ^{๖๖}

พ.ศ.๒๕๔๔ กลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ได้จัดตั้งเป็นสมาคมโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาขึ้น เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ โดยมี นายชูชาติ ลาวัลย์ ครูใหญ่โรงเรียนวินิตศึกษา เป็นนายกสมาคมเป็นคนแรก โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาได้ร่วมมือกันในการพัฒนาโรงเรียนในทุกๆ ด้านทั้งในด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านบุคลากร^{๖๗}

^{๖๕}กฎกระทรวงศึกษาธิการ, ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๒), หน้า ๕.

^{๖๖}คณาจารย์, กลุ่มและสมาคมโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา, (ปราจีนบุรี: โรงพิมพ์ หจก. เจตนารมณัฎฐ์, ๒๕๕๓), หน้า๕-๖.

^{๖๗}สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, การพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา, หน้า ๓๘-๕๐.

สภาพการบริหารของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา พอสรุปได้ ดังนี้

๑. เป็นโรงเรียนเอกชนที่วัดเป็นเจ้าของ และมีเจ้าอาวาสเป็นผู้รับใบอนุญาตโดยตำแหน่ง
๒. การบริหารโรงเรียนอยู่ในรูปของคณะกรรมการอำนวยการ (กรรมการบริหารโรงเรียน) ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ
๓. การจัดการศึกษาแบบเรียนฟรี โดยไม่เก็บค่าธรรมเนียมการเรียน รัฐให้การอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียน ๑๐๐ %

ผู้วิจัยมองว่าจากปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณที่ไม่เพียงพอและการบริหารที่ขาดประสิทธิภาพความรู้อันเป็นปัจจัยต้นทั้งภายนอกภายใน ทักษะ วิสัยทัศน์ เจตคติ สิ่งจูงใจ การแก้ไขอุปสรรคและปัญหาที่ขาดข้อมูลที่ถูกต้อง ถ้ามองกลับไป สิ่งเหล่านี้ต่างหากที่เป็นปัจจัยนำเข้าขององค์ความรู้ใหม่ ที่ทำให้เราพัฒนาองค์การให้เข้มแข็งได้ เพื่อช่วยเหลือชุมชนด้านการศึกษา การจัดการศึกษาที่ไม่หวังผลกำไร มุ่งสงเคราะห์เด็กยากจน และเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา และมุ่งการปลูกฝังให้เยาวชนของไทย เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีประสิทธิภาพในสังคม สืบไป

๒.๓.๕ ขอบข่ายของการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

เอกสารทางวิชาการที่หลากหลายได้ระบุถึง “ขอบข่ายของการบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำมาประกอบใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

การบริหารสถานศึกษา เป็นบริบทที่เกี่ยวกับการบริหาร และจัดการด้านการศึกษาเล่าเรียนให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพราะขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาหรือโรงเรียนนั้น จะต้องกระทำอย่างเป็นระบบและได้มาตรฐาน ดังนั้นจึงมีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับขอบข่ายของการบริหารงานสถานศึกษา หรือโรงเรียนไว้ ดังต่อไปนี้

ขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการงานแผนปฏิบัติงาน ทั้งภายนอกภายในโรงเรียน ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องวางแผนที่สามารถปฏิบัติได้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมากมายหลายประการ ได้แก่

๑. การบริหารงานวิชาการ เป็นภาระหน้าที่สำคัญ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง และเกี่ยวข้องกับงานทุกงานในโรงเรียน เช่น การจัดครูเข้าสอน การจัดแผนการเรียน การจัดตารางสอน การพัฒนาสื่อ การพัฒนาหลักสูตร การวัดและ ประเมินผลการเรียน
๒. การบริหารงานธุรการ เป็นงานบริการและสนับสนุนด้านการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อบริการฝ่ายงาน หรือกลุ่มวิชาต่างๆ ในโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติงานได้ โดยไม่มีอุปสรรคและมีความคล่องตัว ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอน เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขอบข่ายของการบริหารงานธุรการ เช่น การวางแผน และการบริหารงานธุรการ การบริหารงานพัสดุ การบริหารงานการเงินและบัญชี ตลอดจนการบริหารงานทะเบียนสถิติ

๓. การบริหารงานบุคคล หมายถึง การใช้คนเพื่อทำงานให้ได้ผลดีที่สุด ในระยะเวลาสั้นที่สุด และสิ้นเปลืองงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์น้อยที่สุด และในขณะเดียวกัน คนที่ทำงานก็มีความสุข ความพอใจในการทำงานด้วย ขอบข่ายของ การบริหารบุคคล คือ การคัดเลือกและสรรหาบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร และ การให้บุคลากรพ้นจากงาน

๔. การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรงนอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติ เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน ให้เป็นไปด้วยดี อันจะส่งผลต่อไปถึงการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ความสามารถ หรือ ความถนัด ความสนใจของนักเรียน ขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียนที่สำคัญ คือ การรับนักเรียน การจัดกลุ่มนักเรียน การรักษาวินัย การจัดบริการและสวัสดิการ การจัดกิจกรรมนักเรียน เป็นต้น

๕. การบริหารงานอาคารสถานที่ เป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเอาใจใส่ ดูแลรักษา และตกแต่งซ่อมแซม ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า สร้างเสริม บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สะอาดสดชื่น ร่มรื่น สวยงาม แก่บุคลากรทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน ขอบข่ายของการบริหารงานอาคารสถานที่ที่สำคัญ ได้แก่ การจัดสร้าง อาคารสถานที่ การใช้อาคารสถานที่ การบำรุงรักษา การควบคุมดูแลอาคารสถานที่

๖. การบริหารงานบริการและงานสัมพันธ์กับชุมชน งานบริการเป็นงานสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุน ให้ทุกงานดำเนินการไปตามเป้าหมาย ทั้งในด้านการศึกษา การบริการอันเป็นการสร้างประโยชน์และความเจริญให้กับชุมชน และโรงเรียนก็ต้องอาศัยทรัพยากรจากชุมชนมาพัฒนาโรงเรียนอีกด้วย โดยกำหนดภาระหน้าที่ ของผู้บริหารในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนคือ การวางแผนและกำหนดกิจกรรม โครงการ และเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียนสู่ชุมชน สอนประชาชน บริการชุมชน ตลอดจนการหาหลักฐานต่างๆ^{๖๘}

การบริหารว่า เป็นภาระหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปฏิบัติตนให้เป็นผู้นำภายในองค์การในด้านของภารกิจหรือสิ่งที่ต้องการการจัดระเบียบทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์การ และการประสานกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกันในด้านของความรับผิดชอบงาน การต้องทำให้งานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยการอาศัยบุคคลต่างๆ เข้าด้วยกัน เป็นภาระงานของโรงเรียนในขอบข่ายงานบริหารโรงเรียน ๖ ด้าน ไว้ดังนี้^{๖๙}

๑. การบริหารงานวิชาการ เป็นภาระหน้าที่สำคัญยิ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง และเกี่ยวข้องกับงานทุกอย่างในโรงเรียน เช่น การจัดครูเข้าสอน การจัดแผนการเรียน การจัดตารางสอน การพัฒนาสื่อ การพัฒนาหลักสูตร การวัดและ ประเมินผลการเรียน

^{๖๘}กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๔), หน้า ๓-๑๐.

^{๖๙}ธงชัย สันติวงษ์, องค์การและการบริหารจัดการ, (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓), หน้า ๒๑-๒๒.

๒. การบริหารงานธุรการ เป็นงานบริการและสนับสนุนด้านการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อบริการฝ่ายงาน หรือกลุ่มวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติงานได้ โดยไม่มีอุปสรรคและมีความคล่องตัว ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอน เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขอบข่ายของการบริหารงานธุรการ เช่น การวางแผน และการบริหารงานธุรการ การบริหารงานพัสดุ การบริหารงานการเงินและบัญชี ตลอดจนการบริหารงานทะเบียนสถิติ

๓. การบริหารงานบุคคล หมายถึง การใช้คนเพื่อทำงานให้ได้ผลดีที่สุด ในระยะเวลาสั้นที่สุด และสิ้นเปลืองงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์น้อยที่สุด และในขณะเดียวกัน คนที่ทำงานก็มีความสุข ความพอใจในการทำงานด้วย ขอบข่ายของ การบริหารบุคคล คือ การคัดเลือกและสรรหาบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร และ การให้บุคลากรพ้นจากงาน

๔. การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรงนอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติ เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนให้เป็นไปด้วยดี อันจะส่งผลต่อไปถึงการพัฒนามุขลิกภาพ ความรู้ความสามารถความถนัด และความสนใจของนักเรียน ขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียนที่สำคัญ คือ การรับนักเรียน การจัดกลุ่มนักเรียน การรักษาวินัย การจัดบริการและสวัสดิการ การจัดกิจกรรมนักเรียน

๕. การบริหารงานอาคารสถานที่ เป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารโรงเรียน จะต้องเอาใจใส่ดูแลรักษา และตกแต่งซ่อมแซม ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า สร้างเสริม บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่สะอาดสดชื่น ร่มรื่น สวยงาม แก่บุคลากรทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน ขอบข่ายของการบริหารงานอาคารสถานที่ที่สำคัญ ได้แก่ การจัดสร้าง อาคารสถานที่ การใช้อาคารสถานที่ การบำรุงรักษา การควบคุมดูแลอาคารสถานที่

๖. การบริหารงานบริการและงานสัมพันธ์กับชุมชน งานบริการ เป็นงานหนึ่ง ที่มีความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกงานดำเนินการไปตามเป้าหมายแล้วยังต้องคำนึงถึงหน้าที่ที่จะต้องให้บริการชุมชน ทั้งในด้านการศึกษาและการบริการอื่น ๆ ด้วย อันเป็นการสร้างประโยชน์และความเจริญให้กับชุมชนนั้น ๆ นอกจากนี้โรงเรียน จะต้องอาศัยทรัพยากรจากชุมชนมาพัฒนาโรงเรียนอีกด้วย โดยกำหนดภาระหน้าที่ ของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนไว้ดังนี้ วางแผนและกำหนด โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติ ของโรงเรียนสู่ชุมชน สอนประชาชน บริการชุมชน ตลอดจนการทาหลักฐานต่าง ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานในสถานศึกษาไว้ ๔ กลุ่ม คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป ในการบริหารงานแต่ละด้านมีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ความสำคัญ และขอบข่ายของการบริหารงานในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้^{๗๐}

^{๗๐} กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๖), หน้า ๓๓๓ -๓๔๘.

๑. การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกเพื่อการบริหารงานการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีผู้ให้ความหมายและกล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้มากมายหลายท่านด้วยกัน จึงขอยกมากล่าวเป็นตัวอย่าง ดังนี้

๑.๒ ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนา การปรับปรุง กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน หลักสูตร และรวมถึงการพัฒนาครู เพื่อนำผลแห่งการพัฒนาทั้งหลายทั้งปวงนั้น มาใช้อำนวยและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และได้กล่าวถึงความสำคัญไว้ว่าสถานศึกษาทุกประเภทและโรงเรียนทุกแห่ง ไม่ว่าจะจัดงานบริหารโรงเรียนออกเป็นรูปแบบใด หรือจำแนกงานบริหารโรงเรียนออกเป็นกี่ประเภท จำนวนมากหรือน้อยแตกต่างกันไปตามสภาพและขนาดของโรงเรียนเช่นใดก็ตามทุกหน่วยงานต้องจัดให้มีงานวิชาการในสถานศึกษาของตนด้วยกันทั้งสิ้น งานด้านวิชาการจึงนับว่าเป็นงานที่มีความสำคัญ หรืออาจเรียกได้ว่า เป็นงานหลักของสถานศึกษาหรืองานหลักของโรงเรียนทีเดียว ส่วนงานบริหาร บุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและงานอื่นๆ ดังกล่าวล้วนมาสนับสนุนงานวิชาการให้มี คุณภาพดียิ่งขึ้น ดังนั้นงานวิชาการจึงมิใช่เพียงมุ่งให้นักเรียนอ่านหนังสือออก เขียนได้ หรือคิดเลข เป็นตามที่กล่าวมาแล้วเท่านั้นแต่ต้องรวมถึงการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิต งาน วิชาการจึงเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของบุคคลซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในอันที่จะออกไป ช่วยพัฒนาประเทศในอนาคตต่อไป^{๗๑}

งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา ในระดับสถานศึกษาการบริหาร วิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน โดยทั่วไปงานวิชาการจะประกอบด้วย การศึกษา ปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดเตรียมการ เรียนการสอน การจัดทาสอดคล้องการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมการสอน การวัดและประเมินผล การดำเนินงานเกี่ยวกับห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้ การนิเทศติดตามผล การ วางแผนและการกำหนดวิธีดำเนินงานทางด้านวิชาการ รวมถึงการประชุมทางวิชาการ^{๗๒}

การบริหารงานวิชาการว่า เป็นการบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุก อย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์ สูงสุดกับผู้เรียน และได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า เป็นงานสำคัญสำหรับ

^{๗๑}อนุศักดิ์ สมิตสันต์, การบริหารวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการบริหารการศึกษา. คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๐), หน้า ๒-

^{๗๒}ปัญญา แก้วกียูร และ สุภัทรพันธ์พัฒนกุล, การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนเป็น ฐานหรือเขตพื้นที่เป็นฐาน, (กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, ๒๕๔๕), หน้า ๑๗.

ผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องการบริหารวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาด้วย^{๗๓}

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญและถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษาหรือโรงเรียน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาด้วย สถานศึกษาหรือโรงเรียนจะได้มาตรฐาน หรือคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาได้มากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีหลักการในการบริหารงานวิชาการด้านนี้อย่างทันสมัย และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการบริหารงานด้านอื่นๆ^{๗๔}

งานวิชาการว่า หมายถึง การจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และความสำคัญของงานวิชาการว่าเป็นหัวใจการปฏิบัติงานในโรงเรียน ส่วนงานอื่นเป็นงานที่สนับสนุนให้งานวิชาการประสบความสำเร็จ^{๗๕}

มาตรฐานงานวิชาการ (๗ ภารกิจ ๒๘ ตัวชี้วัด)ดังนี้ ๑ การวางแผนงานวิชาการ ๒ การบริหารงานวิชาการ ๓ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ๔ การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ๕ การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ๖ การแนะแนวการศึกษา ๗ การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ^{๗๖}

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญและถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษาหรือโรงเรียน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา และการบริหารงานวิชาการ เป็นงานสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องการบริหารวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา สถานศึกษาหรือโรงเรียนจะได้มาตรฐาน หรือคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาได้มากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น

^{๗๓}ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, **การบริหารงานวิชาการ**, (กรุงเทพมหานคร: สุนทรฟิล์ม, ๒๕๔๕), หน้า ๒.

^{๗๔}เมย์ อำนวยพันธ์วิไล, “วิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท ๔ ของกลุ่มโรงเรียนชาวนวลักษณ์ อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖), หน้า ๔๙.

^{๗๕}สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๑), หน้า ๘๕.

^{๗๖}สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา**, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๒), หน้า ๕.

๑.๓ ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

เอกสารทางวิชาการที่หลากหลายได้ระบุถึง “ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำมาประกอบใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

กรมสามัญศึกษา ได้กำหนดขอบข่ายของงานวิชาการไว้ดังนี้^{๗๗}

๑. การวางแผนงานวิชาการ

๑.๑ การรวบรวมและจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ

๑.๒ การทำแผนงานวิชาการ

๒. การบริหารงานวิชาการ

๒.๑ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ

๒.๒ การจัดกลุ่มการเรียนรู้

๒.๓ การจัดตารางสอน

๒.๔ การจัดครูเข้าสอนตามตารางสอน

๒.๕ การจัดครูเข้าสอนแทน

๒.๖ การนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานทางวิชาการ

๓. การจัดการเรียนการสอน

๓.๑ การจัดทำ การใช้ การปรับปรุงแผนการสอนรายวิชา

๓.๒ การจัดหา จัดทำใช้ บำรุงรักษา และส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน

๔. การพัฒนาการเรียนการสอน

๔.๑ การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

๔.๒ การจัดสอนซ่อมเสริม

๔.๓ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน

๔.๔ การจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตร

๔.๕ การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ

๔.๖ การอบรมและการฝึกอบรมทางด้านวิชาการ

๔.๗ การสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน

^{๗๗} กรมสามัญศึกษา, **เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๙**, (กรุงเทพมหานคร: กรมสามัญศึกษา), หน้า ๓๑-๔๑.

- ๔.๘ การส่งเสริมการวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
๕. การวัดผลและประเมินผลการเรียน และงานทะเบียนนักเรียน
 - ๕.๑ การดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียน
 - ๕.๒ การสร้าง และปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลการเรียนรู้
 - ๕.๓ การจัดให้มีเอกสารแบบฟอร์มเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียน
 - ๕.๔ การดำเนินการเกี่ยวกับหลักฐานการวัดผลประเมินผล
 - ๕.๕ งานทะเบียนนักเรียน
๖. การประเมินผลการจัดการงานวิชาการ
 - ๖.๑ การประเมินผลการจัดการงานวิชาการ
 - ๖.๒ การประเมินผลในด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
๗. งานอบรมทางวิชาการ

งานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวางซึ่งงานวิชาการที่ผู้บริหารจะพึงจัดในโรงเรียน ได้แก่ งานวางแผนหลักสูตร นโยบาย และวิธีการบริหารงาน งานด้านหลักสูตรและประมวลการสอน การจัดทำตารางสอน งานเกี่ยวกับแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ งานแบ่งหม่อนนักเรียน งานเกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษา งานการนิเทศการสอน การจัดห้องสมุด งานวัดผลและประเมินผล การดำเนินงานวิชาการเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผลการศึกษาที่มีคุณภาพมากที่สุดดังนั้นไม่ว่ากิจกรรมใดที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพถือว่างานเหล่านั้นเป็นงานในขอบเขตหน้าที่ของผู้บริหารในด้านวิชาการทั้งสิ้น ขอบข่ายของงานวิชาการแบ่งออกเป็น ๖ ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้^{๗๘}

๑. แผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ
๒. หลักสูตรและการสอน ประกอบด้วย หลักสูตร โครงการสอน ประมวลการสอน
๓. การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียนการจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การจัดห้องสมุด การจัดทำคู่มือครู
๔. สื่อการสอน
๕. การปรับปรุงการเรียนการสอน การนิเทศการสอน การฝึกอบรม
๖. การวัดผลและประเมินผล

^{๗๘}อุทัย เจริญธรรม. “ศึกษาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร”, *ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม), ๒๕๔๒, หน้า ๒๙-๓๒.

การมีส่วนร่วมดำเนินงานวิชาการ เพื่อคุณภาพนักเรียนมีขอบข่ายภารกิจงานวิชาการ โรงเรียนนิติบุคคล ๑๒ ด้าน มีแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู แยกรายด้าน ดังนี้ ๑. ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ๒.ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ๓. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ๔.ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๕.ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการศึกษา ๖.ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ๗. ด้านการนิเทศการศึกษา ๘.ด้านการแนะแนวการศึกษา ๙.ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ๑๐.ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ๑๑.ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ๑๒.ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา^{๗๙}

ขอบข่ายบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา ๓๙ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ใน ๔ ด้าน คือ ด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และ การบริหารทั่วไป สรุปพอสังเขปได้ดังนี้^{๘๐}

๑. ด้านวิชาการ

๑. มีความรู้ และเป็นผู้รู้ด้านวิชาการ
๒. มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน
๓. สามารถใช้ความรู้ และประสบการณ์แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้งที่
๔. มีวิสัยทัศน์
๕. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๖. ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ มุ่งพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
๗. รอบรู้ด้านการศึกษา
๘. ความรับผิดชอบ
๙. แสวงหาข้อมูลข่าวสาร
๑๐. รายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ
๑๑. ใช้นวัตกรรมทางการบริหาร

^{๗๙}ธนสาร บัลลังก์ปัทมา, การมีส่วนร่วม : ดำเนินงานวิชาการ, (ออนไลน์), แหล่งที่มา: thecityedu.th@gmail.com, (๒ สิงหาคม ๒๕๖๑).

^{๘๐}สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, “การบริหารตามแนวปฏิรูปการศึกษา”, วารสารวิชาการ. ปีที่ ๔๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม ๒๕๔๕), หน้า ๒๓ – ๓๐.

๑๒. คำนึงถึงมาตรฐานวิชาการ

๒. การบริหารงานงบประมาณ

๑. เข้าใจนโยบาย อำนาจหน้าที่ และกิจกรรมในหน่วยงาน
๒. มีความรู้ระบบงบประมาณ
๓. เข้าใจระเบียบคลัง วัสดุ การเงิน
๔. มีความซื่อสัตย์สุจริต
๕. มีความละเอียดรอบคอบ
๖. มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
๗. หมั่นตรวจสอบการใช้งบประมาณอยู่เสมอ
๘. รายงานการเงินอย่างเป็นระบบ

๓. การบริหารงานบุคคล

๑. มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคล
๒. เป็นแบบอย่างที่ดี
๓. มีมนุษยสัมพันธ์
๔. มีอารมณ์ขัน
๕. เป็นนักประชาธิปไตย
๖. ประนีประนอม
๗. อดทน อดกลั้น
๘. เป็นนักพูดที่ดี
๙. มีความสามารถในการประสานงาน
๑๐. มีความสามารถจูงใจให้คนร่วมกันทำงาน
๑๑. กล้าตัดสินใจ
๑๒. มุ่งมั่นพัฒนาองค์กร

๔. การบริหารทั่วไป

๑. เป็นนักวางแผน และกำหนดนโยบายที่ดี
- ๒) เป็นผู้ที่ตัดสินใจ และวินิจฉัยสั่งการที่ดี
๓. มีความรู้ และบริหารโดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย

๔. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร
๕. รู้จักมอบอำนาจ และความรับผิดชอบแก่ผู้ที่เหมาะสม
๖. มีความคล่องแคล่ว ว่องไว และตื่นตัวอยู่เสมอ
๗. มีความรับผิดชอบงานสูง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
๘. กำกับติดตาม และประเมินผล

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึงการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ การประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชา การการวางแผนงานวิชาการ การติดตามผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน การประเมินผลและวัดผลการเรียนการสอน ทุกภาคการศึกษา ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ครู อาจารย์ การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และอาคารสถานที่ เป็นงานหลักของสถานศึกษา ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาต้องให้ความสำคัญอย่างมาก เพราะงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านอื่นๆ และงานวิชาการนี้ไม่ได้ถือว่าสำคัญเฉพาะต่อผู้บริหารเองหรือคณะครู แต่งานวิชาการนี้มีความสำคัญไปถึงนักเรียนด้วย นั่นเป็นเพราะงานวิชาการเปรียบเสมือนเป็นหัวใจของการศึกษา หัวใจของการบริหารโรงเรียน เนื่องด้วยงานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในด้านความรู้ ความสามารถ การใช้ความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อพัฒนาด้านจิตใจ พัฒนาคุณธรรมอันเกิดจากความรู้ งานวิชาการจึงเป็นงานที่สามารถทำให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบการศึกษาของโรงเรียน ครู นักเรียน และเป็นตัวชี้วัดผลงานของโรงเรียน ครู นักเรียน ด้วยเช่นกัน

๒. การบริหารงานบุคคล

บุคลากรทางการศึกษา ถือเป็นผู้ขับเคลื่อนในการบริหารงานด้านต่างๆ บุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อสถานศึกษานั้นๆ ที่ตัวผู้บริหารเองต้องรู้จักการบริหารบุคคลเหล่านั้นให้ถูกต้องตรงตามความสามารถของแต่ละคน เพื่อส่งผลให้การปฏิบัติงานของบุคลากรได้แสดงศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานบุคคล ดังนี้

๒.๑ ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานบุคคล

ทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารงานบุคลากรว่าการบริหารงานบุคลากรเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของหน้าที่ทางด้านการบริหาร และยังเป็นรากฐานที่เกี่ยวข้องไปในงานทุกด้านขององค์กร ซึ่งย่อมถือว่า การบริหารงานบุคลากรไม่ควรจะเป็นเพียงการบริหารเกี่ยวกับคนของหัวหน้างาน หรือไม่ควรเป็นเพียงงานด้านบุคลากรที่มอบหมายให้เป็นความรับผิดชอบของแผนกใดแผนกหนึ่ง

เท่านั้น หากแต่ควรจะมีฐานะเป็น “ระบบย่อยที่สำคัญที่สุด” ที่ครอบคลุมและมีอยู่ในทุกส่วนขององค์กร^{๘๑}

การบริหารงานบุคคล เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่างๆ พิจารณาบุคคลที่อยู่ในสังคมเพื่อดำเนินการพิจารณา สรรหา คัดเลือก และบรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้ามาอยู่ในองค์กรและขณะที่บุคคลเข้ามาปฏิบัติงานในองค์กรและการบริหารงานบุคคลมีความสำคัญ ๓ ประการ คือ

๑. ช่วยพัฒนาองค์กร ให้มีความเจริญเติบโต เพราะการบริหารงานบุคลากร เป็นสื่อกลางในการทำงานขององค์กร เมื่อองค์กรได้บุคคลที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ย่อมทำให้องค์กรเจริญเติบโตและพัฒนาขึ้น

๒. ช่วยให้บุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เกิดความจงรักภักดีต่อองค์กรที่ตนปฏิบัติงาน

๓. ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงแก่สังคมและประเทศชาติ ถ้าการบริหารงานบุคคลดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมไม่ให้เกิดความขัดแย้งระหว่างองค์กร และผู้ปฏิบัติงาน ทำให้สภาพสังคมโดยรวมมีความสุข^{๘๒}

ความสำคัญของการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาว่า เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านบริหารงานบุคลากรให้เกิดความคล่องตัวเป็นอิสระภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญและกำลังใจ ได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นหากขาดซึ่งบุคลากรที่ดี ก็ยากที่จะหวังความสำเร็จจากกิจการงานนั้น ๆ ได้ ทั้งนี้เพราะปัจจัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเงิน วัสดุอุปกรณ์เทคนิควิธีการ จะดำเนินไปได้ด้วยดีมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นจะต้องอาศัยคนบุคลากรในการดำเนินงาน^{๘๓}

การบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหาร ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับงานบุคลากร หรือ บุคคลที่ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับบุคลากรขององค์การร่วมกันใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการสรรหา การคัดเลือก และบรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมให้เข้าปฏิบัติงานในองค์การ พร้อมทั้งดำเนินการธำรงรักษาและพัฒนาให้บุคลากรขององค์การมีศักยภาพที่เหมาะสมใน

^{๘๑}ธงชัย สันติวงษ์, **การบริหารงานบุคคล**, (พิมพ์ครั้งที่ ๖), (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๖), หน้า ๙.

^{๘๒}พะยอม วงศ์สารศรี, **การบริหารทรัพยากรมนุษย์**, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๒), หน้า ๕.

^{๘๓}กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การวิจัยสงเคราะห์และพัฒนาศึกษา ร.ส.พ. ๒๕๔๖), หน้า ๕๑.

การปฏิบัติงาน และมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่เหมาะสมตลอดจนเสริมสร้างหลักประกันให้แก่สมาชิกที่ต้องพึ่งพาจากการร่วมงานกับองค์กรให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขในอนาคต^{๘๔}

งานการบริหารงานบุคคลไว้ว่า หมายถึงการบริหาร ใน ด้านที่เกี่ยวกับตัวบุคคล ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้คนให้เกิดประโยชน์ เต็มที่ เพื่อรักษากำลังแรงงาน บำรุงส่งเสริมสมรรถภาพและกำลังใจผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์^{๘๕}

สาระสำคัญเกี่ยวกับความหมายของการบริหารงานบุคคลไว้ ดังนี้^{๘๖}

๑. การบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพื่อใช้คนให้เหมาะสมกับงาน ตามวัตถุประสงค์ และตามความต้องการของหน่วยงาน

๒. การบริหารงานบุคคล มีขอบข่ายกว้างขวาง และการเลือกสรรบุคลากรเข้าสู่หน่วยงาน จนกระทั่งพ้นจากหน่วยงาน

๓. พิจารณาในแง่กระบวนการ การบริหารงานบุคคลจึงเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกัน เป็นลูกโซ่ ตั้งแต่การวางแผน นโยบาย การกำหนดแผนและความต้องการด้านบุคลากร การสรรหา การเลือกสรร การพัฒนา การกำหนดสวัสดิการ การประเมินผล การปฏิบัติงาน การเลื่อนตำแหน่ง การโอนย้าย และการพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรจากการให้ความหมายและความสำคัญของ นักวิชาการต่างๆ นั้น ทำให้ทราบว่า การบริหารงานบุคคล เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารต้องใช้ศิลปะ และกลยุทธ์ต่างๆ ในการบริหารทรัพยากรซึ่งก็คือ คน ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้เป็นที่น่าพึงพอใจในการปฏิบัติงานได้สำเร็จลุล่วง และมีความรักความหวงแหนในองค์กรของตนเอง ทำให้องค์กร ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างทั่วถึง

๒.๒ ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล เป็นงานที่ผู้บริหารในองค์กรทุกคนต้องให้ความสำคัญ ทั้งนี้เพราะ งานด้านการบริหารงานบุคลากรเป็นงานที่มุ่งเลือกสรรบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ประสพการณ์ มีทัศนคติที่ดีเข้ามาทำงานในองค์กร อีกทั้งยังดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อฝึกอบรม พัฒนาและปรับปรุงให้บุคคลซึ่งเป็นสมาชิกในองค์กรเหล่านี้มีความรู้ ความสามารถ เพิ่มพูนมากขึ้น และทำงานในฝ่ายของตนเองรวมทั้งประสานงานระหว่างฝ่ายหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๘๗}

^{๘๔} ญัตติพันธุ์ เจริญนันท์, การจัดการทรัพยากรมนุษย์, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๔๖), หน้า ๑๕.

^{๘๕} สมคิด บางโม, การบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๔), หน้า ๑๖๒ - ๑๗๔.

^{๘๖} มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน, (สำนักพิมพ์: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๐), หน้า ๙.

^{๘๗} สุดา สุวรรณภิรมย์, เอกสารคำสอนวิชา การบริหารงานบุคคล Personnel management, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๘), หน้า ๗.

ขอบข่ายและหน้าที่ในการบริหารงานบุคลากรไว้ คือ การออกแบบงานและการวิเคราะห์งานเพื่อจัดแบ่งตำแหน่ง การวางแผนกำลังคนการสรรหาและคัดเลือกพนักงาน การปฐมนิเทศ การบรรจุพนักงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน การอบรมและพัฒนาการจ่ายค่าตอบแทน การทำนุบำรุงรักษาทางด้านสุขภาพ ความปลอดภัยและการแรงงานสัมพันธ์การใช้วินัยและการควบคุมตลอดจนการประเมินผล^{๘๘}

ขอบข่ายของการบริหารงานบุคลากรไว้ คือ การวางแผนทรัพยากรบุคคล การกำหนดงาน การวิเคราะห์งาน และการจำแนกตำแหน่ง การสรรหาบุคคล การคัดเลือก การปฐมนิเทศ การประเมินผลพนักงาน การพัฒนา การฝึกอบรม การธำรงรักษา สุขภาพและความปลอดภัย การพ้นจากงานและบำเหน็จบำนาญ^{๘๙}

การบริหารงานบุคคลเป็นงานที่มีความสำคัญต่อผู้บริหารเป็นอย่างมากเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรหรือสภาพแวดล้อม ซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในองค์กรโดยตรง ผู้บริหารจึงต้องมีความเข้าใจและมีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการจูงใจ เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีทัศนคติที่ดีเข้ามาทำงานในองค์กร และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ เพิ่มพูนมากขึ้น เพื่อการพัฒนาขององค์กร โดยเฉพาะการบริหารการศึกษา^{๙๐}

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึงการวางแผนอัตราากำลังและกำหนดตำแหน่งหน้าที่การงาน การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งบุคลากร มีการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรอย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีกฏระเบียบ มีการโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่งบุคลากร การพิจารณาให้บุคลากรที่เกษียณอายุราชการได้รับบำเหน็จ บำนาญเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มาด้วยความดีความชอบเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ เป็นต้น เป็นงานที่มีความสำคัญต่อผู้บริหารเป็นอย่างมากเนื่องจากการทำงานหรือปฏิบัติงาน ต้องอาศัยบุคลากรเป็นผู้ทำเองหรือควบคุมงานนั้น ๆ ซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในองค์กรโดยตรง ผู้บริหารจึงต้องมีความเข้าใจและมีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการจูงใจ เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีทัศนคติที่ดีเข้ามาทำงานในองค์กร เพื่อการพัฒนาของและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

^{๘๘}ธงชัย สันติวงษ์, **การบริหารงานบุคคล**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด), ๒๕๔๒), หน้า ๓๕.

^{๘๙}พยอม วงศ์สารศรี, **การบริหารงานบุคคล** พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร: พรานนกการพิมพ์, ๒๕๓๔), หน้า ๒.

^{๙๐}เมย์ อำนวยพันธุ์วิไล, “วิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลักอริยบท ๔ ของกลุ่มโรงเรียนชาวนุรลักษณ์ อำเภอนาหว้า จังหวัดกาฬสินธุ์”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖), หน้า ๔๙.

๓. การบริหารงานงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณ เป็นงานที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกเพื่อการบริหารงานการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องมีชัดเจนและโปร่งใส ในเรื่องงานงบประมาณเป็นอย่างดีและการบริหารงบประมาณนี้ ได้มีผู้ให้ความหมายและกล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงบประมาณ ไว้มากมายหลายท่านด้วยกัน จึงขอยกมากล่าวเป็นตัวอย่าง ดังนี้

๓.๑ ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานงบประมาณ

งบประมาณมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

๑. งบประมาณแสดงให้เห็นถึงแผนการทางการเงิน ซึ่งโรงเรียนสามารถนำไปใช้วิเคราะห์ในการปฏิบัติงานทางการเงินเพื่อการบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาของโรงเรียน

๒. งบประมาณทำให้เจ้าหน้าที่และผู้ปกครองเกิดความตระหนักถึงแหล่งเงินที่โรงเรียนจัดหารายได้มาใช้

๓. งบประมาณช่วยกำหนดการแบ่งส่วนและจำกัดขอบเขตของการใช้จ่าย

๔. งบประมาณช่วยกำหนดระดับความสำคัญของงานกิจกรรมของโรงเรียน

๕. งบประมาณช่วยพัฒนาความร่วมมือและการติดต่อสื่อสารระหว่างครู ผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ และกลุ่มองค์กรของผู้ปกครอง

๖. งบประมาณช่วยพัฒนาความสนใจในผลประโยชน์และความมีอิสระของเจ้าหน้าที่^{๙๑}

การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงาน งาน และรายการงบประมาณตามที่รัฐสภาได้พิจารณาและอนุมัติงบประมาณลงมา เพื่อให้แผนงาน งานที่กำหนดไว้ได้ปฏิบัติสำเร็จลุล่วงลงภายใต้ปีงบประมาณนั้น ๆ และเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและประหยัด ไม่มีการรั่วไหลโดยใช้กระบวนการบริหารงานงบประมาณในรูปแบบต่าง ๆ ตามขั้นตอนของงบประมาณ คือ การขออนุมัติเงินประจำงวด การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ โดยการวางฎีกา การตรวจสอบ ค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณและการรายงานผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ^{๙๒}

^{๙๑} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, อ้างถึงใน สำนักงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐, (กรุงเทพมหานคร: ศุภสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๙), หน้า ๒๖.

^{๙๒} ณรงค์ สัจพันธุ์, อ้างถึงใน ประมวลสาระชุดวิชา การบริหารทรัพยากรการศึกษา หน่วยที่ ๑-๘ พิมพ์ครั้งที่ ๒, (นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๔๑), หน้า ๕๙๓.

การบริหารงานงบประมาณว่า เป็นการใช้แผนเพื่อบริหารทรัพยากร คือ เงิน โดยเฉพาะตัวเงินของสถานศึกษานั้นๆ และงบประมาณที่ได้ก็เป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อนการบริหารงานสถานศึกษาเป็นอย่างไร หากสถานศึกษาหรือองค์กรใดๆ หากขาดงบประมาณในการบริหารงานในด้านนี้ ก็ไม่สามารถที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้^{๙๓}

โรงเรียนต้องปฏิบัติตามกฎหมายงบประมาณและระเบียบปฏิบัติของกระทรวงการคลัง และของสำนักงานกฤษฎีกาอย่างเคร่งครัด โรงเรียนได้รับงบประมาณตามแผนงานและโครงการ มีการระบุรายการงบประมาณไว้ชัดเจนจึงยากที่จะปรับเปลี่ยนได้ การไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเงินการคลังถือเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ ต้องได้รับโทษทางวินัยไล่ออก จึงไม่มีโรงเรียนกล้าปฏิบัติแตกต่างไปจากระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงบประมาณของโรงเรียนจึงไม่แตกต่างจากโรงเรียนทั่วไป ยกเว้นบางโรงเรียนอาจมีการระดมทรัพยากรจากภายนอก เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษาได้มากขึ้น โรงเรียนไม่สามารถตั้งงบประมาณ จัดสรรงบประมาณ บริหารการเงิน พัสดุสินทรัพย์ และบัญชีบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้ปกครองเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง ครู คณะกรรมการสถานศึกษานำแนวคิดการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไปปฏิบัติ เพราะการปฏิบัติจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง^{๙๔}

การบริหารงานงบประมาณไว้ ๗ ข้อ คือ ๑. การจัดทำและการเสนอขอขอบเขตประมาณ ๒. การจัดสรรงบประมาณ ๓. การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน ๔. การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อจัดการศึกษา ๕. การบริหารการเงิน ๖. การบริหารบัญชี ๗. การบริหารพัสดุ และสินทรัพย์^{๙๕}

สรุปได้ว่า การบริหารงานงบประมาณ เป็นการใช้แผนเพื่อบริหารทรัพยากร คือ เงิน โดยเฉพาะตัวเงินของสถานศึกษานั้นๆ และงบประมาณที่ได้ก็เป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อนการบริหารงานสถานศึกษาเป็นอย่างไร ผู้บริหารต้องมีกรวางแผนที่ดีในการจัดสรรงบประมาณที่ได้มา เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด และสามารถที่ตรวจสอบได้ หากสถานศึกษาหรือองค์กรใดๆ หากขาดงบประมาณในการบริหารงานในด้านนี้ ก็ไม่สามารถที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้

^{๙๓}เมย์ อำนวยพันธุ์วิไล, “วิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท ๔ ของกลุ่มโรงเรียนชาวนุรักษ์ อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖), หน้า ๔๙.

^{๙๔}อรพรรณ พรสีมา , รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน, หน้า จ.

^{๙๕}บุญเลิศ เขียนวงศ์, การบริหารและการจัดการศึกษา : เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการศึกษา, (ออนไลน์), แหล่งที่มา: < <http://www.moe.go.th/wijai/management.htm> >, (๒ สิงหาคม ๒๕๖๑).

๓.๒ ขอบข่ายของการบริหารงานงบประมาณ

ขอบข่ายการบริหารงานงบประมาณหรืองานบริหารการเงินโรงเรียนว่า ควรจะประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้^{๙๖}

๑. การวางแผนการเงินของโรงเรียน เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อการได้มาหรือการจ่ายเงินของโรงเรียน

๒. การจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของโรงเรียนโดยส่วนรวม เช่น ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และวัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียน

๓. การควบคุมการดำเนินงานทางการเงิน เพื่อให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย ระบบบัญชีและวิธีการต่าง ๆ ในการตรวจสอบเงินและทรัพย์สินของโรงเรียน

๔. การจัดการเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ทางเศรษฐศาสตร์ หลักการทางการบริหารและการคลังทั่วไป

ขอบข่ายการดำเนินงานงบประมาณของสถานศึกษา ไว้ดังนี้^{๙๗}

๑. การจัดตั้งงบประมาณ

๒. การจัดสรรงบประมาณ

๒.๑ การจัดสรรงบประมาณ

๒.๒ การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ

๒.๓ การโอนและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

๒.๔ การรายงานผล

๓. การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ

๓.๑ การตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณ

๓.๒ การตรวจสอบติดตามการใช้ผลผลิต

๔. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

๔.๑ ทุนการศึกษา

๔.๒ กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

^{๙๖}กิตติมา ปรีดีติลล, อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยรามคำแหง, หลักการบริหารงบประมาณและการเงินโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๔), หน้า ๑๘.

^{๙๗}เสรี ราชโรจน์, อ้างถึงใน สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี, ๒๕๔๕), หน้า ๒๐-๒๑

๔.๓ กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา

๔.๔ การจัดการทรัพยากร

๔.๕ การส่งเสริมการจัดหารายได้และผลประโยชน์ในรูปแบบที่หลากหลาย

๕. การบริหารการเงิน

๕.๑ การเบิกเงินจากคลัง

๕.๒ การรับเงิน

๕.๓ การเก็บรักษาเงิน

๕.๔ การจ่ายเงิน

๕.๕ การนำส่งเงิน

๖. การบริหารการบัญชี

๖.๑ การจัดทำบัญชีการเงิน

๖.๒ การจัดทำทะเบียนทางการเงิน

๖.๓ การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

๖.๔ การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

๗. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

๗.๑ การวางแผนจัดหาพัสดุ

๗.๒ การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะ

๗.๓ การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

๗.๔ การจัดหาพัสดุ

๗.๕ การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

๗.๖ การจัดหาผลประโยชน์และสินทรัพย์

สรุปได้ว่า งานบริหารงบประมาณ หมายถึงการจัดทำและเสนองบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ การติดตามประเมินผล และรายงานการใช้จ่ายเงิน มีการบริหารจัดการเงินงบประมาณให้สอดคล้องตามกฎหมายของโรงเรียนการกุศลของวัด การบริหารการเงินทั้งรายรับ รายจ่ายของโรงเรียนให้มีเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงิน มีเจ้าหน้าที่การบัญชีการเงินของโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารการเบิกจ่ายให้แก่บุคลากร การบริหารจัดการพัสดุและสินทรัพย์ เช่น ที่ดิน วัสดุสิ่งก่อสร้างครุภัณฑ์ของโรงเรียนการกุศลของวัดให้สอดคล้องตามหลักเกณฑ์ เป็นต้น สามารถดำเนินงานไปตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือที่วางไว้ จึงเปรียบ เสมือนส่วนหนึ่งที่คอย ประสานหรือสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดด้วยความราบรื่น เป็น

การดำเนินงานที่เกี่ยวกับ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ งานสารบรรณ งานรักษาพยาบาล และงานบริการต่างๆ ตามนโยบาย อำนาจหน้าที่ และกิจกรรมในหน่วยงาน มีความรู้ระบบงบประมาณเข้าใจ ระเบียบคลัง วัสดุ การเงินมีความซื่อสัตย์ สุจริตมีความละเอียดรอบคอบ มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล หมั่นตรวจสอบการใช้งบประมาณอยู่เสมอ รายงานการเงินอย่างเป็นระบบ

๔. การบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไป เป็นอีกงานหนึ่งผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ เพื่อการบริหารงาน การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีผู้ให้ความหมายและกล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานทั่วไป ไว้มากมายหลายท่านด้วยกัน จึงขอยกมากล่าวเป็นตัวอย่าง ดังนี้

๔.๑ ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานทั่วไป

การบริหารทั่วไปเป็นงานที่รวมเอาภารกิจหน้าที่ที่เห็นว่าเป็นด้านย่อยๆ และไม่อาจจะจัดเข้าไว้ในภารกิจหน้าที่หลักใดๆ ได้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุน และการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกระดับ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใสความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล^{๙๘}

คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลว่า การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารองค์กร ให้บริการงานบริหารอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกระดับ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล^{๙๙}

^{๙๘} บงกศ อาษา, อ้างถึงใน จิตติมา รมชยากร “การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง ตะกั่วป่าจังหวัดพังงา”, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๓), หน้า ๑๐.

^{๙๙} กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ องค์การรณส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ ร.พ.ส. ๒๕๔๖), หน้า ๓๒.

๔.๒ ขอบเขตของการบริหารงานทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดแบ่งขอบข่ายการบริหารงานทั่วไปไว้ ดังนี้^{๑๐๐}

๑. การดำเนินงานธุรการ ได้แก่ การวางแผนงานธุรการ การจัดบุคลากรรับผิดชอบ และพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน

๒. งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การรวบรวมประมวลวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล สนับสนุนข้อมูล รับทราบหรือดำเนินการตามมติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินงานด้านธุรการในการจัดประชุม จัดทำรายงาน การประชุม และแจ้งมติที่ประชุมให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบดำเนินการหรือถือปฏิบัติแล้วแต่กรณี

๓. การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ การสำรวจการจัดทำทะเบียนเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การจัดระบบฐานข้อมูล การนำเสนอเผยแพร่ข้อมูลและการประเมินปรับปรุงพัฒนาระบบเครือข่ายสารสนเทศ

๔. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา ได้แก่ จัดระบบการประสานงาน และเครือข่ายการศึกษา พัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบ ประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้ให้ความร่วมมือ และสนับสนุนทางวิชาการกับเครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๕. การจัดระบบบริหารและพัฒนาองค์กร ได้แก่ การจัดระบบการบริหารวิเคราะห์โครงสร้าง ภารกิจ การดำเนินงาน ปริมาณ คุณภาพ และสภาพของสถานศึกษา การพัฒนาองค์กรให้ครอบคลุมโครงสร้าง ภารกิจ บุคลากร เทคโนโลยี ให้มีความรู้ทักษะ เจตคติ ให้บรรลุเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานของบุคลากร ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรและกระบวนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๖. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้แก่ การกำหนดนโยบาย วางแผนระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สนับสนุนให้บุคลากรนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา และส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๗. การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป ได้แก่ สำรวจปัญหาความต้องการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เหมาะสม ติดตามประเมินผล นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา

๘. การบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ได้แก่ การวางแผน การบำรุงดูแล รักษา พัฒนา ติดตาม และตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ และสรุปประเมินผล

^{๑๐๐}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๖๓.

๙. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน ได้แก่ การประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูล จำนวนโรงเรียน จัดทำสำมะโนผู้เรียน ที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ และเสนอข้อมูลให้เขตพื้นที่ทราบ

๑๐. การรับนักเรียน ได้แก่ การกำหนดแผนการรับนักเรียน ดำเนินการรับนักเรียนร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ในการติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการเข้าเรียนและประเมินผลและรายงานผลการรับเด็กเข้าเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

๑๑. การส่งเสริมและประสานงาน การจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ได้แก่ การสำรวจ การกำหนดแนวทาง และความเชื่อมโยงในการจัดและพัฒนาศึกษาของสถานศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ประสานเชื่อมโยงความร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา และติดตามประเมินผล การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษา

๑๒. การส่งเสริมกิจการนักเรียน ได้แก่ การวางแผนจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และสรุปประเมินผลกิจการนักเรียน

๑๓. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ได้แก่ วางแผน จัดให้มีเครือข่ายประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบ สร้างกิจกรรมประชาสัมพันธ์ในหลายรูปแบบโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม และติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์

๑๔. การส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคลชุมชน องค์กรหน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ได้แก่ การกำหนดแนวทางการให้คำปรึกษา แนะนำส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

๑๕. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความเสี่ยงของการดำเนินงาน การกำหนดปัจจัยเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง การกำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยง วางแผนการจัดระบบการควบคุมภายในให้บุคลากรเกี่ยวข้องทุกฝ่ายนำมาตรการป้องกันความเสี่ยงไปใช้ในการควบคุมการดำเนินงานตามภารกิจประเมินผล และรายงานผลการควบคุมภายใน

๑๖. งานบริการสาธารณะ ได้แก่ การจัดให้มีระบบการบริการสาธารณะจัดระบบข้อมูลข่าวสาร บริการข้อมูลข่าวสารแก่สาธารณชน พัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพเกิดความพึงพอใจต่อผู้มารับบริการ ประเมินความพึงพอใจงานบริการสาธารณะจากผู้มาขอรับบริการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาระบบงานบริการสาธารณะ

สรุปได้ว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึงการดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการ สถานศึกษา งานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนา เครือข่าย การศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์การ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การ ส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป เป็นต้น เพื่อเชื่อมโยงถึงงาน ด้านอื่นๆ ให้สามารถดำเนินไปได้ และเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการ ให้บริการการศึกษาทุกระดับโดยมุ่งให้สถานศึกษามีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ องค์กร และชุมชน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

๒.๓.๖ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี

ปัจจุบันโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี มี ๔ แห่ง จัดว่าเป็น แหล่งที่สร้างบุคลากรให้มีคุณภาพทางพระพุทธศาสนา ถ้าเปรียบเทียบกับศาสนาอื่นๆ แล้ว โรงเรียน การกุศลของวัดนั้นยังมีปริมาณและคุณภาพน้อยกว่า การศึกษาครั้งนี้ เพื่อส่งเสริมสร้างสรรค์ พัฒนา คุณภาพ เพื่อเป็นโอกาสในการเรียนรู้ให้กับเยาวชน และเป็นตัวเลือกของผู้ปกครองมากขึ้นในอนาคต จำนวนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี ทั้ง ๔ แห่ง คือ ๑.โรงเรียนวัดบ้าน โป่ง (สามัคคีคุณูปถัมภ์) อำเภอบ้านโป่ง ๒.โรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรอุปัถม์ อำเภोधาทาราม ๓.โรงเรียนอนุบาลวัดสนามชัย อำเภोधาทาราม และ ๔. โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก ซึ่งผู้วิจัย ได้ศึกษา “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการ กุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” เป็นกรณีศึกษา

๒.๓.๗ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาล วัดโชติทายการามสงเคราะห์

ประวัติของโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ เดิมเป็นโรงเรียนมัธยมแห่งแรก ในอำเภอดำเนินสะดวกชื่อโรงเรียนสายธรรมจันทร์ ต่อมาจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นตามลำดับทาง ผู้บริหารได้ย้ายไปตั้งอยู่ตรงข้ามกับวัดอมรญาติสมาคม ในปัจจุบันทำให้อาคารเรียนหลังเดิมว่างลง ต่อมา นายนิพนธ์ นิติพนธ์ ได้เช่าสถานที่เปิดเป็นโรงเรียนพาณิชยการดำเนินสะดวก เปิดทำการไม่ นานก็ปิดและได้เปิดเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นครั้งแรกในอำเภอดำเนินสะดวก ด้วยเหตุผลา ยประการจึงต้องปิดกิจการลง จึงทำให้อาคารว่างลงดังเดิม ทางวัดโชติทายการามจึงได้ใช้ประโยชน์จาก อาคารที่ว่างเปล่านี้เปิดทำการสอนภาษาบาลีให้กับพระภิกษุและสามเณรในปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ กรมศาสนาได้มีนโยบายให้วัดที่อยู่ในชุมชนจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด

ดังนั้น พระครูสุนทรธรรมรัตได้จัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดขึ้น เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๖ สังกัดกรมการศาสนาโดยมีทุนจัดตั้งครั้งแรกได้จากการบริจาคทรัพย์ของประชาชนเป็นจำนวน เงิน ๓๐,๐๐๐ บาทถ้วน ทางศูนย์ได้เปิดทำการเรียนการสอนมาได้ ๓ ปี มีผู้ปกครองนำบุตรหลานมา เข้าเรียนเพิ่มขึ้นและทางศูนย์มีภาระทางด้านค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นตามลำดับ จึงต้องปิดศูนย์ลง และ

พระครูสุนทรธรรมรัตได้มอบหมายให้พระอาจารย์พระปลัดประชุม ฌานสมปนโน เปิดเป็นโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์

โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ ได้ทำจดทะเบียนเป็นโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการได้รับเงินอุดหนุนรายหัวจากรัฐ

จัดตั้งขึ้นเป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๘ โดยพระครูสุนทรธรรมรัต เป็นผู้รับใบอนุญาตและมอบให้พระปลัดประชุม ฌานสมปนโน ทำการแทน โดยจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันเปิดสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา รับนักเรียนทั้งหญิงและชาย สรุปได้ดังนี้^{๑๐๑}

๒.๔.๒ ผู้บริหาร ๔ คน ประกอบด้วย

ผู้รับใบอนุญาต พระมหาประกอบ โชติปัญโญ วุฒิการศึกษา ปธ.๗, ปริญญาตรี

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (พธ.บ.)

ผู้จัดการ พระปลัดประชุม ฌานสมปนโน วุฒิการศึกษา ปริญญาโท

สาขาวิชาบริหารการศึกษา (คม.)

รองผู้จัดการ พระครูปลัดสมกิจ วรธมโม วุฒิการศึกษา ปริญญาโท

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ (พธ.ม.) และสาขาวิชาการบริหารการศึกษา (คม.)

ผู้อำนวยการ นางเกศินี เก่งทอง วุฒิการศึกษา ปริญญาโท

สาขาการวิชาการบริหารการศึกษา (คม.)

โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ ได้แบ่งโครงสร้างการบริหารงาน ๔ ทั้งด้าน มีดังนี้ งานบริหารด้านวิชาการ งานบริหารด้านบุคคล งานบริหารด้านงบประมาณ งานบริหารทั่วไป

การบริหารวิชาการ คือ งานแผนงานและสารสนเทศวิชาการ งานจัดการเรียนการสอน งานพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา งานพัฒนาด้านกระบวนการเรียนรู้ งานวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน งานการรับนักเรียน งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษางานนิเทศการศึกษา งานแนะแนว กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน งานพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ งานพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา งานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา งานส่งเสริม สนับสนุน และประสานงาน วิชาการกับบุคคล ชุมชน หน่วยงาน และสถาบันอื่น งานจัดทาระเบียบ แนวทางปฏิบัติงานด้าน วิชาการและงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายงานโครงการพิเศษ งานการควบคุมภายใน

^{๑๐๑}โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์, รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ต.ดำเนินสะดวก อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี, สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน, ปีการศึกษา ๒๕๕๒, หน้า ๑-๑๕.

การบริหารงานบุคคล คือ งานวางแผนอัตรากำลัง และจัดสรรอัตรากำลัง งานสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง และการจ้างลูกจ้าง งานเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น และการย้าย งานประเมินผลการปฏิบัติงาน งานจัดระบบ และจัดหาทะเบียนประวัติ งานการลา งานวินัย รักษาวินัย และการลงโทษ งานการอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และออกจากราชการ งานพัฒนาข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา งานส่งเสริมมาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ งานส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะ งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย งานสวัสดิการ งานส่งเสริม และอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมไทย งานระบบควบคุมภายใน

การบริหารงบประมาณ คือ งานจัดทำแผน และเสนอของบ งบประมาณ งานจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดสรรงบประมาณ งานขอโอนและเปลี่ยนแปลงงบประมาณ งานตรวจสอบ ติดตามรายงานผลการดำเนินงาน งานระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา งานบริการจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานเบิกเงินและนำส่งการคลังงานจัดหาบัญชีการเงิน งานจัดทำรายงานทางการเงิน และงบการเงิน งานจัดระบบการจัดหาพัสดุ งานกำหนดแบบรูปรายการครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง งานควบคุมดูแลบำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ งานจัดทำ/จัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียนรายงาน งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย งานโครงการอาหารกลางวัน งานสหกรณ์โรงเรียน งานระบบควบคุมภายใน

การบริหารทั่วไป คือ งานพัฒนาระบบ และเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ งานประสานงาน และพัฒนาเครือข่ายการศึกษา งานวางแผนการบริหารงานการศึกษา งานจัดระบบการบริหารงาน และพัฒนาองค์กร งานพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา งานธุรการ งานดูแลอาคารเรียนสถานที่ และสิ่งแวดล้อม งานจัดทำสำมะโนผู้เรียนงานกิจกรรมนักเรียน งานประชาสัมพันธ์ งานการศึกษา งานส่งเสริม สนับสนุน ประสานการจัดการศึกษา งานรายงานผลการปฏิบัติงาน งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย งานบริการสาธารณะ งานสาธารณูปโภค งานส่งเสริมสุขภาพอนามัยนักเรียน งานระบบควบคุมภายใน

๒.๔.๓ ลักษณะของการดำเนินงาน (แนวคิดหลัก)

๑. มีเอกภาพในการปฏิบัติงาน ในแต่ละงาน
๒. โครงสร้างมีความเคลื่อนไหว มีความคล่องตัว มีการประสาน งานระหว่างกัน

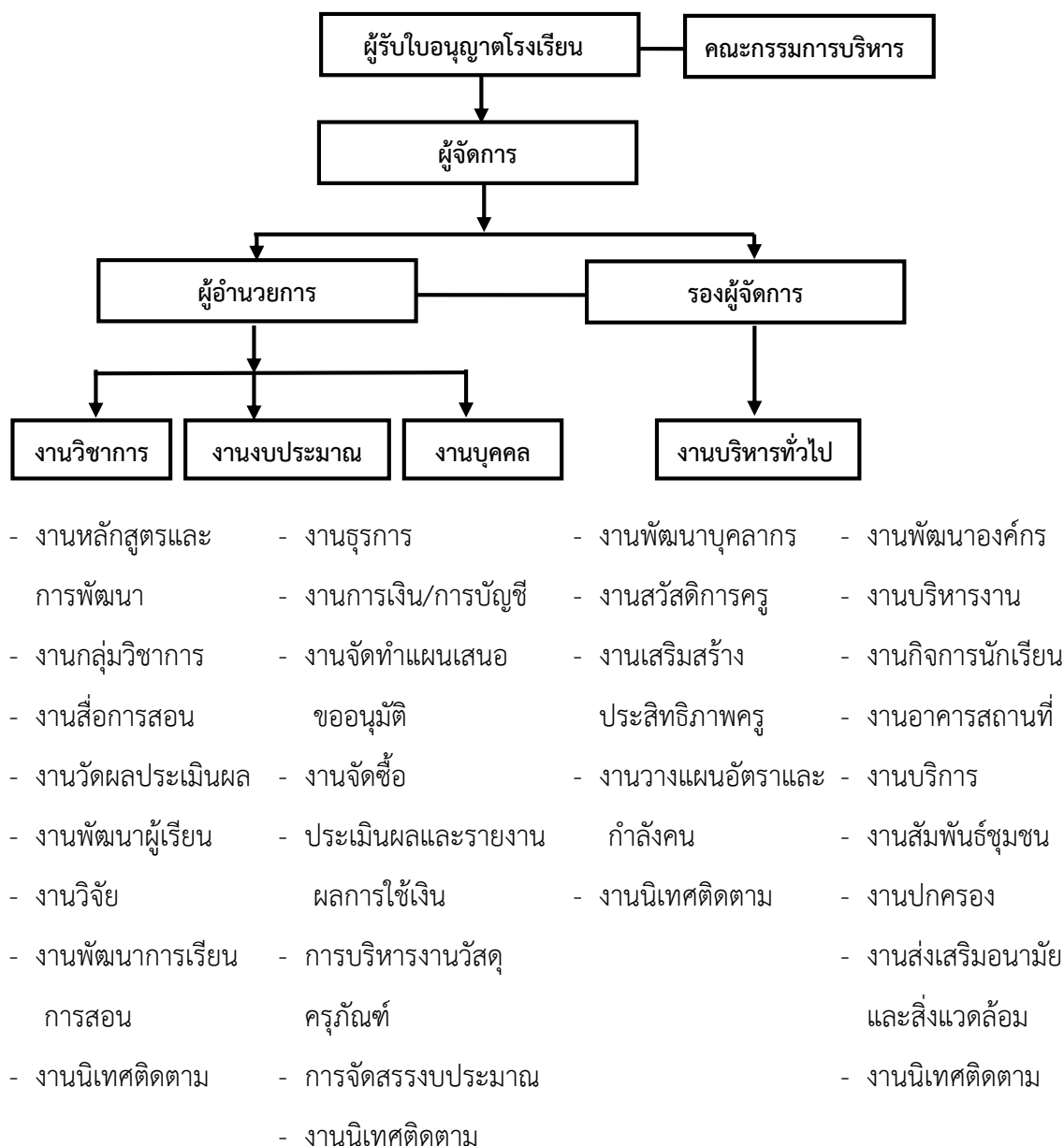
๒.๔.๔ แนวทางการปฏิบัติงาน

๑. มุ่งเน้นต่อการสนองต่อปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและนโยบายของโรงเรียนอย่างมีทิศทางและมีเอกภาพในการปฏิบัติงาน
๒. มีระบบการดำเนินงาน
๓. มีการประเมินผลและรายงานผล

ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา สร้างแรงจูงใจ สร้างศรัทธาให้ผู้ปกครองและชุมชนโดยให้ผู้เรียนแต่งกายชุดไทยหลากหลายแบบในวันศุกร์ เป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมความเป็นไทย

การบริหารสถานศึกษา เน้นหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งประสบผลสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน คุณภาพบุคลากรและคุณภาพการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดี

โครงสร้างการบริหาร (แผนภูมิ)

ภาพที่ ๒.๑ โครงสร้างการบริหารโดยรวม

ที่มา: โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ แบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ การบริหารงบประมาณ การบริหารวิชาการ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงาน บุคคล ผู้บริหารยึดหลักการบริหารแบบ PDCA^{๑๐๒}

๒.๔ ข้อมูลพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า “โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี เป็นกรณีศึกษา” จากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

๒.๔.๑ โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์

๑.ข้อมูลทั่วไป

๑.ชื่อโรงเรียนวัดโชติทายการามสงเคราะห์ ที่ตั้ง หมู่ที่ ๔ ตำบลดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวกจังหวัดราชบุรี สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โทร ๐๓๒-๒๔๖๑๐๕ website schoolwebc.eduaones.com/anubanwatcho

๒.ได้รับอนุญาตจัดตั้ง เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๖

๓. เปิดสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาล ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๔. เนื้อที่ ๙ ไร่ ๘๘ ตารางวา

๕. เขตพื้นที่บริการ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดราชบุรี

๖. ประวัติโรงเรียนโดยย่อ

โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ เดิมเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งแรกในอำเภอดำเนินสะดวกชื่อโรงเรียนสายธรรมจันทร สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้สถานที่ของวัดโชติทายการามซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามกับวัด มีคลองดำเนินสะดวกคั่นกลางต่อมามีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นตามลำดับทางผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้ย้ายไปสร้างอาคารเรียนในสถานที่ใหม่ อยู่ตรงข้ามกับวัดอมรญาติสมาคม ซึ่งมีพื้นที่กว้างขวางกว่าสถานที่เดิม ทำให้อาคารเรียนสถานที่เดิมว่างลง และอยู่ในการดูแลรับผิดชอบของวัดโชติทายการาม ต่อมา นายนิทวร นิตินนท์ ได้เช่าสถานที่เปิดเป็นโรงเรียนพาณิชยการดำเนินสะดวก เปิดทำการสอนไม่นานก็ปิดและได้เปิดเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นครั้งแรกในอำเภอดำเนินสะดวก แต่ด้วยเหตุผลหลายประการจึงต้องปิดกิจการลง จึงทำให้อาคารเรียนว่างลงดังเดิม ทางวัดโชติทายการามจึงได้ใช้ประโยชน์จากอาคารเรียนที่ว่างเปล่านั้นเปิดทำการสอนภาษาบาลีให้กับพระภิกษุและสามเณร

^{๑๐๒}เรื่องเดียวกัน, หน้า. ๗๐.

ต่อมาเมื่อ พ.ศ.๒๕๓๕ กรมการศาสนาได้มีนโยบายให้วัดที่อยู่ในชุมชนจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด ดังนั้น พระครูสุนทรธรรมรัต เจ้าอาวาสวัดโชติทายการามในขณะนั้น ได้จัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดขึ้น เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๖ สังกัดกรมการศาสนาโดยมีทุนจัดตั้งครั้งแรกได้จากการบริจาคทรัพย์ของประชาชนเป็นจำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาทถ้วน ทางศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์

ในวัดได้เปิดทำการเรียนการสอนได้ ๓ ปี มีผู้ปกครองนำบุตรหลานมาเข้าเรียนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีภาระทางด้านค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นตามลำดับ จนไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ จึงต้องปิดศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดลงและพระครูสุนทรธรรมรัตได้มอบหมายให้พระอาจารย์พระปลัดประชุม ฌานสมปนโน เปิดเป็นโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์และได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนจนถึงปัจจุบัน โดยใช้อาคารเรียนหลังแรกของโรงเรียนสายธรรมจันทร ซึ่งสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นอาคารแบบ ๖๓๘ ล ลักษณะไม้สัก ๒ ชั้น ๑๐ ห้องเรียน มุข ๔ ห้อง อาคารมีความยาว ๔๒ เมตร ความกว้าง ๙.๕๐ เมตร ขนาดของห้องเรียนกว้าง ๗ เมตร ๘๒ เซนติเมตร ความยาว ๙ เมตร ๑๕ เซนติเมตร ชั้นล่างเสาคอนกรีตเสริมเหล็กชั้นบนเสาไม้เนื้อแข็ง หลังคามุงกระเบื้องเกล็ดปลา สภาพมั่นคงแข็งแรง ใช้เป็นสถานที่เปิดทำการเรียนการสอน ผู้ปกครองและประชาชนบริเวณใกล้เคียงเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประหยัดค่าใช้จ่ายกว่าโรงเรียนของรัฐและเอกชนที่มีอยู่เดิม จึงนำบุตรหลานมาเข้าเรียนทำให้จำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ

ต่อมาคณะกรรมการวัดโชติทายการามและคณะกรรมการบริหารโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามพิจารณาเห็นว่า จากสภาพชุมชนในบริเวณใกล้เคียง ประชาชนส่วนใหญ่ฐานะค่อนข้างขาดแคลนทุนทรัพย์ เพราะประกอบอาชีพเกษตรกรรมและบางส่วนรับจ้าง ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน ถ้าต้องส่งบุตรหลานไปเรียนระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนอื่นจะต้องเดินทางห่างไกลออกไป ทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นและเป็นห่วงเรื่องความปลอดภัย และจากการประชุมปรึกษาหารือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นพ้องต้องกันให้เปิดทำการสอนระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งได้ขอจดทะเบียนเป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการได้รับเงินอุดหนุนรายหัวจากรัฐบาล จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๘ โดยพระครูสุนทรธรรมรัตเป็นผู้รับใบอนุญาตและมอบให้พระปลัดประชุม ฌานสมปนโน ทำการแทนโดยจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาในปีการศึกษา ๒๕๕๒ ได้ขยายชั้นเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปัจจุบันเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัยถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ รับนักเรียนทั้งหญิงและชายไปและกลับ มีอาคารเรียน ๖ หลัง เป็นอาคารเรียนเดิมของโรงเรียนสายธรรมจันทร ๓ หลัง และเป็นอาคารเรียนที่สร้างใหม่เพิ่มเติม ๓ หลัง ใช้จัดการเรียนการสอนระดับการศึกษาปฐมวัย ๒ หลัง และระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ๔ หลัง ดังนี้

อาคาร ๑ อาคารธรรมวิวัตสุนทร เป็นอาคารไม้สัก ๒ ชั้น ๑๐ ห้องเรียน มุข ๔ ห้อง ซึ่งเป็นอาคารเรียนหลังแรกของโรงเรียนสายธรรมจันทร์ใช้จัดการเรียนการสอนระดับการศึกษาปฐมวัย

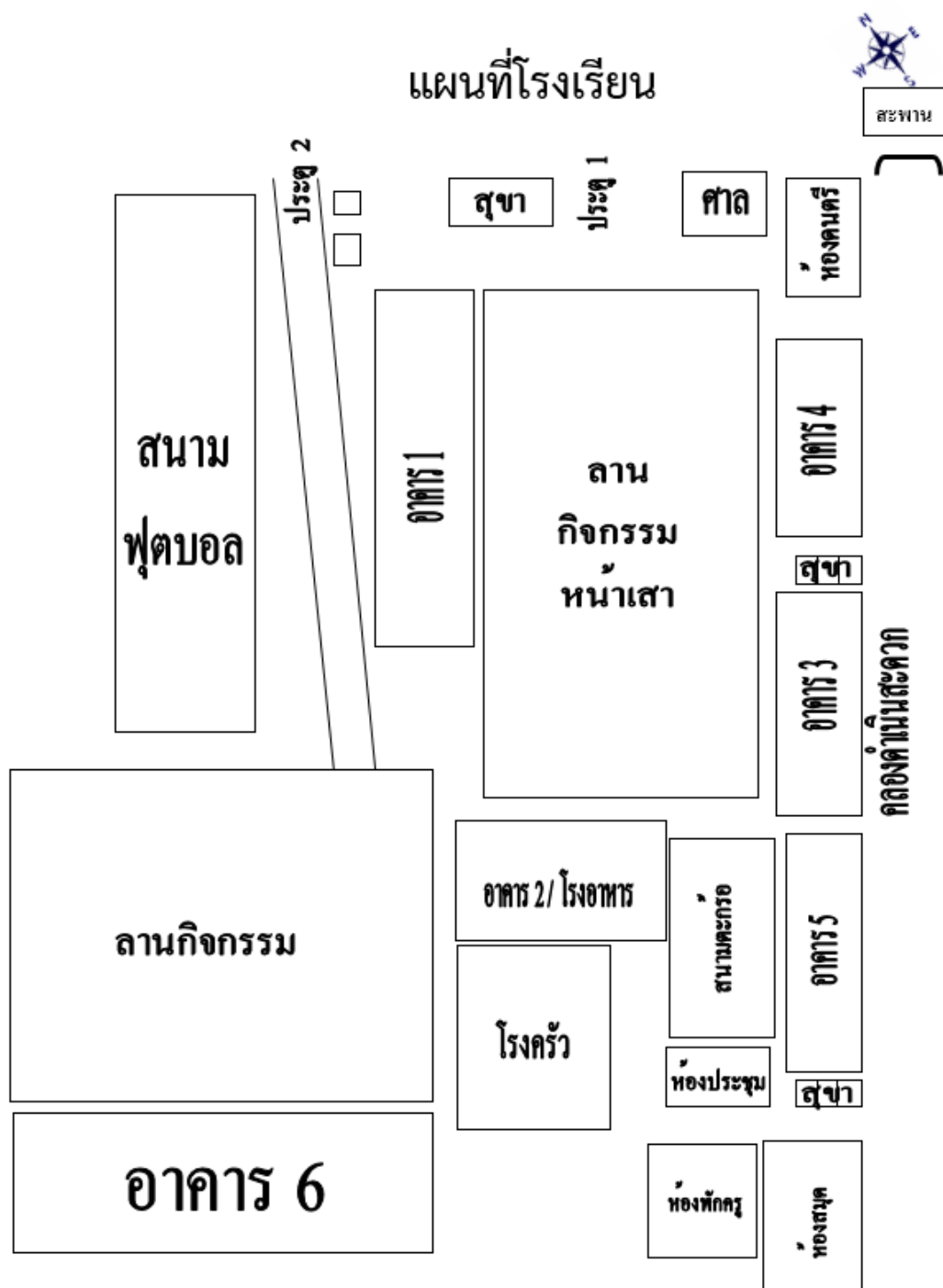
อาคาร ๒ อาคารบรรณการวิมล เป็นอาคารไม้ชั้นเดียว ๔ ห้องเรียนอาคารเดิมของโรงเรียนสายธรรมจันทร์ ปัจจุบันปรับปรุงยกพื้นสูงใต้ถุนโล่ง ใช้จัดการเรียนการสอนระดับการศึกษาปฐมวัย

อาคาร ๓ อาคารร่วมใจประชารัฐ เป็นอาคารไม้ ๒ ชั้น ๒ ห้องประกอบการอาคารเดิมของโรงเรียนสายธรรมจันทร์ ใช้จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา

อาคาร ๔ อาคารสุนทรประชารัฐ เป็นอาคารคอนกรีตชั้นเดียวใต้ถุนโล่ง ๓ ห้องเรียน ๑ ห้องประกอบการสร้าง พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้วยเงินงบประมาณและเงินบริจาคสมทบ ใช้จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา

อาคาร ๕ อาคารโชติประชารัฐรังสรรค์ เป็นอาคารคอนกรีต ๓ ชั้น ๙ ห้องเรียน ๒ ห้องน้ำสร้าง พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วยเงินงบประมาณและเงินบริจาคสมทบ ใช้จัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา

อาคาร ๖ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา เป็นอาคารคอนกรีต ๓ ชั้นใต้ถุนโล่ง ๑๘ ห้องเรียน สร้าง พ.ศ. ๒๕๕๔ ด้วยเงินงบประมาณและเงินบริจาคสมทบ ใช้จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา

ภาพที่ ๒.๒ แผนที่โรงเรียน

๗. ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์

โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ เป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

จัดตั้งขึ้นมาด้วยเจตนารมณ์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ผู้ปกครองขาดแคลนทุนทรัพย์ ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน และต้องการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา จึงกำหนดทิศทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ดังนี้

ปรัชญาของโรงเรียน : วิริเยน ทุกขมจเจติ (จะล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร)

คำขวัญ : เสริมสร้างคุณธรรม นำหน้าวิชาการ มุ่งมั่นความดี ซื่อสัตย์สุจริต

คติพจน์ประจำโรงเรียน : ความพยายาม คือหนทางแห่งความสำเร็จ

อักษรย่อโรงเรียน : อวช.

สีประจำโรงเรียน : สีฟ้า หมายถึง ความสงบ สีเหลือง หมายถึง ปลอดภัย

สัญลักษณ์โรงเรียน : ต้นไทร หมายถึง ความสงบความร่มรื่น ความปลอดภัย และความอบอุ่น

วงกลมที่เปล่งแสง หมายถึง แสงสว่างแห่งปัญญา หรือปัญญาธรรมที่กล่อมเกลาจิตใจของเยาวชนให้เป็นคนดีและมีคุณธรรม

มือสองข้างที่คอยอุ้มชู หมายถึง พระภิกษุครู อาจารย์ และผู้ปกครอง ที่ร่วมใจกันอนุเคราะห์ส่งเสริมบุตรหลานชาวดำเนินสะดวก ให้มีความเจริญและมีความสมานฉันท์

ภาพที่ ๒.๓ สัญลักษณ์โรงเรียน

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีพัฒนาการครบทั้ง ๔ ด้าน
๒. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ
๓. ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่ครูจัดสร้างขึ้นเอง จากวัสดุในท้องถิ่น
๔. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นคุณธรรมจริยธรรมและความสามารถนำไป ใช้ในชีวิตประจำวันได้
๕. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเน้นให้นักเรียนกล้าแสดงออกสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้

๘. อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ เป็นแหล่งเสริมสร้าง มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความพร้อมทั้ง ๔ ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมดุลและเหมาะสมตามวัย ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ และปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นเยาวชนที่ดีต่อไป

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

“โรงเรียนธรรมศึกษา”

สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนได้จัดกิจกรรมธรรมะสอดแทรกในชั่วโมงธรรมะ เน้นการท่องบทสวดมนต์ ท่องศีล ๕ แสดงตนเป็นพุทธมามกะ กราบพระได้อย่างถูกต้องตามวัยของเด็ก ศึกษาระยะเบื้องต้นเพื่อเป็นพื้นฐานในระดับประถมศึกษา

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

“มีวินัย ใฝ่คุณธรรม”

โรงเรียนมุ่งเน้นปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัย อยู่ในกฎระเบียบของโรงเรียน และเน้นคุณธรรมในเรื่องความมีเมตตา มีน้ำใจ กตัญญูทศเวทีต่อผู้มีพระคุณ

สรุปได้ว่า ปัจจุบัน โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ เป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจัดตั้งขึ้นมาด้วยเจตนารมณ์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ผู้ปกครองขาดแคลนทุนทรัพย์ ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน และต้องการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา จึงกำหนดทิศทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และในด้านการบริหารแบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” โดยมีรายละเอียด ตามลำดับ ดังนี้

๒.๕.๑ งานวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจ

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ พบว่า มีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ในงานวิจัยฉบับนี้ ได้แก่

พระครูสุนทรเจติยาภิวัฒน์ (ชัยวัฒน์ สุทนต์) ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเผยแพร่ธรรมศึกษาในโรงเรียนอำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า (๑) ในภาพรวม พบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ ๒-๓ ที่เรียนธรรมศึกษา ในโรงเรียนอำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความพึงพอใจต่อการเผยแพร่ธรรมศึกษา ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๙ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการใช้อุปกรณ์ในการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๐ (๒) ด้านการใช้อุปกรณ์ในการสอน พบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ ๒-๓ ที่เรียนธรรมศึกษา ในโรงเรียนอำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความพึงพอใจต่อการเผยแพร่ธรรมศึกษา ในด้านการใช้อุปกรณ์ในการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านอุปกรณ์การสอนที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เท่ากับ ๓.๙๔ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้อุปกรณ์การสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๘ (๓) ด้านการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน พบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ ๒-๓ ที่เรียนธรรมศึกษา ในโรงเรียนอำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความพึงพอใจต่อการเผยแพร่ธรรมศึกษา ในด้านสร้างบรรยากาศในห้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๖ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สร้างบรรยากาศให้นักเรียนมีความ กระตือรือร้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๖ (๔) ด้านการใช้วิธีการเผยแพร่ พบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ ๒-๓ ที่เรียนธรรมศึกษา ในโรงเรียนอำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความพึงพอใจต่อการเผยแพร่ธรรมศึกษา ในด้านการใช้วิธีการเผยแพร่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเมื่อเรียนจบในแต่ละบท มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๐ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการวัดระดับความรู้ก่อนและหลังการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๘ (๕) ด้านอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยี พบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ ๒-๓ ที่เรียนธรรมศึกษา ในโรงเรียนอำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความพึงพอใจต่อการเผยแพร่ธรรมศึกษา ในด้านอุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการเผยแพร่มีเนื้อหาถูกต้อง ชัดเจนน่าเชื่อถือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๙ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อุปกรณ์และสื่อเทคโนโลยีที่

ใช้มีความรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๕ (๖) ด้านรูปแบบวิธีการเผยแพร่ พบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ ๒-๓ ที่เรียนธรรมศึกษา ในโรงเรียนอำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความพึงพอใจต่อการเผยแพร่ธรรมศึกษา ในด้านรูปแบบวิธีการเผยแพร่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๙ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มี ๒ ข้อ คือ ใช้วิธีการบรรยายให้นักเรียนเข้าใจง่าย และใช้วิธีการสนทนา ถามตอบปัญหาจากเรื่องที่ได้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ เท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ใช้การแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๒^{๑๐๓}

พระมหาขุนทอง อคฺควโร ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี” ผลการวิจัยพบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรีพบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ๒ ด้านและอยู่ในระดับปานกลาง ๑ ด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านวิชาการและด้านการบริหาร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านกายภาพตามลำดับ เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามเพศโดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี จำแนกตามอายุ และชั้นเรียน สรุปได้ดังนี้ จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนที่มี อายุต่างกัน มีความพึงพอใจในการ จัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จำแนกตามชั้นเรียน โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนที่มีชั้นเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจ ในการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงเป็นดังสมมติฐานที่ตั้งไว้^{๑๐๔}

^{๑๐๓}พระครูสุนทรเจติยาภิวัฒน์ (ชัยวัฒน์ สุทธิจิตโต) , “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเผยแพร่ธรรมศึกษาในโรงเรียนอำเภอกาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๑๐๗-๑๐๘.

^{๑๐๔}พระมหาขุนทอง อคฺควโร, “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔). หน้า ๘๒.

พระอธิการปณิธิ อธิบุญโญ ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอนองสองห้องจังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตาม หลักสังคหวัตถุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอนองสองห้องจังหวัดขอนแก่นผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตาม หลักสังคหวัตถุ ๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อมจังหวัดขอนแก่นในภาพรวมพบว่าระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๖ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านซึ่งสรุปเป็นรายด้านดังนี้ (๑) ด้านทาน (ความเอื้อเฟื้อให้ความรู้และคำแนะนำ) ผลการวิจัยพบว่าระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตาม หลักสังคหวัตถุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น ด้านทานนั้น โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตาม หลักสังคหวัตถุ ด้านทานอยู่ในระดับมากทุกข้อ (๒) ด้านปิยวาจา (พูดคำสุภาพไพเราะน่าฟัง) ผลการวิจัยพบว่าระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตาม หลักสังคหวัตถุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น ด้านปิยวาจาโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๖ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ อยู่ในระดับมากทุกข้อ (๓) ด้านอัตถจริยา (การทำความประโยชน์ช่วยเหลือแก้ไขปัญหา) ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มาใช้บริการตาม หลักสังคหวัตถุ ด้านอัตถจริยา ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น นั้น โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๗เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ด้านอัตถจริยา อยู่ในระดับมากทุกข้อ (๔) ด้านสมานัตตตา (การวางตัวเหมาะสมในการปฏิบัติงาน) ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มาใช้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ด้านสมานัตตตา ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น นั้นโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๗ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตาม หลักสังคหวัตถุ ด้านสมานัตตตา อยู่ในระดับมากทุกข้อ^{๑๐๕}

^{๑๐๕}พระอธิการปณิธิ อธิบุญโญ. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอนองสองห้องจังหวัดขอนแก่น”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์,(บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๙๔.

พระอุเทน อุเทโน ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านต่างๆ พบว่า (๑) ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง คือ หลักสูตรในแต่ละระดับชั้นมีความยากเกินไปสำหรับนักเรียน ส่วนอื่นๆ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ๓ อันดับแรก คือหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญที่สามารถสร้างเยาวชนของชาติให้มีคุณภาพ, หลักสูตรมุ่งพัฒนาความรู้ความสามารถ ในการสร้างทักษะทางความคิดในทุกด้าน, หลักสูตรมีเนื้อหาที่เน้นในการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ตามลำดับ (๒) ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน,นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไป ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และ นักเรียนได้รับความรู้ทักษะ และประสบการณ์ เพิ่มขึ้น ตามลำดับ (๓) ด้านการจัดกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ การจัดกิจกรรมของโรงเรียนส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการทำกิจกรรมเป็นหมู่คณะ, นักเรียนมีโอกาสดำเนินกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและโรงเรียน และนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน ตามลำดับ (๔) ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ นักเรียนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้, นักเรียนได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง ด้วยสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้, โรงเรียนมี สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ พร้อมบริการ ตามลำดับ (๕) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ โรงเรียนส่งเสริมการนิเทศภายใน แบบกัลยาณมิตร,โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมและโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนนำผลงานจากการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนาการเรียน ตามลำดับ (๖) ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ การวัดผลและประเมินผลเน้นความก้าวหน้าความพยายามและความตั้งใจในการเรียนของนักเรียน, นักเรียนได้นำผลการเรียนแต่ละครั้งไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนอยู่เสมอ และมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ตามลำดับ^{๑๐๖}

^{๑๐๖}พระอุเทน อุเทโน, “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๙๓-๙๔.

วิชณุ ผสมทรัพย์ ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสตรีหีบวิทยาคมผลการวิจัย พบว่า (๑) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสตรีหีบวิทยาคมกรมสามัญศึกษาอำเภอสตรีหีบจังหวัดชลบุรีจำแนกตามความคิดเห็นของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านกายภาพอยู่ในระดับปานกลางด้านบริหารและด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก (๒) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสตรีหีบวิทยาคมกรมสามัญศึกษาอำเภอสตรีหีบจังหวัดชลบุรีจำแนกตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง (๓) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสตรีหีบวิทยาคมกรมสามัญศึกษาอำเภอสตรีหีบจังหวัดชลบุรีจำแนกตามความคิดเห็นของนักเรียนเพศชายโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและความคิดเห็นของนักเรียนเพศหญิงโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (๔) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสตรีหีบวิทยาคมกรมสามัญศึกษาอำเภอสตรีหีบจังหวัดชลบุรีจำแนกตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (๕) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสตรีหีบวิทยาคมกรมสามัญศึกษาอำเภอสตรีหีบจังหวัดชลบุรีจำแนกตามความคิดเห็นของนักเรียนเพศชายและเพศหญิงโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกายภาพด้านการบริหารและด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติโดยความพึงพอใจของนักเรียนเพศชายที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาด้านกายภาพมากกว่านักเรียนเพศหญิงส่วนด้านการบริหารด้านวิชาการนักเรียนเพศหญิงมากกว่านักเรียนเพศชาย^{๓๐๗}

อนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์ ได้ศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังกัด ๔ ของฝ่ายทะเบียนที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังกัด ๔ ของฝ่ายทะเบียนที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ของฝ่ายทะเบียนที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวม พบว่าระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังกัด ๔ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๒ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านซึ่งสรุปเป็นรายด้านดังนี้ (๑) ด้านทาน(ความเอื้อเฟื้อ ให้ความรู้และคำแนะนำ) ผลการวิจัย พบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังกัด ๔ ของที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ด้านทาน นั้น โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๗ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า ประชาชนมีระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังกัด ๔ ด้านทานอยู่ในระดับมากทุกข้อ

^{๓๐๗}วิชณุ ผสมทรัพย์, “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสตรีหีบวิทยาคม”, งานนิพนธ์ กศ.ม สาขาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา ,๒๕๔๖),หน้า ก-ข.

(๒) ด้าน ปิยวาจา(พูดคำสุภาพ ไพเราะ น่าฟัง) ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ด้านปิยวาจา โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๑ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลัก สังคหวัตถุ ๔ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ท่านรู้สึกไม่ชอบใจกริยาท่าทาง และคำพูดของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ สำหรับข้ออื่นๆ ที่เหลือประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์อยู่ในระดับมาก (๓) ด้าน อุตถจริยา(การทำประโยชน์ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา) ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มาใช้บริการ ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านอุตถจริยา ของที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ นั้น โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๕ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า ประชาชนมีระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านอุตถจริยาอยู่ในระดับมากทุกข้อ (๔) ด้านสมานัตตตา(การวางตัวเหมาะสมในการปฏิบัติงาน) ผลการวิจัยพบว่าประชาชนที่มาใช้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านสมานัตตา ของที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ นั้น โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๕ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า ประชาชนมีระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านสมานัตตาอยู่ในระดับมากทุกข้อ^{๑๐๘}

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และได้รับการตอบสนองทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีความแตกต่างกันไป ตามการบริหารหรือกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นวิธีบริหารจัดการเพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่ากระบวนการหรือการดำเนินงานจะทำให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพตรงตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยแนวทางที่จะให้ได้ผลตามที่ต้องการ การดำเนินการจนได้ผลดีนั้น ล้วนมาจากความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น ๆ หากดำเนินการงานบริหารสามารถสร้างความพึงพอใจให้ผู้ใช้บริการได้ถือว่ามีคุณภาพ

๒.๕.๒ งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ พบว่า มีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ในงานวิจัยฉบับนี้ ได้แก่

พระครูเกษมสมุทรรคุณ (ทองหล่อ เขมธมโม) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า (๑) ด้านการปกครอง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัด

^{๑๐๘}อนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของฝ่ายทะเบียนที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๑๒๐-๑๒๑.

สมุทรสงคราม ด้านการปกครอง อยู่ในระดับมากทุกข้อ (๒) ด้านการศาสนศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการศาสนศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ (๓) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ตั้งทุนสงเคราะห์การศึกษาแก่เด็กและเยาวชนทุกระดับชั้น, ช่วยพัฒนาสถานศึกษาของรัฐและเอกชน และ ช่วยเหลือด้านอุปกรณ์การศึกษา ส่วนข้ออื่นๆ ที่เหลือ อยู่ในระดับปานกลาง (๔) ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สนับสนุนการพิมพ์หนังสือธรรมะหรือเทศน์ออกเผยแผ่เป็นธรรมทาน ส่วนข้ออื่นๆ ที่เหลือ อยู่ในระดับมาก (๕) ด้านการสาธารณูปการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการสาธารณูปการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ (๖) ด้านการสาธารณสงเคราะห์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการสาธารณสงเคราะห์ ข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ กำหนดแผนงานที่จะปฏิบัติและให้สงเคราะห์แก่ประชาชน ส่วนข้ออื่นๆ ที่เหลือ อยู่ในระดับมาก^{๑๐๙}

พระครูวิสุทธิธานันท์คุณ (สุรศักดิ์ วิสุทธาจาโร) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการวัดเขาช่องพราน จังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัยพบว่า (๑) ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการวัดเขาช่องพราน จังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๗ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้งด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์ พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการวัดเขาช่องพราน อยู่ในระดับมากทุกด้าน (๒) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการวัดเขาช่องพรานจังหวัดราชบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และประสบการณ์ในการเข้าวัดที่ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่ต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ (๓) ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการวัดเขาช่องพราน จังหวัดราชบุรี ปัญหาในการบริหารจัดการวัดได้แก่ ปัญหาเรื่องการขาดทรัพยากรของวัดหรือบุคลากรหรือทีมงานในการทำปฏิบัติหน้าที่ด้านต่างๆ ในงานทั้ง ๖ ด้าน นั้นมีข้อจำกัด เพราะวัดพื้นที่กว้างขวางมาก ตลอดจนการบริหารจัดการวัดยังผูกขาดอยู่

^{๑๐๙}พระครูเกษมสมุทรคุณ (ทองหล่อ เขมธมโม), “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ก-ข.

กับเจ้าอาวาสเพียงรูปเดียว ทำให้การควบคุมดูแลไม่ทั่วถึง ข้อเสนอแนะควรมีการเพิ่มทรัพยากรหรือบุคลากรที่สำคัญ และมีคุณภาพ ตลอดทั้งสร้างทีมงานในการทำหน้าที่ในงานด้านต่างๆ ควรจัดระบบระเบียบกระจายงานกระจายอำนาจหน้าที่ให้แก่บุคลากรที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเหมาะสม การบริหารจัดการวัดเขาช่องพรานก็จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น^{๓๓๐}

พระครูสุนทรวัชรกิจ (บุญธรรม ธมฺมิโก) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์จังหวัดเพชรบุรี” ผลการวิจัยพบว่า พระสังฆาธิการมีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๙ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้ (๑) ด้านการปกครอง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการปกครองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง (๒) ด้านการศาสนศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการศาสนศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง (๓) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการศึกษาสงเคราะห์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทอยู่ในระดับปานกลางในเรื่อง มีการจัดตั้งและส่งเสริมศูนย์การศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์แก่เด็กเยาวชน และเรื่องมีการจัดตั้งและส่งเสริมสนับสนุนศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดสำหรับเรื่องอื่นๆ อยู่ในระดับมาก (๔) ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าพระสังฆาธิการมีบทบาทในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอยู่ในระดับมาก ๓.๕๗ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทอยู่ในระดับมากในเรื่อง มีการอบรมพระภิกษุสามเณรให้มีสมณสัญญาและมีความรู้เข้าใจพระธรรมวินัย ศีลจารีวัตร มารยาทการปฏิบัติอันเกี่ยวกับพิธีหรือเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมเรื่องการจัดเทศนาสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาในวันสำคัญและเทศกาลสำคัญ สำหรับเรื่องอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง (๕) ด้านสาธารณูปการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านสาธารณูปการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง (๖) ด้านสาธารณสงเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ จังหวัดเพชรบุรี ด้านสาธารณสงเคราะห์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระสังฆาธิการมีบทบาทอยู่ในระดับมากในเรื่อง ให้ความสะดวกในการใช้สถานที่ที่มีการ

^{๓๓๐}พระครูวิสุทธาณันทคุณ (สุรศักดิ์ วิสุทธาจาโร), “การบริหารจัดการวัดเขาช่องพราน จังหวัดราชบุรี”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ก-ข.

ประสานงานกับหน่วยงานราชการในการสงเคราะห์ประชาชน เรื่องมีการณรงค์อบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านการป้องกันยาเสพติดและอบายมุข เรื่องมีการช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ประชาชนตามหลักพุทธศาสนาที่มีความเดือดร้อนหรือมีทุกข์และเรื่องมีการเกื้อกูลอุดหนุนสงเคราะห์ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของพุทธบริษัท สำหรับเรื่องอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง^{๑๑๑}

พระใบฎีกามานะ สุมะธโร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการจังหวัดเพชรบุรี” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่เหลืออีก ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการพัฒนาการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา และด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก ส่วนผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการด้านการศึกษาสงเคราะห์ของ พระสังฆาธิการ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า สถานภาพส่วนบุคคลด้านวุฒิการศึกษาสามัญ มีผลทำให้ความเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนสถานภาพส่วนบุคคลด้าน อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาทางธรรม และตำแหน่ง ไม่พบความแตกต่าง ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้^{๑๑๒}

เมย์ อำนวยพันธ์วิไล ได้ศึกษาเรื่อง “วิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท ๔ ของกลุ่มโรงเรียนชาณูวรลักษณ์ อำเภอลำทะเมนชัยบุรี จังหวัดกำแพงเพชร” บุคลากรมีความคิดเห็นต่อวิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท ๔ ของกลุ่มโรงเรียนชาณูวรลักษณ์ อำเภอลำทะเมนชัยบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งประกอบด้วยด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา ในภาพรวม จำแนกตามโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน มีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้ (๑) ความคิดเห็นของบุคลากรต่อวิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านฉันทะพบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นต่อวิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท ๔ ของกลุ่มโรงเรียนชาณูวรลักษณ์ อำเภอลำทะเมนชัยบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านฉันทะ ในภาพรวมจำแนกตามโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน (๒) ความคิดเห็นของบุคลากรต่อวิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านวิริยะพบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นต่อวิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท ๔ ของกลุ่มโรงเรียนชาณูวรลักษณ์ อำเภอลำทะเมนชัยบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านวิริยะ ในภาพรวมจำแนกตามโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน (๓) ความคิดเห็นของบุคลากรต่อวิธีการ

^{๑๑๑}พระครูสุนทรวัชรกิจ(บุญธรรม ธรรมโก), “บทบาทพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ จังหวัดเพชรบุรี”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ก-ข.

^{๑๑๒}พระใบฎีกามานะ สุมะธโร, “การบริหารจัดการด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการจังหวัดเพชรบุรี”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ก-ข.

บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านจิตตะพบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นต่อวิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท ๔ ของกลุ่มโรงเรียนชาณูวรลักษณ อำเภอลาหารลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านจิตตะ ในภาพรวมจำแนกตามโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน (๔) ความคิดเห็นของบุคลากรต่อวิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านวิม้งสาพบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นต่อวิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท ๔ ของกลุ่มโรงเรียนชาณูวรลักษณ อำเภอลาหารลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านวิม้งสา ในภาพรวมจำแนกตามโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน^{๑๑๓}

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการนั้นเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งของทุกๆ องค์กร โดยเฉพาะองค์กรคณะสงฆ์ไทยควรศึกษาเรียนรู้และนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์กรของตนและหลักการบริหารองค์กรคณะสงฆ์จะต้องมีหลักธรรมของพระพุทธศาสนากำกับควบคู่กันไป โดยเฉพาะการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนานั้น เป็นการบริหา เพื่อให้การศึกษาแก่เด็กและเยาวชน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์วิสัยทัศน์ พันธกิจ ตามเป้าหมายที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ ให้สมบูรณ์มีประสิทธิภาพสูงสุด

๒.๕.๓ งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนาพบว่า มีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ในงานวิจัยฉบับนี้ได้แก่

พระมหาสุทศ สุมสโน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนวิถิพุทธระดับประถมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร” พบว่า ผู้บริหารงานโรงเรียนวิถิพุทธโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก คือด้านบรรยากาศ ปฏิสัมพันธ์ กายภาพ กิจกรรม บริหารการเรียนการสอน การเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารและครูโรงเรียน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู พบว่า ผู้บริหารและครูมีเพศต่างกัน บทบาทผู้บริหารโรงเรียนวิถิพุทธแตกต่างกันอย่างมีนัยที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้บริหารและครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารงานโรงเรียนวิถิพุทธ ผลปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาท

^{๑๑๓}เมย์ อำนวยพันธ์วิไล, “วิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท ๔ ของกลุ่มโรงเรียนชาณูวรลักษณ อำเภอลาหารลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร”วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖), หน้า ๑๔๔.

ของผู้บริหารโรงเรียนวิถีพุทธพบว่า โรงเรียนเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางโรงเรียนมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน^{๑๑๔}

พระไพศาล สุธธจิตโต ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี” ความคิดเห็นของประชากรต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของ วัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการ บริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๗ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้ (๑) ด้านวิชาการ พบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามมีความคิดเห็นการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรใน สถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม (๒) ด้านบุคลากร พบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัด ราชบุรี โดยรวม อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๘ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม (๓) ด้านกิจการนักเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม (๔) ด้านธุรการและการเงิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๖ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม (๕) ด้าน อาคารสถานที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๗ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อคำถาม (๖) ด้าน ความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๙ เมื่อ พิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ คำถาม^{๑๑๕}

^{๑๑๔}พระมหาสุทศ สุมสุสนโน , “การศึกษบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนวิถีพุทธระดับประถมศึกษา เขต บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร”วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,(บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒), หน้า ก-ข.

^{๑๑๕}พระไพศาล สุธธจิตโต , “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัด ราชบุรี”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๑๔๓.

ปรียาภัสร์ เส็งเส ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอไพศาลีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต ๓” ผลการวิจัยพบว่า ๑. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอไพศาลี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหาอันดับสูงสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา ๒. แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอไพศาลี มีดังนี้ (๑) ด้านการบริหารหลักสูตร ให้มีการจัดอบรมผู้เกี่ยวข้องการจัดทำคู่มือหลักสูตรสำรวจแหล่งเรียนรู้ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ การนิเทศติดตามและการจัดให้มีเครือข่ายผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม (๒) ด้านกระบวนการเรียนการสอน ให้มีการจัดสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยเพื่อสร้างแรงจูงใจ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาและปราชญ์ท้องถิ่น จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียน และนิเทศติดตามผล (๓) ด้านการวัดผลและประเมินผล ให้มีการอบรมผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล สร้างเครื่องมือที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และให้ความหลากหลายครอบคลุมทุกตัวชี้วัดและกำกับติดตามการประเมินผลอย่างใกล้ชิด (๔) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้มีการจัดทำแผนงานโครงการวิจัยประจำปี การส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองในการเข้าร่วมการทำงานวิจัยต่างๆ การสนับสนุนด้านงบประมาณ สื่ออุปกรณ์การทำงานวิจัย และการนำเสนอผลงานต่อสาธารณชน (๕) ด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ ให้มีการประชุมชี้แจง วางแผน แต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบงานดำเนินการนิเทศภายในตามปฏิทินการนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการนิเทศ^{๑๑๖}

มยุรี ศรีทอง ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธ ศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนวินิตศึกษาจังหวัดลพบุรี” ผลการ วิจัยพบว่า ยึดหลักปรัชญา คือ การช่วยกันเป็นสุขในโลก การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้นักเรียนมีความรู้ เพื่อศึกษาต่อในระดับสูง ประกอบอาชีพอย่างมีคุณภาพ มีความเสียสละ ขยันอดทน การดาเนินการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อพัฒนางานของโรงเรียนทั้งด้านวิชาการ กิจกรรมนักเรียน บุคลากร ธุรการและการเงิน อาคารสถานที่ ความสัมพันธ์กับชุมชน^{๑๑๗}

ศรินทร์วาล ศรีสวัสดิ์ยาภรณ์ ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน” ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีสภาพการปฏิบัติปานกลาง ห้องสมุดเป็นแหล่งวิชาการ มีการสอนเสริมทั้งผู้เรียนช้าและผู้เรียนดี ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน น้อยกว่างานด้านอื่น เชิญบุคลากรชุมชนมาเป็นวิทยากร เป็นการจัดจัดการเรียนการสอนแบบภูมิปัญญาท้องถิ่น และพระราชบัญญัติ

^{๑๑๖}ปรียาภัสร์ เส็งเส, “การนำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอไพศาลีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต ๓”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ๒๕๕๓), หน้า ก-ข.

^{๑๑๗}มยุรี ศรีทอง, “การบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนวินิตศึกษาจังหวัดลพบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา,(บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๐), หน้า ก-ข.

การศึกษาแห่งชาติ งานบุคลากร มีหลักเกณฑ์พิจารณาความดีความชอบ การขึ้นเงินเดือน และสวัสดิการอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดให้ นอกนั้นรับจากรัฐบาล มีสภาพปฏิบัติในระดับปานกลาง ครูยังไม่พึงพอใจในสวัสดิการ ที่ผู้บริหารจัดให้^{๑๑๘}

สรุปได้ว่า การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา พอสรุปได้ว่า การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ก็เพื่อช่วยเหลือชุมชนด้านการศึกษาและเผยแผ่ศาสนาธรรมสู่เยาวชนไทยจัดการศึกษาเพื่อการกุศลโดยไม่หวังผลกำไร มุ่งสงเคราะห์เด็กยากจน และเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษามุ่งปลูกฝังให้เยาวชนไทย เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการและการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง และเป็นทางเลือกให้กับผู้ปกครองได้ส่งลูกหลานมาศึกษาเล่าเรียน

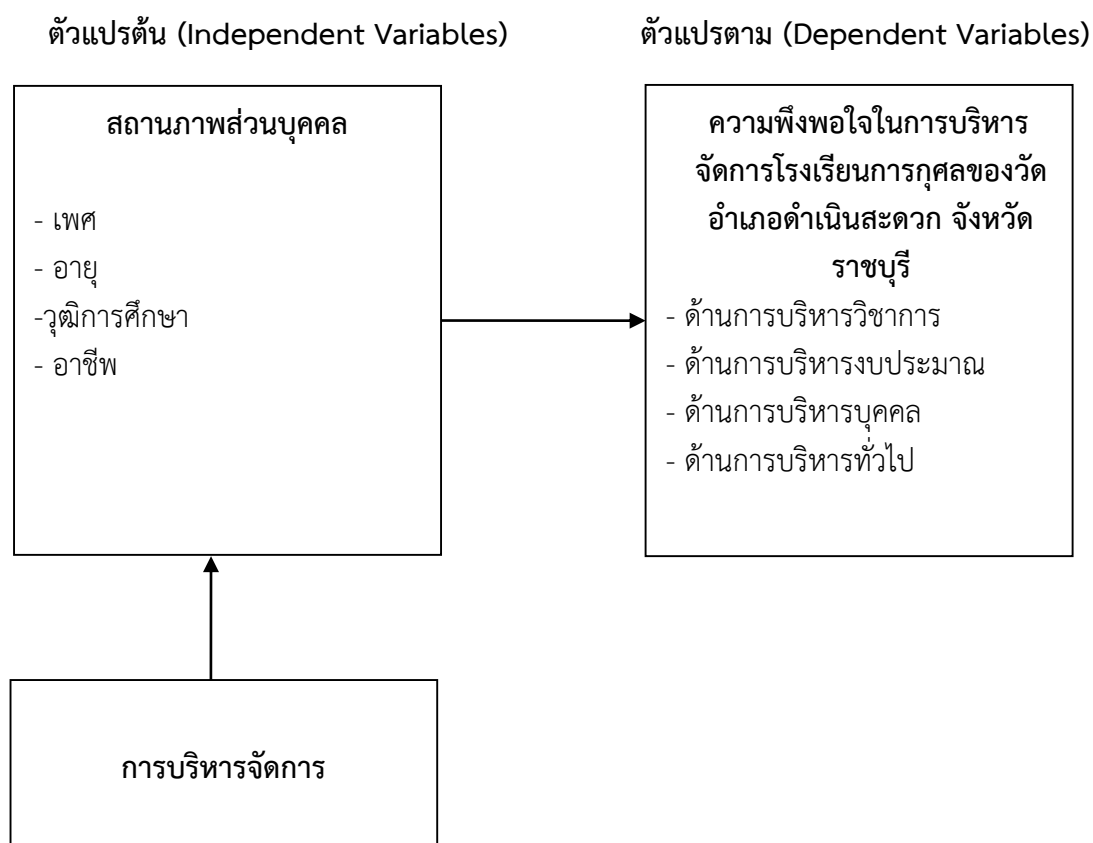
^{๑๑๘} ศรีนวล ศรีสวัสดิยาภรณ์, “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา”, สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๖), หน้า ก-ข.

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ใน พระพุทธศาสนา : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” ได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ที่ประกอบด้วย ตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และอาชีพ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยผู้วิจัยสังเคราะห์จากแนวคิด/ทฤษฎีของ **กระทรวงศึกษาธิการ** ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) การบริหารวิชาการ (๒) การบริหารงบประมาณ (๓) การบริหารบุคคล และ (๔) การบริหารทั่วไป ดังแสดงในแผนภาพที่ ๒.๔

ภาพที่ ๒.๔ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากร และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed-Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

๓.๒ ประชากร และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๒.๑ ประชากร (Population)

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๖๒ คน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๖๕ คน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๖๑ คน จำนวนทั้งหมด ๑๘๘ คน^๑

๓.๒.๒ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน ๓ กลุ่ม รวมทั้งสิ้น ๘ คน ประกอบด้วย

^๑โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์, (เอกสารประชุมประจำปี ๒๕๖๐), หน้า ๑๐.

กลุ่มที่ ๑ อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๔ คน

๑. นายทองศักดิ์ คุรุรัตน์	อาจารย์ฝ่ายปกครอง
๒. นางเกษศิริรินทร์ ประพันธ์เจริญ	อาจารย์ฝ่ายวิชาการ
๓. นายภาณุพงศ์ จีรัง	อาจารย์ฝ่ายบริหารทั่วไป
๔. นางสุปรียา พิบูลสวัสดิ์	อาจารย์ฝ่ายบุคลากร

กลุ่มที่ ๒ ผู้ปกครอง จำนวน ๒ คน

๑. นางสาวธวิวัลย์ สีเหลือง	ผู้ปกครองนักเรียน
๒. นางประพิมพรรณ ภูงค์ชัย	ผู้ปกครองนักเรียน

กลุ่มที่ ๓ กรรมการสถานศึกษา จำนวน ๒ คน

๑. นางกิตติ์วี อภิสินรุ่งโรจน์	กรรมการสถานศึกษา
๒. นางบุปผา พ่วงพิศ	กรรมการสถานศึกษา

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
๔. สร้างเครื่องมือ
๕. นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
๖. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
๗. ปรับปรุงแก้ไข
๘. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓.๒ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

๒. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่าน ประกอบด้วย

พระปิฎกโกศล, ดร.

รักษาการรองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหาร

วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

พระครูสังฆรักษ์ทรงพรณ ชยทตฺโต, ผศ.ดร.

อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

พระครูวาทิรวรวัฒน์, ดร.

อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

พระมหากังวาล ธีรธมฺโม, ดร.

อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ดร.ปณณธร เขียวชัยพลฤกษ์

อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ ๑.๐๐ ทุกข้อ

๓. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (ในการศึกษารั้งนี้ คือ ผู้ปกครองศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา ๒๕๖๑ จำนวน ๓๒ คน เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ ๐.๙๕๕๔

๔. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

๓.๓.๓ ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี รวม ๔ ด้าน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น ดังนี้

๑. ด้านการบริหารวิชาการ	มีคำถามทั้งหมด ๘ ข้อ
๒. ด้านการบริหารงบประมาณ	มีคำถามทั้งหมด ๘ ข้อ
๓. ด้านการบริหารบุคคล	มีคำถามทั้งหมด ๘ ข้อ
๔. ด้านการบริหารทั่วไป	มีคำถามทั้งหมด ๘ ข้อ

มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับ มากที่สุด

๔ หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับ มาก

๓ หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับ ปานกลาง

๒ หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับ น้อย

๑ หมายถึง ความคิดเห็น อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

สำหรับในตอนที่ ๒ นี้มี การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์^๒ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๔.๕๐-๕.๐๐ หมายความว่า ระดับความคิดเห็น มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓.๕๐-๔.๔๙ หมายความว่า ระดับความคิดเห็น มาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๕๐-๓.๔๙ หมายความว่า ระดับความคิดเห็น ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๕๐-๒.๔๙ หมายความว่า ระดับความคิดเห็น น้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๐๐-๑.๔๙ หมายความว่า ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรีซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

๒. แบบสัมภาษณ์ (Interview)

แบบสัมภาษณ์ (Interview) สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) ตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม จากวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

๑. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์

๒. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

๓. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

๔. สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อนำมาวิเคราะห์

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire)

๑. ขอนหนังสือจากหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถาม ในพื้นที่เป้าหมาย

^๒ประกอบ กรรณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๘.

๒. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมดร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

๓. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

๓.๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ (Indept Interview)

๑. ขอนหนังสือจากหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

๒. ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้

๓. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดนัดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

๔. นำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามแบบปลายเปิด

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยวิธีการดังนี้

๑. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ

๒. นำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

๓. วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

๔. สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” นี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Methods Research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
σ	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนประชากร
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t- distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F- distribution)
SS	แทน	ผลโดยรวมกำลังสอง (Sum of Square)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significances)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๖๒ คน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๖๕ คน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๖๑ คน จำนวนทั้งหมด ๑๘๘ คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากการสัมภาษณ์ จำนวน ๘ คน มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๔.๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ คุณภาพการศึกษาของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

๔.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

๔.๔ สรุปผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

๔.๕ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ ที่ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และอาชีพ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(N = ๑๘๘)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๖๗	๓๕.๖๐
หญิง	๑๒๑	๖๔.๔๐
รวม	๑๘๘	๑๐๐.๐๐
๒. อายุ		
น้อยกว่า ๓๖ ปี	๗๕	๓๙.๙๐
๓๖-๔๕ ปี	๗๙	๔๒.๐๐
๔๖-๕๕ ปี	๒๗	๑๔.๔๐
๕๖ ปี ขึ้นไป	๗	๓.๗๐
รวม	๑๘๘	๑๐๐.๐๐
๓. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๑๙	๖๓.๓๐
ปริญญาตรี	๖๐	๓๑.๙๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๙	๔.๘๐
รวม	๑๘๘	๑๐๐.๐๐
๔. อาชีพ		
รับราชการ	๒๑	๑๑.๒๐
ค้าขาย	๖๑	๓๒.๔๐
รับจ้าง	๕๙	๓๑.๔๐
เกษตรกร	๒๘	๑๔.๙๐
อื่น ๆ (ระบุ)	๑๙	๑๐.๑๐
รวม	๑๘๘	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์พบว่า ส่วนใหญ่ มีสถานภาพเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๔๐ มีอายุ ๓๖-๔๕ ปี จำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๐๐ มีวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี

จำนวน ๑๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๓๐ และประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔๐

๔.๒ ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม

(N = ๑๘๘)

ด้าน	ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	ด้านการบริหารงานวิชาการ	๔.๐๕	๐.๔๖๖	มาก
๒	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	๔.๐๐	๐.๕๑๓	มาก
๓	ด้านการบริหารงานบุคคล	๔.๐๔	๐.๔๘๕	มาก
๔	ด้านการบริหารงานทั่วไป	๔.๐๘	๐.๔๖๐	มาก
	ภาพรวม	๔.๐๔	๐.๔๒๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานวิชาการ

(N = ๑๘๘)

ข้อ	ด้านการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	มีการวางแผนงานวิชาการ ตามเกณฑ์การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๔.๐๑	๐.๖๔๒	มาก
๒	มีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ ตามหลักสูตร	๔.๐๕	๐.๖๖๔	มาก
๓	มีการประสานงานความร่วมมือภายในองค์กร และสนับสนุนงานวิชาการ	๓.๙๑	๐.๗๐๗	มาก
๔	มีการร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอนระหว่างครูและนักเรียน	๔.๐๙	๐.๖๔๘	มาก
๕	มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อพัฒนาด้านจิตใจ	๔.๑๑	๐.๗๒๓	มาก
๖	มีการวัดผล การประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	๔.๐๓	๐.๗๒๐	มาก
๗	มีการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	๔.๐๗	๐.๖๙๗	มาก
๘	มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	๔.๑๕	๐.๗๓๑	มาก
รวม		๔.๐๕	๐.๕๖๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ข้อ ๘ มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ อันดับรองลงมาได้แก่ ข้อ ๕ มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อพัฒนาด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๑ และอันดับถัดไป ได้แก่ ข้อ ๔ มีการร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอนระหว่างครูและนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณ

(N = ๑๘๘)

ข้อ	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	มีการบริหารจัดการเงินงบประมาณให้สอดคล้องตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนการกุศล	๓.๙๗	๐.๖๘๙	มาก
๒	มีการบริหารการเงินทั้งรายรับ รายจ่ายของโรงเรียนโดยมีเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้อง	๓.๙๘	๐.๖๙๐	มาก
๓	มีเจ้าหน้าที่การบัญชีการเงินของโรงเรียนเฉพาะเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารการเบิกจ่ายให้แก่บุคลากรในโรงเรียนการกุศลของวัด	๔.๐๑	๐.๗๓๘	มาก
๔	มีการบริหารจัดการพัสดุและสินทรัพย์ เช่น ที่ดิน วัสดุสิ่งก่อสร้างครุภัณฑ์ของโรงเรียนการกุศลของวัดให้สอดคล้องตามหลักเกณฑ์	๔.๐๐	๐.๗๕๓	มาก
๕	มีการจัดสรรงบประมาณ สำหรับโครงการและกิจกรรม ภายในโรงเรียน	๔.๐๗	๐.๗๐๒	มาก
๖	มีการประเมินผลและรายงานผลการใช้เงิน	๔.๐๒	๐.๗๔๙	มาก
๗	มีเจ้าหน้าที่งานธุรการและเจ้าหน้าที่พัสดุ	๓.๙๕	๐.๗๓๗	มาก
๘	มีเจ้าหน้าที่งานจัดทำแผนเสนอขออนุมัติ และงานจัดซื้อ	๓.๙๗	๐.๗๖๓	มาก
รวม		๔.๐๐	๐.๕๑๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ความคิดเห็นของความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ข้อ ๕ มีการจัดสรรงบประมาณ สำหรับโครงการและกิจกรรมภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๗ อันดับรองลงมาได้แก่ ข้อ ๖ มีการประเมินผลและรายงานผลการใช้เงิน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒ และอันดับถัดไป ได้แก่ ข้อ ๓ มีมีเจ้าหน้าที่การบัญชีการเงินของโรงเรียนเฉพาะเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารการเบิกจ่ายให้แก่บุคลากรในโรงเรียนการกุศลของวัด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานบุคคล

(N = ๑๘๘)

ข้อ	ด้านการบริหารงานบุคคล	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	มีการวางแผนเพื่อกำหนดอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งบุคลากร ได้สัดส่วนต่อจำนวนนักเรียน	๓.๙๕	๐.๖๗๒	มาก
๒	มีการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรอย่างถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ	๓.๙๘	๐.๗๓๕	มาก
๓	มีการเลื่อนตำแหน่งบุคลากร เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ	๔.๐๕	๐.๗๗๒	มาก
๔	มีการกำกับดูแลบุคลากรและนักเรียนภายในโรงเรียน ให้รู้รักษากฎระเบียบวินัยของโรงเรียน	๔.๐๖	๐.๗๗๕	มาก
๕	มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการทำงาน	๔.๐๙	๐.๗๕๕	มาก
๖	มีการประชุมวางแผนการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	๔.๐๔	๐.๖๗๓	มาก
๗	มีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคลากรที่ทำการสอน อย่างเหมาะสม	๔.๑๒	๐.๖๙๙	มาก
๘	มีการพิจารณาให้บุคลากรที่เกษียณอายุราชการได้รับบำเหน็จ บำนาญเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มาด้วยความดีความชอบ	๔.๐๐	๐.๗๐๕	มาก
รวม		๔.๐๔	๐.๕๘๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ข้อ ๗ มีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคลากรที่ทำการสอน อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๒ อันดับรองลงมาได้แก่ ข้อ ๕ มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการทำงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ และอันดับถัดไป ได้แก่ ข้อ ๔ มีการกำกับดูแลบุคลากรและนักเรียนภายในโรงเรียน ให้รู้รักษา กฎระเบียบวินัยของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

(N = ๑๘๘)

ข้อ	ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
๑	มีการวางแผนการบริหารจัดการธุรการของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ	๔.๐๑	๐.๖๘๒	มาก
๒	มีการประชาสัมพันธ์ งานกิจกรรมของโรงเรียน	๔.๐๘	๐.๗๓๘	มาก
๓	มีการจัดทำสถิติข้อมูลครู อาจารย์ และนักเรียนเป็นปัจจุบันไว้อย่างชัดเจน	๔.๐๒	๐.๖๙๗	มาก
๔	มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ นโยบาย และแผนปฏิบัติงาน รวมทั้งสร้างเครือข่ายภายในกลุ่มโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๔.๐๖	๐.๖๔๗	มาก
๕	มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้เหมาะสมในการเรียนการสอน ในระดับช่วงชั้นการศึกษา	๔.๑๐	๐.๗๐๒	มาก
๖	มีการส่งเสริมด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม	๔.๑๑	๐.๗๐๔	มาก
๗	มีความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน	๔.๑๖	๐.๗๐๑	มาก
๘	มีการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ เพื่อมุ่งพัฒนาสถานศึกษา	๔.๑๓	๐.๗๗๓	มาก
รวม		๔.๐๘	๐.๕๖๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ข้อ ๗ มีความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๖ อันดับรองลงมาได้แก่ ข้อ ๘ มีการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ เพื่อมุ่งพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๓ และอันดับถัดไป ได้แก่ ข้อ ๖ มีการส่งเสริมด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๑ ตามลำดับ

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และอาชีพ ตามสมมติฐานการวิจัย ทั้ง ๔ ข้อ ได้แก่

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ ๑ ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ ๒ ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ ๓ ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ ๔ ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยผลการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	N	μ	σ	แปลผล
ชาย	๖๗	๔.๑๐	๐.๔๓๔	มาก
หญิง	๑๒๑	๔.๐๑	๐.๔๑๘	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๔	๐.๓๑๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ แสดงให้เห็นว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ มีค่าเฉลี่ยเพศชาย เท่ากับ ๔.๑๐ และมีค่าเฉลี่ยเพศหญิง เท่ากับ ๔.๐๑

ตารางที่ ๔.๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๓๒๑	๑	๐.๓๒๑	๑.๗๘๓	๐.๑๘๓
ภายในกลุ่ม	๓๓.๔๓๔	๑๘๖	๐.๑๘๐		
รวม	๓๓.๗๕๕	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๘ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามเพศ

เพศ	N	μ	σ	แปลผล
ชาย	๖๗	๔.๑๓	๐.๔๔๕	มาก
หญิง	๑๒๑	๔.๐๑	๐.๔๗๓	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๕	๐.๔๖๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ แสดงให้เห็นว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ มีค่าเฉลี่ยเพศชาย เท่ากับ ๔.๑๓ และมีค่าเฉลี่ยเพศหญิง เท่ากับ ๔.๐๑

ตารางที่ ๔.๑๐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามเพศ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๖๕๘	๑	๐.๖๕๘	๓.๐๖๘	๐.๐๘๑
ภายในกลุ่ม	๓๙.๙๑๘	๑๘๖	๐.๒๑๕		
รวม	๔๐.๕๖๗	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๑๐ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำแนกตามเพศ

เพศ	N	μ	σ	แปลผล
ชาย	๖๗	๔.๐๘	๐.๕๖๐	มาก
หญิง	๑๒๑	๓.๙๕	๐.๔๘๑	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๐	๐.๕๑๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ แสดงให้เห็นว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ มีค่าเฉลี่ยเพศชาย เท่ากับ ๔.๐๘ และ มีค่าเฉลี่ยเพศหญิง เท่ากับ ๓.๙๕

ตารางที่ ๔.๑๒ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำแนกตามเพศ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๗๙๓	๑	๐.๗๙๓	๓.๐๔๙	๐.๐๘๒
ภายในกลุ่ม	๔๘.๓๗๗	๑๘๖	๐.๒๖๐		
รวม	๔๙.๑๗๐	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๑๒ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามเพศ

เพศ	N	μ	σ	แปลผล
ชาย	๖๗	๔.๐๖	๐.๔๖๗	มาก
หญิง	๑๒๑	๔.๐๒	๐.๔๙๗	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๔	๐.๔๘๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๓ แสดงให้เห็นว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ มีค่าเฉลี่ยเพศชาย เท่ากับ ๔.๐๖ และมีค่าเฉลี่ยเพศหญิง เท่ากับ ๔.๐๒

ตารางที่ ๔.๑๔ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามเพศ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๗๒	๑	๐.๐๗๒	๐.๓๐๕	๐.๕๘๑
ภายในกลุ่ม	๔๓.๙๙๑	๑๘๖	๐.๒๓๗		
รวม	๔๔.๐๖๓	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๑๔ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามเพศ

เพศ	N	μ	σ	แปลผล
ชาย	๖๗	๔.๑๑	๐.๔๗๑	มาก
หญิง	๑๒๑	๔.๐๗	๐.๔๕๕	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๘	๐.๔๖๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๕ แสดงให้เห็นว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ มีค่าเฉลี่ยเพศชาย เท่ากับ ๔.๑๑ และมีค่าเฉลี่ยเพศหญิง เท่ากับ ๔.๐๗

ตารางที่ ๔.๑๖ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามเพศ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๘๗	๑	๐.๐๘๗	๐.๔๐๗	๐.๕๒๔
ภายในกลุ่ม	๓๙.๕๓๗	๑๘๖	๐.๒๑๓		
รวม	๓๙.๖๒๓	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๑๖ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ ๒ ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	N	μ	σ	แปลผล
น้อยกว่า ๓๖ ปี	๗๕	๓.๙๘	๐.๓๙๐	มาก
๓๖ – ๔๕ ปี	๗๙	๔.๐๙	๐.๔๓๐	มาก
๔๖ – ๕๕ ปี	๒๗	๔.๑๔	๐.๔๗๒	มาก
อายุ ๕๖ ปีขึ้นไป	๗	๓.๗๗	๐.๔๐๕	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๔	๐.๔๒๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ ช่วงอายุน้อยกว่า ๓๖ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘ ช่วงอายุ ๓๖ – ๔๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ ช่วงอายุ ๔๖ – ๕๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๔ และช่วงอายุ ๕๖ ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๗

ตารางที่ ๔.๑๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๓๑๗	๓	๐.๔๓๙	๒.๔๙๐	๐.๐๖๒
ภายในกลุ่ม	๓๒.๔๓๘	๑๘๔	๐.๑๗๖		
รวม	๓๓.๗๕๕	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๑๘ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอายุ

อายุ	N	μ	σ	แปลผล
น้อยกว่า ๓๖ ปี	๗๕	๓.๙๔	๐.๔๓๔	มาก
๓๖ – ๔๕ ปี	๗๙	๔.๑๔	๐.๔๖๖	มาก
๔๖ – ๕๕ ปี	๒๗	๔.๑๓	๐.๔๘๔	มาก
อายุ ๕๖ ปีขึ้นไป	๗	๓.๘๔	๐.๕๑๔	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๕	๐.๔๖๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ ช่วงอายุน้อยกว่า ๓๖ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔ ช่วงอายุ ๓๖ – ๔๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๔ ช่วงอายุ ๔๖ – ๕๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๓ และช่วงอายุ ๕๖ ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๔

ตารางที่ ๔.๒๐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๐๓๔	๓	๐.๖๗๘	๓.๒๓๗*	๐.๐๒๓
ภายในกลุ่ม	๓๘.๕๔๒	๑๘๔	๐.๒๐๙		
รวม	๔๐.๕๗๖	๑๘๗			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ดังนั้น จึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

ตารางที่ ๔.๒๑ การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

อายุ	X	อายุ			
		น้อยกว่า ๓๖ ปี	๓๖-๔๕ ปี	๔๖-๕๕ ปี	อายุ ๕๖ ปีขึ้นไป
		๓.๙๔	๔.๑๔	๔.๑๓	๓.๘๔
น้อยกว่า ๓๖ ปี	๓.๙๔		-๐.๒๐*	-๐.๑๙	๐.๑๐
๓๖ - ๔๕ ปี	๔.๑๔			๐.๐๑	๐.๓๐
๔๖ - ๕๕ ปี	๔.๑๓				๐.๒๙
อายุ ๕๖ ปีขึ้นไป	๓.๘๔				

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอายุ ๓๖ - ๔๕ ปี มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการในระดับมากกว่า ผู้ปกครองที่มีอายุ น้อยกว่า ๓๖ ปี อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอายุ

อายุ	N	μ	σ	แปลผล
น้อยกว่า ๓๖ ปี	๗๕	๓.๙๓	๐.๔๗๔	มาก
๓๖ – ๔๕ ปี	๗๙	๔.๐๔	๐.๕๑๑	มาก
๔๖ – ๕๕ ปี	๒๗	๔.๑๓	๐.๕๗๒	มาก
อายุ ๕๖ ปีขึ้นไป	๗	๓.๖๔	๐.๕๕๒	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๐	๐.๕๑๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ ช่วงอายุน้อยกว่า ๓๖ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๓ ช่วงอายุ ๓๖ – ๔๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ ช่วงอายุ ๔๖ – ๕๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๓ และช่วงอายุ ๕๖ ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๔

ตารางที่ ๔.๒๓ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๘๗๒	๓	๐.๖๒๔	๒.๔๒๗	๐.๐๖๗
ภายในกลุ่ม	๔๗.๒๙๘	๑๘๔	๐.๒๕๗		
รวม	๔๙.๑๗๐	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๒๓ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอายุไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามอายุ

อายุ	N	μ	σ	แปลผล
น้อยกว่า ๓๖ ปี	๗๕	๔.๐๒	๐.๕๐๕	มาก
๓๖ – ๔๕ ปี	๗๙	๔.๐๖	๐.๔๔๙	มาก
๔๖ – ๕๕ ปี	๒๗	๔.๐๘	๐.๕๓๙	มาก
อายุ ๕๖ ปีขึ้นไป	๗	๓.๗๐	๐.๔๐๑	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๔	๐.๔๘๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ ช่วงอายุน้อยกว่า ๓๖ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒ ช่วงอายุ ๓๖ – ๔๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๖ ช่วงอายุ ๔๖ – ๕๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ และช่วงอายุ ๕๖ ปีขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๐

ตารางที่ ๔.๒๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๙๕๗	๓	๐.๓๑๙	๑.๓๖๑	๐.๒๕๖
ภายในกลุ่ม	๔๓.๑๐๗	๑๘๔	๐.๒๓๔		
รวม	๔๔.๐๖๓	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๒๕ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอายุ

อายุ	N	μ	σ	แปลผล
น้อยกว่า ๓๖ ปี	๗๕	๔.๐๑	๐.๔๔๙	มาก
๓๖ – ๔๕ ปี	๗๙	๔.๑๓	๐.๔๖๖	มาก
๔๖ – ๕๕ ปี	๒๗	๔.๒๑	๐.๔๗๙	มาก
อายุ ๕๖ ปีขึ้นไป	๗	๓.๙๑	๐.๓๒๘	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๘	๐.๔๖๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ ช่วงอายุน้อยกว่า ๓๖ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ ช่วงอายุ ๓๖ – ๔๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๓ ช่วงอายุ ๔๖ – ๕๕ ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๑ และช่วงอายุ ๕๖ ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๑ ไม่แตกต่างกันซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๒๗ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๒๐๐	๓	๐.๔๐๐	๑.๙๑๖	๐.๑๒๙
ภายในกลุ่ม	๓๘.๔๒๓	๑๘๔	๐.๒๐๙		
รวม	๓๙.๖๒๓	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๒๗ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ ๓ ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	N	μ	σ	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๑๙	๔.๐๐	๐.๔๓๗	มาก
ปริญญาตรี	๖๐	๔.๐๘	๐.๔๑๗	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	๙	๔.๒๒	๐.๒๔๘	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๔	๐.๔๒๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ ปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๒

ตารางที่ ๔.๒๙ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๐๓	๒	๐.๒๕๑	๑.๓๙๘	๐.๒๕๐
ภายในกลุ่ม	๓๓.๒๕๒	๑๘๕	๐.๑๘๐		
รวม	๓๓.๗๕๕	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๒๙ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๐ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	N	μ	σ	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๑๙	๔.๐๑	๐.๔๘๔	มาก
ปริญญาตรี	๖๐	๔.๐๙	๐.๔๓๕	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	๙	๔.๓๒	๐.๓๐๗	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๕	๐.๔๖๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ ปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๒

ตารางที่ ๔.๓๑ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๙๙๕	๒	๐.๔๙๘	๒.๓๒๖	๐.๑๐๑
ภายในกลุ่ม	๓๙.๕๘๑	๑๘๕	๐.๒๑๔		
รวม	๔๐.๕๗๖	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๓๑ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	N	μ	σ	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๑๙	๓.๙๖	๐.๕๑๙	มาก
ปริญญาตรี	๖๐	๔.๐๓	๐.๕๐๓	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	๙	๔.๒๙	๐.๔๒๔	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๐	๐.๕๑๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามวุฒิการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๖ ปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๙

ตารางที่ ๔.๓๓ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๐๐๗	๒	๐.๕๐๔	๑.๙๓๕	๐.๑๔๗
ภายในกลุ่ม	๔๘.๑๖๓	๑๘๕	๐.๒๖๐		
รวม	๔๙.๑๗๐	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๓๓ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	N	μ	σ	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๑๙	๔.๐๑	๐.๔๙๘	มาก
ปริญญาตรี	๖๐	๔.๐๗	๐.๔๖๓	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	๙	๔.๑๕	๐.๔๗๕	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๔	๐.๔๘๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๗ และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕

ตารางที่ ๔.๓๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๕๖	๒	๐.๑๒๘	๐.๕๔๑	๐.๕๘๓
ภายในกลุ่ม	๔๓.๘๐๗	๑๘๕	๐.๒๓๗		
รวม	๔๔.๐๖๓	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๓๕ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	N	μ	σ	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๑๙	๔.๐๖	๐.๔๖๘	มาก
ปริญญาตรี	๖๐	๔.๑๓	๐.๔๕๑	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	๙	๔.๑๑	๐.๔๓๑	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๘	๐.๔๖๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามวุฒิการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ ต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๖ ปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๓ และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๓๗ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามวุฒิการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๒๙	๒	๐.๑๑๔	๐.๕๓๘	๐.๕๘๕
ภายในกลุ่ม	๓๙.๓๙๔	๑๘๕	๐.๒๑๓		
รวม	๓๙.๖๒๓	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๓๗ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ ๔ ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	N	μ	σ	แปลผล
รับราชการ	๒๑	๔.๓๕	๐.๓๑๔	มาก
ค้าขาย	๖๑	๔.๐๑	๐.๔๒๐	มาก
รับจ้าง	๕๙	๓.๙๕	๐.๔๕๕	มาก
เกษตรกร	๒๘	๔.๐๙	๐.๓๒๔	มาก
อื่น ๆ ระบุ	๑๙	๔.๐๒	๐.๔๔๗	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๔	๐.๔๒๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ อาชีพรับราชการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๕ อาชีพค้าขาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ อาชีพรับจ้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๕ อาชีพเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ และอาชีพอื่น ๆ ระบุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒

ตารางที่ ๔.๓๙ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๗๑๗	๔	๐.๖๗๙	๔.๐๐๖	๐.๐๐๔
ภายในกลุ่ม	๓๑.๐๓๗	๑๘๓	๐.๑๗๐		
รวม	๓๓.๗๕๔	๑๘๗			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๙ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ดังนั้น จึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

ตารางที่ ๔.๔๐ การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

อาชีพ	X	อาชีพ				อื่น ๆ ระบุ
		รับราชการ	ค้าขาย	รับจ้าง	เกษตรกร	
		๔.๓๕	๔.๐๑	๓.๙๕	๔.๐๙	๔.๐๒
รับราชการ	๔.๓๕		๐.๓๔*	๐.๔๐*	๐.๒๖*	๐.๓๓*
ค้าขาย	๔.๐๑			๐.๐๖	-๐.๐๘	-๐.๐๑
รับจ้าง	๓.๙๕				-๐.๑๔	-๐.๐๗
เกษตรกร	๔.๐๙					๐.๐๗
อื่น ๆ ระบุ	๔.๐๒					

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๐ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการมีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม ในระดับ

มากกว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตร ผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ ผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขาย และ ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๔๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	N	μ	σ	แปลผล
รับราชการ	๒๑	๔.๓๗	๐.๔๒๑	มาก
ค้าขาย	๖๑	๔.๐๐	๐.๔๕๑	มาก
รับจ้าง	๕๙	๓.๙๔	๐.๕๐๔	มาก
เกษตร	๒๘	๔.๑๓	๐.๓๑๑	มาก
อื่น ๆ ระบุ	๑๙	๔.๐๙	๐.๔๘๔	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๕	๐.๔๖๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๑ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ อาชีพรับราชการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๗ อาชีพค้าขาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ อาชีพรับจ้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔ อาชีพเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๓ และอาชีพอื่น ๆ ระบุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙

ตารางที่ ๔.๔๒ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓.๒๕๕๙	๔	๐.๘๑๕	๓.๙๙๖	๐.๐๐๔
ภายในกลุ่ม	๓๗.๓๑๗	๑๘๓	๐.๒๐๔		
รวม	๔๐.๕๗๖	๑๘๗			

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๔๒ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติ

ทนายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ดังนั้น จึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

ตารางที่ ๔.๔๓ การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทนายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

อาชีพ	X	อาชีพ				อื่น ๆ ระบุ
		รับราชการ	ค้าขาย	รับจ้าง	เกษตร	
		๔.๓๗	๔.๐๐	๓.๙๔	๔.๑๓	๔.๐๙
รับราชการ	๔.๓๗		๐.๓๗*	๐.๔๓*	๐.๒๔	๐.๒๘
ค้าขาย	๔.๐๐			๐.๐๖	-๐.๑๓	-๐.๐๙
รับจ้าง	๓.๙๔				-๐.๑๙	-๐.๑๕
เกษตร	๔.๑๓					๐.๐๔
อื่น ๆ ระบุ	๔.๐๙					

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๓ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทนายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ ในระดับมากกว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขาย และ ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๔๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	N	μ	σ	แปลผล
รับราชการ	๒๑	๔.๓๖	๐.๔๓๓	มาก
ค้าขาย	๖๑	๓.๙๙	๐.๔๙๕	มาก
รับจ้าง	๕๙	๓.๘๙	๐.๕๒๐	มาก
เกษตรกร	๒๘	๔.๐๒	๐.๔๖๕	มาก
อื่น ๆ ระบุ	๑๙	๓.๙๑	๐.๕๕๗	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๐	๐.๕๑๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๔ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ อาชีพรับราชการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๖ อาชีพค้าขาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ อาชีพรับจ้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๙ อาชีพเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒ และอาชีพอื่น ๆ ระบุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๑

ตารางที่ ๔.๔๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓.๖๑๖	๔	๐.๙๐๔	๓.๖๓๒	๐.๐๐๗
ภายในกลุ่ม	๔๕.๕๕๔	๑๘๓	๐.๒๔๙		
รวม	๔๙.๑๗๐	๑๘๗			

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๔๕ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ดังนั้น จึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

ตารางที่ ๔.๔๖ การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

อาชีพ	X	อาชีพ				
		รับราชการ	ค้าขาย	รับจ้าง	เกษตร	อื่น ๆ ระบุ
		๔.๓๖	๓.๙๙	๓.๘๙	๔.๐๒	๓.๙๑
รับราชการ	๔.๓๖		๐.๓๗*	๐.๔๗*	๐.๓๔*	๐.๔๕*
ค้าขาย	๓.๙๙			๐.๑๐	-๐.๐๓	๐.๐๘
รับจ้าง	๓.๘๙				-๐.๑๓	-๐.๐๒
เกษตร	๔.๐๒					๐.๑๑
อื่น ๆ ระบุ	๓.๙๑					

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๔๖ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ ในระดับมากกว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตร ผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขาย ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง และ ผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ ระบุ อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ตารางที่ ๔.๔๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	N	μ	σ	แปลผล
รับราชการ	๒๑	๔.๓๓	๐.๓๘๖	มาก
ค้าขาย	๖๑	๔.๐๑	๐.๔๘๖	มาก
รับจ้าง	๕๙	๓.๙๗	๐.๔๙๑	มาก
เกษตร	๒๘	๔.๐๕	๐.๔๘๐	มาก
อื่น ๆ ระบุ	๑๙	๓.๙๗	๐.๕๐๕	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๔	๐.๔๘๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๗ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามอาชีพอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ อาชีพรับราชการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๓ อาชีพค้าขาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ อาชีพรับจ้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๗ อาชีพเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ และอาชีพอื่น ๆ ระบุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๗

ตารางที่ ๔.๔๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๑๔๘	๔	๐.๕๓๗	๒.๓๔๔	๐.๐๕๖
ภายในกลุ่ม	๔๑.๙๑๖	๑๘๓	๐.๒๒๙		
รวม	๔๔.๐๖๓	๑๘๗			

จากตารางที่ ๔.๔๘ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล จำแนกตามอาชีพไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	N	μ	σ	แปลผล
รับราชการ	๒๑	๔.๓๖	๐.๓๔๑	มาก
ค้าขาย	๖๑	๔.๐๕	๐.๔๙๑	มาก
รับจ้าง	๕๙	๓.๙๘	๐.๕๐๒	มาก
เกษตร	๒๘	๔.๑๕	๐.๓๒๑	มาก
อื่น ๆ ระบุ	๑๙	๓.๑๓	๐.๔๐๖	มาก
รวม	๑๘๘	๔.๐๘	๐.๔๖๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๔๙ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ อาชีพรับราชการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๖ อาชีพค้าขาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ อาชีพรับจ้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘ อาชีพเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ และอาชีพอื่น ๆ ระบุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๑๓

ตารางที่ ๔.๕๐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๔๖๔	๔	๐.๖๑๖	๓.๐๓๔	๐.๐๑๙*
ภายในกลุ่ม	๓๗.๑๕๙	๑๘๓	๐.๒๐๓		
รวม	๓๙.๖๒๓	๑๘๗			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๐ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร จัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ดังนั้น จึงทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

ตารางที่ ๔.๕๑ การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองมีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

อาชีพ	X	อาชีพ				อื่น ๆ ระบุ
		รับราชการ	ค้าขาย	รับจ้าง	เกษตร	
		๔.๓๖	๔.๐๕	๓.๙๘	๔.๑๕	๔.๑๓
รับราชการ	๔.๓๖		๐.๓๑*	๐.๓๘*	๐.๒๑*	๐.๒๓*
ค้าขาย	๔.๐๕			๐.๐๗	-๐.๑๐	-๐.๐๘
รับจ้าง	๓.๙๘				-๐.๑๗	-๐.๑๕
เกษตร	๔.๑๕					๐.๐๒
อื่น ๆ ระบุ	๔.๑๓					

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๕๑ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป ในระดับมากกว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตร ผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ ระบุ ผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขาย และ ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด (Open-Ended) วิเคราะห์เป็นความเรียงประกอบตาราง ดังนี้

๔.๔.๑ ด้านการบริหารวิชาการ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๔.๕๒ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	แนวทางการพัฒนา
๑. การประสานงานในการทำงาน การชี้แจงงาน การทำงานที่ซ้ำซ้อน การใช้วาจาที่ไม่สุภาพกับบุคลากร	๑. ควรมีการประชุมชี้แจง มีการเตรียมการไว้แต่เนิ่นๆ ไม่ควรบอกปากต่อปาก ควรจำกัดจำนวนนักเรียนคัดเลือกหรือ สอบซ่อมเสริมเป็นต้น	๑. จัดระบบขั้นตอน วิธีการ มีกฎ ระเบียบการทำงาน จัดการอบรมเพิ่มเติมความรู้ ส่งเสริมให้ครู มีการศึกษาต่อ เพื่อให้มีการพัฒนามากยิ่งขึ้น
๒. ไม่มีเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหรือหมุนเวียนในโรงเรียน ทำอำนาจสิทธิขาดแก่ผู้หนึ่งผู้ใดนานเกินไป แจ้งข้อมูลล่าช้า และมีเวลาแก้ไขน้อย ปัญหาเด็กที่ไม่สามารถเลือกได้เพราะเป็นโรงเรียนการกุศลที่สร้างโอกาสทางการศึกษา	๒. ควรมีการจัดการอบรมครูด้านวิชาการต่างๆ ให้เพิ่มมากขึ้น นิเทศครูนำปัญหามาอภิปรายหาวิธีแก้ไขร่วมกัน ให้มีระบบมากขึ้น ควรพูดคุยกับผู้บริหาร	๒. ให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	แนวทางการพัฒนา
๓. ความรู้ในด้านการใช้สื่อผลิตสื่อประกอบในการเรียนการสอนยังมีน้อย นำมาใช้น้อยมาก เพราะสื่อราคาแพง สื่อที่ใช้ในการในการเรียนการสอนส่วนใหญ่ไม่มีการพัฒนาเพิ่มเติม ใช้รูปแบบสื่อเดิมๆ ขาดความทันสมัย	๓. ควรมีการจัดทำสื่อเพิ่มแล้วนำมาทดลองก่อนใช้งานจริง	๓. นำสื่อที่มีอยู่ในปัจจุบันนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ให้มากขึ้น และเหมาะสมแลกเปลี่ยนแนวคิดจากบุคลากรหลาย ๆ ฝ่ายเพื่อให้เกิดแนวคิดในการสร้างสื่อการสอนที่มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น
๔. ขาดงบประมาณในการจัดหาจัดทำสื่อที่ทันสมัย ไม่มีผู้สนับสนุนมากนัก หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดการสนับสนุนในด้านนี้	๔. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการสนับสนุนในด้านงบประมาณมากขึ้นพอที่จะผลิตสื่อที่จะนำมาใช้ในการการเรียนการสอน	๔. ติดต่อบุคลากรบางส่วนนำมาสนับสนุนในการเรียนการสอน

๔.๔.๒ ด้านการบริหารงบประมาณ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๔.๕๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงบประมาณ

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	แนวทางการพัฒนา
๑. เงินที่ได้จากรัฐไม่เพียงพอ ยังขาดเงินในการพัฒนาต่างๆ เรียกเก็บค่าธรรมเนียม เนิยมนำไม่ได้ อาศัยงบประมาณรัฐ ตามรายหัวและผู้บริจาค	๑. ภาครัฐต้องช่วยเพิ่มงบประมาณให้มากขึ้น หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้การดูแล เช่น สำนักพุทธ เป็นต้น	๑. พัฒนาโดยตั้งกองทุนหรือมูลนิธิขึ้นในโรงเรียน
๒. การจัดตั้งกองทุนการศึกษา และมอบทุนให้นักเรียนอยู่ในส่วนจำกัด ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอต่อการศึกษา	๒. ควรมีการจัดตั้งเป็นกองทุนหรือมูลนิธิเพื่อการศึกษา เพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับนักเรียน	๒. ร่วมกันปรึกษาหาแนวทางการพัฒนา ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา
๓. มีงบประมาณสำหรับเป็นค่าตอบแทนของครูผู้สอนน้อยมาก	๓. ควรสร้างแรงจูงใจให้กับผู้มาทำหน้าที่ในการสอน และมีค่าตอบแทนให้เหมาะสม	๓. หาข้อตกลงร่วมกันเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษา

๔.๔.๓ ด้านการบริหารบุคคล

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัด
ราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๔.๕๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารบุคคล

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	แนวทางการพัฒนา
๑. การลาออกของครูในช่วงภาคการศึกษา หรือ ปีการศึกษา เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ ซึ่งทำให้โรงเรียนหาบุคลากรไม่ทัน ต้องให้ครูที่อยู่ทำการสอนแทนชั่วคราว ทำบุคลากร ไม่เพียงพอ และความรู้ไม่ตรงกับสายงาน	๑. ผู้บริหารต้องมีมาตรการหรือกฎระเบียบสำหรับบุคลากร เช่น ต้องสอนอย่างน้อย ๒ ปี ขึ้นไปจึงบรรจุ เมื่อประกาศผลว่าสอบได้ให้ออกทันทีใน ๑ เดือน	๑. ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาความรู้เดิม เพิ่มเติมความรู้ใหม่ ๒. ให้สวัสดิการ สมานน้ำใจ ได้อย่างงาน สรรหาผลงานเด่นเห็นตรงมั่นคงได้ ให้สุขกับงาน ประสานสัมพันธ์
๒. ขาดบุคลากรด้านพระพุทธศาสนา กิจกรรมทางศาสนา พิธีกรรมที่ถูกต้อง ขาดการดูแลทั้งภาครัฐและเอกชน	๒. ควรเพิ่มสวัสดิการให้ครูเพื่อความทัดเทียมและสร้างแรงจูงใจ เพราะบุคลากรมีความเป็นอยู่ไม่ดี	๒. สร้างขวัญกำลังใจ ก้าวไกลพัฒนา เพื่อ โรงเรียนการกุศลของพระพุทธศาสนา นำพาพุทธธรรมดำเนินชีวิต

๔.๔.๔ ด้านการบริหารทั่วไป

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัด ราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๔.๕๕ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอ ดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารทั่วไป

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	แนวทางการพัฒนา
๑. คุณครูหรือบุคลากรภายใน โรงเรียนยังให้ความร่วมมือได้ ไม่เต็มที่ในการทำงานเป็นกลุ่ม หรือเป็นทีม	๑. การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำงาน อาทิ การทำงานเป็นกลุ่ม หรือการทำงานเป็นทีม	๑. ผู้บริหารจัดการอบรมสัมมนา ภายในโรงเรียนโดยอาจจะจัด ในสถานที่หรือนอกสถานที่ตาม ความเหมาะสม
๒. การประสานงานในส่วน ราชการกับส่วนภูมิภาคและ ส่วนท้องถิ่นเกิดข้อผิดพลาด บ่อยมีความเข้าใจไม่ตรงกัน	๒. จัดครูหรือบุคลากรที่ เกี่ยวข้องคอยประสานงาน เพื่อความสะดวกต่อการ ทำงานกันทั้งสองฝ่าย	๒. ติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานการประสานงานใน ส่วนราชการกับส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เกิด ข้อผิดพลาดน้อยที่สุดและสร้าง ความเข้าใจตรงกัน

๔.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอ ดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ (Interview) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) ตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๘ คน ดังนี้

๑. นายทองศักดิ์ คุรุรัตน์	อาจารย์ฝ่ายปกครอง
๒. นางเกษศิริพันธ์ ประพันธ์เจริญ	อาจารย์ฝ่ายวิชาการ
๓. นายภาณุพงศ์ จีรัง	อาจารย์ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
๔. นางสาวปรีญา พิบูลสวัสดิ์	อาจารย์ฝ่ายบุคลากร
๕. นางสาวทิวัลย์ สีเหลือง	ผู้ปกครองนักเรียน
๖. นางประพิมพ์พรรณ ภูงค์ชัย	ผู้ปกครองนักเรียน

๗. นางกิตติ์วี อภิสินรุ่งโรจน์

กรรมการสถานศึกษา

๘. นางบุปผา พ่วงพิศ

กรรมการสถานศึกษา

ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๘ คน เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

๔.๕.๑ ด้านการบริหารวิชาการ

การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า

๑. ส่งเสริมและมุ่งเน้นให้นักเรียนมีการแบ่งปันความรู้ นักเรียนเป็นผู้ที่มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ เน้นทักษะทางด้านความคิด รู้จักการวิเคราะห์สาเหตุสามารถนำผลของการวิเคราะห์มาพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดองค์ความรู้ ส่งเสริมทักษะทางการอ่าน เขียน สามารถนำพานักเรียนออกไปสู่สังคมภายนอกได้อย่างมีคุณภาพ^๑

๒. งานวิชาการเป็นสิ่งที่สำคัญของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารและคณะครูควรที่จะมีความรู้และมีความเข้าใจรวมไปถึงการได้มีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางในการปฏิบัติ มีการประเมินผลและปรับปรุงร่วมกันหาแนวทางข้อแก้ไขตามแนวทางเพื่อความเป็นเลิศในสถานศึกษา มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ทักษะทางการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์^๒

๓. จัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเอง มีวินัยและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ รวมทั้ง เล็งเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และประเพณีตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ และความสามารถของการบริหารทางด้านวิชาการ^๓

๔. จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านวิชาการควบคู่ไปกับการประพฤติอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม มีความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัย และการปฏิบัติตนตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคมด้วย และจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการวิถีพุทธเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง สม่่าเสมอ^๔

^๑สัมภาษณ์ นายทนงศักดิ์ คุรุรัตน์, อาจารย์ฝ่ายปกครอง, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^๒สัมภาษณ์ นางเกษศิริพันธ์ ประพันธ์เจริญ, อาจารย์ฝ่ายวิชาการ, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^๓สัมภาษณ์ นายภาณุพงศ์ จีรัง, อาจารย์ฝ่ายบริหารงานทั่วไป, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^๔สัมภาษณ์ นางสุปรียา พิบูลสวัสดิ์, อาจารย์ฝ่ายบุคลากร, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๕. มีการส่งเสริมด้านการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการพัฒนาคุณภาพ และศักยภาพของผู้เรียนเป็นไปตามสภาพสังคมในปัจจุบัน พัฒนาระบบการเรียนรู้ตามแนวทางของ โรงเรียนวิถีพุทธจัดกระบวนการเรียนการสอนควบคู่กับคุณธรรม จริยธรรม มีครูพระอบรมกิจกรรมทาง พระพุทธศาสนาไหว้พระ สวดมนต์ นั่งสมาธิ เจริญจิตภาวนาทุกวันพระ^๕

๖. การจัดการเรียนการสอนควรเพิ่มเติมเรื่องการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเพื่อการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม การเรียนรู้ด้านนี้ ถูกสอดแทรกอยู่ในหลายวิชา หรืออาจกล่าวได้ว่า ทุกรายวิชา เพื่อ เสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณลักษณะของการเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งในการ ดำรงตนและปฏิสัมพันธ์ต่อผู้อื่น^๖

๗. พัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนสู่มาตรฐานคุณภาพระดับสากล มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมี ประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามเนื้อหาหลักสูตรในห้องเรียนให้เพียงพอสำหรับการ พัฒนาด้านคุณภาพวิชาการ^๗

๘. หัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการของโรงเรียนคือการที่ครูผู้สอนจะนำ หลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องรู้หลักสูตร รู้ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร รู้จักวิธีการวิเคราะห์หลักสูตร รู้จักแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนการดำเนินงาน ร่วมกับคณะกรรมการบริหารงานหลักสูตรและงานวิชาการ เพื่อนำนโยบาย แผนปฏิบัติงานไปปฏิบัติให้ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด^๘

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหาร วิชาการ คือ ส่งเสริมและมุ่งเน้นให้นักเรียนมีการแบ่งปันความรู้ กำหนดแนวทางในการปฏิบัติ มีการ ประเมินผลและปรับปรุงร่วมกันหาแนวทางข้อแก้ไขตามแนวทางเพื่อความเป็นเลิศในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่าย และแหล่งการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการวิถีพุทธเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างชัดเจน พัฒนา กระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางของโรงเรียนวิถีพุทธ การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเพื่อการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม พัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

^๕สัมภาษณ์ นางสาวจิตติวิทย์ สีเหลือง, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^๖สัมภาษณ์ นางประพิมพรรณ ภูซังค์ชัย, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^๗สัมภาษณ์ นางกิตติ์วี อภิสินรุ่งโรจน์, กรรมการสถานศึกษา, ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^๘สัมภาษณ์ นางบุปผา พ่วงพิศ, กรรมการสถานศึกษา, ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๔.๕.๒ ด้านการบริหารงานงบประมาณ

การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า

๑. แบ่งส่วนต่างๆ ให้ครอบคลุมทุกด้านและนำงบประมาณมาจัดสรรให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงจัดทำข้อตกลงผลผลิตให้หน่วยงานภายในสถานศึกษารับไปดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณจัดทำแผนการตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายเงินทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และแผนการใช้งบประมาณรายไตรมาส^๙

๒. บริหารจัดการด้วยความโปร่งใส เป็นอิสระสนับสนุนให้บุคลากรและสถานศึกษาร่วมมือกันใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของสถานศึกษาที่ดำเนินการจัดหารายได้และสินทรัพย์ในส่วนที่จะนำมาซึ่งรายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาเพื่อจัดทำทะเบียนข้อมูลเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้^{๑๐}

๓. ดำเนินการตามมาตรฐานโครงสร้างสายงาน และตามแผนงาน งานโครงการของสถานศึกษา เพื่อจัดลำดับความสำคัญ และกำหนดงบประมาณ ทรัพยากรของแต่ละสายงานงานโครงการ ให้เป็นไปตามกรอบวงเงินงบประมาณที่ได้รับและวงเงินนอกงบประมาณตามแผนระดมทรัพยากรกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานรายเดือนให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณแล้วสรุปแยกเป็นรายไตรมาสเป็นงบบุคลากร งบอุดหนุน งบลงทุน และงบดำเนินการ^{๑๑}

๔. มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และผลงานของสถานศึกษาจัดระบบสวัสดิการเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามกฎหมายทั้งการจัดหาและการใช้สวัสดิการเพื่อการศึกษา^{๑๒}

๕. พัฒนาอาคารสถานที่ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับประชากรภายในสถานศึกษา กำหนดนโยบายของสถานศึกษาแจ้งแผนกลยุทธ์แผนพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของท้องถิ่น กำหนดเป้าหมาย มาตรการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรม^{๑๓}

๖. จัดการประชุมร่วมกัน แจ้งงบประมาณที่ได้รับ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้ แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันสร้างระบบติดตามประเมินผลและตัวชี้วัดประสิทธิผลประสิทธิภาพในการ บริหารงานให้มีความสะดวกรวดเร็วและร่วมกันระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา^{๑๔}

^๙สัมภาษณ์ นายทนต์ศักดิ์ คุรุรัตน์, อาจารย์ฝ่ายปกครอง, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๐}สัมภาษณ์ นางเกษศิริพันธ์ ประพันธ์เจริญ, อาจารย์ฝ่ายวิชาการ, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๑}สัมภาษณ์ นายภาณุพงศ์ จีรัง, อาจารย์ฝ่ายบริหารงานทั่วไป, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๒}สัมภาษณ์ นางสุปรียา พิบูลสวัสดิ์, อาจารย์ฝ่ายบุคลากร, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๓}สัมภาษณ์ นางสาวอิวิทย์ สีเหลือง, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๔}สัมภาษณ์ นางประพิมพ์พรณ ฤงศ์ชัย, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๗. มุ่งส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของโรงเรียนมุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา^{๑๕}

๘. ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีการจัดผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากจากการบริการมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน^{๑๖}

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณ คือ จัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง จัดทำทะเบียนข้อมูลเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานรายเดือนให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี จัดหาและการใช้สวัสดิการเพื่อการศึกษา กำหนดเป้าหมาย มาตรการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรม จัดการประชุมร่วมกัน แอ้งงบประมาณที่ได้รับ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดหารายได้จากบริการมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา, ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

๔.๕.๓ ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานบุคคลพบว่า

๑. มีความเท่าเทียมกันและมีระเบียบวินัยที่สอดคล้องกับยุคปัจจุบันมีความเป็นเอกภาพมีสวัสดิการที่ดีซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการประสานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม^{๑๗}

๒. ส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่มีความรับผิดชอบให้เกิดผล สำเร็จตามการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีการยกย่องเชิดชูเกียรติ^{๑๘}

๓. มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนอง ภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตาม

^{๑๕}สัมภาษณ์ นางกิตติ์วี อภิสินรุ่งโรจน์, กรรมการสถานศึกษา, ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๖}สัมภาษณ์ นางบุปผา พ่วงพิศ, กรรมการสถานศึกษา, ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๗}สัมภาษณ์ นายทณงศักดิ์ ครูรัตน์, อาจารย์ฝ่ายปกครอง, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๘}สัมภาษณ์ นางเกษศิริรินทร์ ประพันธ์เจริญ, อาจารย์ฝ่ายวิชาการ, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

หลักธรรมาภิบาลบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ^{๑๙}

๔. ส่งเสริมบุคลากรในเรื่องการปฏิบัติธรรม ถือนิสสัย ลดอบายมุข และเป็นแบบอย่างที่ดีให้ก่อเกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียนดำเนินการด้านการบริหารงานบุคลากรให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ^{๒๐}

๕. มีครูสอนครบตามเอกวิชาในการสอนส่งเสริมให้ครูเข้าอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการเรียนการสอน มีการซ่อมบำรุง ดูแลอาคารสถานที่ในโรงเรียนอย่างทั่วถึง^{๒๑}

๖. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัยจรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับ การยกย่องเชิดชูเกียรติ^{๒๒}

๗. แจ้งภาระงาน มาตรฐานคุณภาพงาน มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ เกณฑ์การประเมินผลงาน แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ก่อนมอบหมายหน้าที่การปฏิบัติงาน ดำเนินการติดตาม ประเมินผล และจัดให้มีการพัฒนาตามความเหมาะสม ต่อเนื่องเพื่อให้สถานศึกษามีบุคลากรที่มีคุณภาพ^{๒๓}

๘. ส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบนี้ มุ่งพัฒนาครูให้มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ความพร้อมรับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง สามารถเรียนรู้เพื่อความอยู่รอดในอนาคต รวมถึงการเรียนรู้ในการปรับตัวเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หรือเพิ่มประสิทธิภาพให้กับตนเองเพื่อปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคต^{๒๔}

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานบุคคล คือ มีสวัสดิการที่ดี ส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา ส่งเสริมบุคลากรในเรื่องการปฏิบัติธรรม ถือนิสสัย ส่งเสริมให้ครูเข้าอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการเรียนการสอน การยกย่องเชิด

^{๑๙}สัมภาษณ์ นายภาณุพงศ์ จีรัง, อาจารย์ฝ่ายบริหารงานทั่วไป, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๐}สัมภาษณ์ นางสาวปริยา พิบูลสวัสดิ์, อาจารย์ฝ่ายบุคลากร, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๑}สัมภาษณ์ นางสาวอิวิทย์ สีเหลือง, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๒}สัมภาษณ์ นางประพิมพรรณ ภูงค์ชัย, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๓}สัมภาษณ์ นางกิตติ์วี อภิสินรุ่งโรจน์, กรรมการสถานศึกษา, ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๔}สัมภาษณ์ นางบุปผา พ่วงพิศ, กรรมการสถานศึกษา, ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑.

ชูเกียรติให้กับบุคลากรภายในสถานศึกษา จัดให้มีการพัฒนาตามความเหมาะสม ต่อเนื่องเพื่อให้สถานศึกษามีบุคลากรที่มีคุณภาพและ ส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

๔.๕.๔ ด้านการบริหารงานทั่วไป

การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานทั่วไปพบว่า

๑. การบริหารจัดการในฝ่ายงานบริหารงานทั่วไปมีการจัดการบุคคลที่เป็นหัวหน้าฝ่ายมีการแบ่งฝ่ายงานในการปฏิบัติงานทำงานอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้มีผลงานได้อย่างมีคุณภาพและประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี^{๒๕}

๒. จัดระเบียบบริหารงานอำนวยความสะดวกให้บริการกับผู้ปกครองบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับผู้รับบริการ^{๒๖}

๓. จัดการประชุมสำหรับบุคลากรอยู่อย่างสม่ำเสมอ มีการวางแผนในการปฏิบัติงาน และแบ่งหน้าที่ให้รับผิดชอบตามความสามารถของบุคคลนั้น ๆ โดยมีพระและครูที่รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย^{๒๗}

๔. กำหนดทิศทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของโรงเรียน การใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาดและคุ้มค่า การใช้การตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้^{๒๘}

๕. ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในงานวิชาการ งานงบประมาณและงานบุคคลให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการของโรงเรียนประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของโรงเรียนต่อผู้ปกครองจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธาต่อโรงเรียนมากขึ้น^{๒๙}

๖. เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลทางด้านบริหารทั่วไปให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อประสานงานด้านข้อมูลและร่วมมือกับกลุ่มบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและร่วมมืออันดีต่อกัน^{๓๐}

^{๒๕}สัมภาษณ์ นายทงศักดิ์ คุรุรัตน์, อาจารย์ฝ่ายปกครอง, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๖}สัมภาษณ์ นางเกษศิริจันทร์ ประพันธ์เจริญ, อาจารย์ฝ่ายวิชาการ, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๗}สัมภาษณ์ นายภาณุพงศ์ จีรัง, อาจารย์ฝ่ายบริหารงานทั่วไป, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๘}สัมภาษณ์ นางสุปรียา พิบูลสวัสดิ์, อาจารย์ฝ่ายบุคลากร, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๙}สัมภาษณ์ นางสุทวิทย์ สีเหลือง, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๓๐}สัมภาษณ์ นางประพิมพ์พรณ ฤงศ์ชัย, ผู้ปกครองนักเรียน, ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๗. พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ มีการสำรวจระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ มีการจัดระบบฐานข้อมูลของโรงเรียนเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในโรงเรียนให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารการบริการ และการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนให้ผู้ปกครองรู้จักมากยิ่งขึ้น^{๓๑}

๘. บริหารจัดการในสายงานตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบกำกับ ติดตาม ให้งาน แผนงานและบริหารทั่วไป ประสานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อดำเนินกิจกรรม งาน โครงการ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ และปฏิบัติการของโรงเรียน^{๓๒}

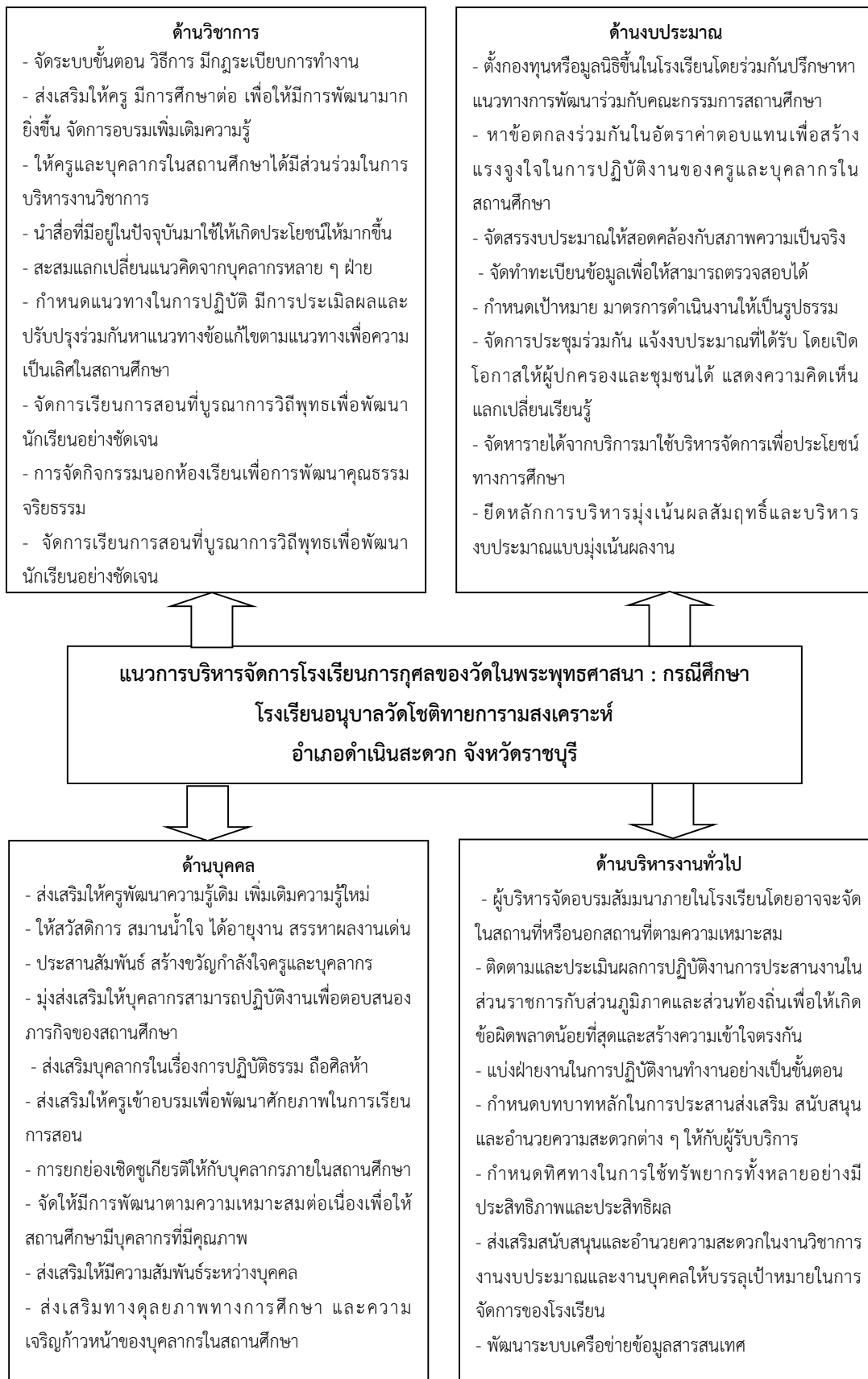
สรุปได้ว่า การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานทั่วไป คือ แบ่งฝ่ายงานในการปฏิบัติงานทำงานอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้มีผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับผู้รับบริการ การวางแผนในการปฏิบัติงาน และแบ่งหน้าที่ให้รับผิดชอบตามความสามารถของบุคคล, กำหนดทิศทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในงานวิชาการ งานงบประมาณและงานบุคคลให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการของโรงเรียน พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและ บริหารจัดการในสายงานตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย (Body of Knowledge) ดังแสดงในภาพที่ ๔.๑

^{๓๑}สัมภาษณ์ นางกิตติ์วี อภิสินรุ่งโรจน์, กรรมการสถานศึกษา, ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๓๒}สัมภาษณ์ นางบุปผา พ่วงพิศ, กรรมการสถานศึกษา, ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑.

ภาพที่ ๔.๑ แนวการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา
โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

จากภาพที่ ๔.๑ แสดงให้เห็นแนวการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ตามรายด้านของการวิจัย ดังนี้

๑. ด้านวิชาการ

แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านวิชาการ ได้แก่ จัดระบบขั้นตอน วิธีการ มีกฎระเบียบการทำงาน ส่งเสริมให้ครู มีการศึกษาต่อ เพื่อให้มีการพัฒนามากยิ่งขึ้น จัดการอบรมเพิ่มเติมความรู้ ให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ นำสื่อที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์ให้มากขึ้น สะสมแลกเปลี่ยนแนวคิดจากบุคลากรหลาย ๆ ฝ่าย, กำหนดแนวทางในการปฏิบัติ มีการประเมินผลและปรับปรุงร่วมกันหาแนวทางข้อแก้ไขตามแนวทางเพื่อความเป็นเลิศในสถานศึกษา จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการวิถีพุทธเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างชัดเจน การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนเพื่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการวิถีพุทธเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างชัดเจน

๒. ด้านงบประมาณ

แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ได้แก่ ตั้งกองทุนหรือมูลนิธิขึ้นในโรงเรียนโดยร่วมกันปรึกษาหาแนวทางการพัฒนาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา หาข้อตกลงร่วมกันในอัตราค่าตอบแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษา จัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง จัดทำทะเบียนข้อมูลเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ กำหนดเป้าหมาย มาตรการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรม จัดการประชุมร่วมกัน แ่จ้งงบประมาณที่ได้รับ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

๓. ด้านบุคคล

แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านบุคคล ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาความรู้เดิม เพิ่มเติมความรู้ใหม่ ให้สวัสดิการ สมานน้ำใจ ได้อย่างงาน สรรหาผลงานเด่น ประสานสัมพันธ์ สร้างขวัญกำลังใจครูและบุคลากร มุ่งส่งเสริมให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา ส่งเสริมบุคลากรในเรื่องการปฏิบัติธรรม ถือนิสสัย ส่งเสริมให้ครูเข้าอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการเรียนการสอน การยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับบุคลากรภายใน

สถานศึกษา จัดให้มีการพัฒนาตามความเหมาะสมต่อเนื่องเพื่อให้สถานศึกษามีบุคลากรที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ส่งเสริมทางคุณภาพทางการศึกษา และความเจริญก้าวหน้าของบุคลากรในสถานศึกษา

๔. ด้านบริหารงานทั่วไป

แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ผู้บริหารจัดการอบรมสัมมนาภายในโรงเรียนโดยอาจจะจัดในสถานที่หรือนอกสถานที่ตามความเหมาะสม ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานการประสานงานในส่วนราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุดและสร้างความเข้าใจตรงกัน แบ่งฝ่ายงานในการปฏิบัติงานทำงานอย่างเป็นขั้นตอน กำหนดบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับผู้รับบริการ กำหนดทิศทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในงานวิชาการ งานงบประมาณและงานบุคคล ให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการของโรงเรียน พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี (๒) ศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียน การกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และ(๓) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี(Mixed-Methods Research)ระหว่างการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Study) จากผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๖๒ คน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๖๕ คน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๖๑ คน จำนวนทั้งหมด ๑๘๘ คน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นทั้งปลายปิดและปลายเปิด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และในส่วนของวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๘ คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๕.๑ สรุป

๕.๒ อภิปรายผล

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุป

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” สรุปได้ดังนี้

๕.๑.๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ พบว่า ส่วนใหญ่ มีสถานภาพเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๔๐ มีอายุ ๓๖-๔๕ ปี จำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๐๐ มีวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน ๑๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๓๐ และประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔๐

๕.๑.๒ ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

๑. ด้านการบริหารงานวิชาการ

ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ ๘ มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕

๒. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ความคิดเห็นของความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ ๕ มีการจัดสรรงบประมาณ สำหรับโครงการและกิจกรรม ภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๗

๓. ด้านการบริหารงานบุคคล

ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ ๗ มีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคลากรที่ทำการสอน อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๒

๔. ด้านการบริหารงานทั่วไป

ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ ๗ มีความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๖

๕.๑.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา และอาชีพ ตามสมมติฐานการวิจัย พบว่า

๑) ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

๒) ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓) ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

๔) ผู้ปกครองที่อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕.๑.๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี พบว่า

๑. ด้านการบริหารงานวิชาการ

ปัญหา อุปสรรค พบว่า

๑. การประสานงานในการทำงาน การชี้แจงงาน การทำงานที่ซ้ำซ้อน การใช้วาจาที่ไม่สุภาพกับบุคลากร

๒. ไม่มีเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหรือหมุนเวียนในโรงเรียน ให้อำนาจสิทธิขาดแก่ผู้หนึ่งผู้ใดนานเกินไป แจ้งข้อมูลล่าช้าและมีเวลาแก้ไขน้อย ปัญหาเด็กที่ไม่สามารถเลือกได้เพราะเป็นโรงเรียนการกุศลที่สร้างโอกาสทางการศึกษา

๓. ความรู้ในด้านการใช้สื่อ ผลิตสื่อประกอบในการเรียนการสอนยังมีน้อย นำมาใช้้น้อยมาก เพราะสื่อราคาแพง สื่อที่ใช้ในการในการเรียนการสอนส่วนใหญ่ไม่มีการพัฒนาเพิ่มเติมใช้รูปแบบสื่อเดิมๆ ขาดความทันสมัย

๔. ขาดงบประมาณในการจัดหาจัดทำสื่อที่ทันสมัย ไม่มีผู้สนับสนุนมากนักหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดการสนับสนุนในด้านนี้

ข้อเสนอแนะ พบว่า

๑. ควรมีการประชุมชี้แจง มีการเตรียมการไว้แต่เนิ่นๆ ไม่ควรบอกปากต่อปากควรจำกัดจำนวนนักเรียน คัดเลือกหรือ สอบซ่อมเสริม เป็นต้น

๒. ควรมีการจัดการอบรมครูด้านวิชาการต่างๆ ให้เพิ่มมากขึ้น นิเทศครูนำปัญหามาอภิปรายหาวิธีแก้ไขร่วมกัน ให้มีระบบมากขึ้น ควรพูด คุยกับผู้บริหาร

๓. ควรนำสื่อที่ทันสมัย เช่น ภาพ เสียง จากวิทยุ โทรทัศน์ จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต่าง ๆ มาใช้ให้มากขึ้นในการการเรียนการสอน

๔. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการสนับสนุนในด้านงบประมาณมากขึ้นพอที่จะผลิตสื่อที่จะนำมาใช้ในการการเรียนการสอน

๒. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ปัญหา อุปสรรค พบว่า

๑. เงินที่ได้จากรัฐไม่เพียงพอ ยังขาดเงินในการพัฒนาต่างๆ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมไม่ได้ อาศัยงบประมาณรัฐ ตามรายหัวและผู้บริจาค

๒. การจัดตั้งกองทุนการศึกษาและมอบทุนให้นักเรียนอยู่ในส่วนจำกัดซึ่งอาจจะไม่เพียงพอต่อการศึกษา

๓. มีงบประมาณสำหรับเป็นค่าตอบแทนของครูผู้สอนน้อยมาก

ข้อเสนอแนะ พบว่า

๑. ภาครัฐต้องช่วยเพิ่มงบประมาณให้มากขึ้น หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้การดูแล เช่น สำนักพุทธ เป็นต้น

๒. ควรมีการจัดตั้งเป็นกองทุนหรือมูลนิธิเพื่อการศึกษา เพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับนักเรียน

๓. ควรสร้างแรงจูงใจให้กับผู้มาทำหน้าที่ในการสอน และมีค่าตอบแทนให้อย่างเหมาะสม

๓. ด้านการบริหารงานบุคคล

ปัญหา อุปสรรค พบว่า

๑. การลาออกของครูในช่วงภาคการศึกษาหรือ ปีการศึกษา เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ ซึ่งทำให้โรงเรียนหาบุคลากรไม่ทัน ต้องให้ครูที่อยู่ทำการสอนแทนชั่วคราว ทำ บุคลากร ไม่เพียงพอ และความรู้ไม่ตรงกับสายงาน

๒. ขาดบุคลากรด้านพระพุทธศาสนา ที่จะดำเนินกิจกรรมทางศาสนา และดำเนินการทางพิธีกรรมที่ถูกต้อง ขาดการดูแลทั้งภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนงบประมาณ

๓. นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือ ขาดวินัย ฐานะยากจน พ่อแม่แยกทางกัน ขาดคนดูแล ควรมีการปรับกิจกรรมให้เหมาะกับเวลา

ข้อเสนอแนะ พบว่า

๑. ผู้บริหารต้องมีมาตรการหรือกฎระเบียบสำหรับบุคลากร เช่น ต้องสอนอย่างน้อย ๒ ปี ขึ้นไปจึงบรรจุ เมื่อประกาศผลว่าสอบได้ให้ออกทันทีใน ๑ เดือน

๒. ควรเพิ่มสวัสดิการให้ครูเพื่อความทัดเทียมและสร้างแรงจูงใจ เพราะบุคลากรมีความเป็นอยู่ไม่ดี

๔. ด้านการบริหารงานทั่วไป

ปัญหา อุปสรรค พบว่า

๑. คุณครูหรือบุคลากรภายในโรงเรียนยังให้ความร่วมมือได้ไม่เต็มที่ในการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นทีม

๒. การประสานงานในส่วนราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นเกิดข้อผิดพลาดบ่อย มีความเข้าใจไม่ตรงกัน

ข้อเสนอแนะ พบว่า

๑. การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำงาน อาทิ การทำงานเป็นกลุ่ม หรือการทำงานเป็นทีม

๒. จัดครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องคอยประสานงานเพื่อความสะดวกต่อการทำงานกันทั้งสองฝ่าย

๕.๒ อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” มีประเด็นสำคัญซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

๕.๒.๑ ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนการกุศลในพระพุทธศาสนาจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของสถาบันการศึกษาที่น่าสนใจ ในการให้บุตรหลานไปเรียนเพื่อให้ได้มีโอกาสได้เรียนทั้งวิชาการต่างๆ และมีโอกาสได้รับการกล่อมเกล่าจิตใจด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนเป็นทั้งคนดีและคนเก่งในสังคม โดยมีแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยการพัฒนาให้เป็นโรงเรียนต้นแบบด้านการพัฒนาความรู้ควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม คณะสงฆ์ควรเข้ามามีส่วนร่วมทางการบริหารและการจัดการโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถนำ

สถานศึกษาให้ดำเนินงานไปได้ด้วยการกำหนดแผนงาน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบสอดคล้องกับงานวิจัยของพระไพศาล สุธธิตโต ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี” ความคิดเห็นของประชากรต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรีผู้บริหาร ครู บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๗^๑และสอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรี ศรีทอง ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธ ศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน: กรณีศึกษาโรงเรียนวินิตศึกษาจังหวัดลพบุรี” ผลการ วิจัยพบว่า ยึดหลักปรัชญา คือ การช่วยกันเป็นสุขในโลก การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้นักเรียนมีความรู้ เพื่อศึกษาต่อในระดับสูง ประกอบอาชีพอย่างมีคุณภาพ มีความเสียสละ ขยันอดทน การดำเนินการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการเพื่อพัฒนางานของโรงเรียนทั้งด้านวิชาการ กิจกรรมนักเรียน บุคลากร ธุรการและการเงิน อาคารสถานที่ ความสัมพันธ์กับชุมชน^๒

๑. ด้านการบริหารงานวิชาการ

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ข้อ ๘ มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ อันดับรองลงมาได้แก่ ข้อ ๕ มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อพัฒนาด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๑ และอันดับถัดไป ได้แก่ ข้อ ๔ มีการร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอนระหว่างครูและนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาจึงเป็นทั้งแหล่งสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางสังคมให้มีโอกาสได้เรียนรู้ทางวิชาการควบคู่ไปกับการฝึกอบรมคุณธรรมตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาให้มีความพร้อมและส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและผลในทางปฏิบัติที่เป็นจริงและส่งผลให้เกิดการพัฒนาเป็นมนุษย์สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีนวล ศรีสวัสดิยาภรณ์ ได้

^๑พระไพศาล สุธธิตโต , “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ*. (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๑๔๓.

^๒มยุรี ศรีทอง, “การบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนวินิตศึกษาจังหวัดลพบุรี”, *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๐), หน้า ก-ข.

วิจัยเรื่องการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีสภาพการปฏิบัติปานกลาง ใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งวิชาการ มีการสอนเสริมทั้งผู้เรียนช้าและผู้เรียนดี ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนน้อยกว่างานด้านอื่น มีการเชิญบุคลากรชุมชนมาเป็นวิทยากร มีการจัดการเรียนการสอนแบบภูมิปัญญาท้องถิ่น และดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ^๓ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาพรสวรรค์ กิตติวโร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักคุณธรรมบถ ๑๐ ประการ” ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนามนุษย์ที่ดีจะต้องมีธรรมะเป็นพื้นฐาน อำนาจให้เกิดคุณค่าในทางมนุษยธรรม มีเป้าหมายเพื่อเป็นการแก้ปัญหาของมนุษย์ โดยมีรูปแบบการปฏิบัติรวมลงในไตรสิกขา เป็นกระบวนการพัฒนาทางร่างกาย วาจา จิต และปัญญา ที่สามารถพัฒนามนุษย์ได้ทุกระดับชั้น ระดับสังคม เพื่อพัฒนามนุษย์ให้ได้บรรลุจุดหมายของชีวิตและประโยชน์ต่าง ๆ^๔

๒. ด้านการบริหารงบประมาณ

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ข้อ ๕ มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการและกิจกรรม ภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๗ อันดับรองลงมาได้แก่ ข้อ ๖ มีการประเมินผลและรายงานผลการใช้เงิน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒ และอันดับถัดไป ได้แก่ ข้อ ๓ มีมีเจ้าหน้าที่การบัญชีการเงินของโรงเรียนเฉพาะเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารการเบิกจ่ายให้แก่บุคลากรในโรงเรียนการกุศลของวัด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๑ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเป็นองค์กรหนึ่งที่ดำเนินการจัดการศึกษาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในการดำเนินกิจการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาพบว่าได้มีการพัฒนาไปอย่างมาก เช่น ด้านงบประมาณและการเงินซึ่งจำนวนเงินรายรับได้มาเพียงพอกับรายจ่ายเพราะส่วนหนึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลโรงเรียนเก็บค่าธรรมเนียมในอัตราตราบางส่วนและบางโรงเรียนไม่เก็บค่าธรรมเนียมเนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ยากจน ประกอบกับโรงเรียนจัดการศึกษาเป็นการศึกษาสงเคราะห์แบบให้เปล่าทำให้การดำเนินกิจการโรงเรียนให้มีคุณภาพที่ดีได้สอดคล้องกับงานวิจัยของอรัญญา ผลจิตต์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

^๓ศรีนวล ศรีสวัสดิยาภรณ์, “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา”, สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*, (สาขาบริหารการศึกษา : สถาบันราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๖), หน้า ก-ข.

^๔พระมหาพรสวรรค์ กิตติวโร, “ศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักคุณธรรมบถ ๑๐ ประการ”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๕๔), หน้า ก-ข.

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๗ ผลการวิจัยด้านการบริหารงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การ จัด ส ร ร งบประมาณเพื่อกำหนดการใช้จ่ายจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลรองลงไป คือ การ ปรับปรุงการปฏิบัติงานด้วยวิธีการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องและตรวจสอบได้และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการจัดทำบัญชีการเบิกจ่ายพัสดุครุภัณฑ์แต่อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมเพื่อการมีส่วนร่วมต้องคำนึงถึงวิธีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิด ความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม เพราะกลุ่มคนในชุมชน มีความแตกต่างกันใน ลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน ควรมีการ วิเคราะห์สังเคราะห์ปัญหาของชุมชน มีการวางแผนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิต กำหนด กิจกรรม การดำเนินกิจกรรมและการประเมินผลกิจกรรม จัดขั้นตอนของการเข้ามามีส่วนร่วม และให้ ความสำคัญโดยใช้ชุมชน เป็นศูนย์กลาง โดยโรงเรียนหน่วยงานภาครัฐช่วยเหลือ ให้คำแนะนำหรือ อำนวยความสะดวกอย่างต่อเนื่อง^๕

๓. ด้านการบริหารบุคคล

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้าน การบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ข้อ ๗ มีการจัดแบ่งหน้าที่ความ รับผิดชอบให้กับบุคลากรที่ทำการสอน อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๒ อันดับรองลงมาได้แก่ ข้อ ๕ มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการ ทำงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ และอันดับถัดไป ได้แก่ ข้อ ๔ มีการกำกับดูแล บุคลากรและนักเรียนภายในโรงเรียน ให้รู้จักกฎระเบียบวินัยของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๖ แสดงให้เห็นว่ามีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลหรือศาสนบุคคลของ พระพุทธศาสนา โดยมีการดำเนินงานอย่างมีเป้าหมายและมีทิศทาง มีวิธีการดำเนินงานโดยสอดคล้อง กับนโยบายทางด้านการศึกษาซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของศรีนวล ศรีสวัสดิยาภรณ์ ได้วิจัยเรื่องการ บริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ด้านงานบุคลากร มีหลักเกณฑ์พิจารณาความดีความชอบ การขึ้นเงินเดือน และ สวัสดิการอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดให้ นอกนั้นจะรับจากรัฐบาล มีสภาพปฏิบัติในระดับปานกลาง ครุยังไม่ พึงพอใจในสวัสดิการที่ผู้บริหารจัดการให้^๖ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิมล ปิงเมืองเหล็ก ได้ทำวิจัยเรื่อง

^๕ ธีรญา ผลจิตต์, “สภาพการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๗”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,(บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ๒๕๕๖), หน้า ก-ข.

^๖ ศรีนวล ศรีสวัสดิยาภรณ์, “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา”, สังกัด สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.(บัณฑิต วิทยาลัย: สถาบันราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๖), หน้า ก-ข.

การบริหารงานบุคคลโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนพินิตประสาธน์ จังหวัดพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพการบริหารงานบุคคล และศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคคลโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โรงเรียนพินิตประสาธน์ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลโดยรวม จำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร ด้านการให้สวัสดิการ ค่าตอบแทนเงินเดือน ค่าจ้าง ด้านการให้บุคลากรมีส่วนร่วม และด้านการทำนุบำรุงบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพการบริหารงานบุคคล จำแนกตามสถานภาพพบว่า ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานสอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ปฏิบัติงานสอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย ด้านการให้สวัสดิการ ค่าตอบแทน เงินเดือน ค่าจ้าง ด้านการให้บุคลากรมีส่วนร่วม และด้านการทะนุบำรุงรักษาบุคลากร ผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้ปฏิบัติงานสอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางส่วนสภาพปัญหา พบว่า โรงเรียนมีการบรรจุบุคลากรไม่ตรงกับความต้องการ ไม่ส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสเข้าศึกษาต่อหรือไปอบรมสัมมนา ขาดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และไม่มีความยุติธรรม บุคลากรขาดความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และขาดการประสานงาน และขาดการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร สำหรับข้อเสนอแนะ พบว่า โรงเรียนควรหาวิธีการสรรหาบุคลากรให้ตรงกับความต้องการ ควรมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนที่ชัดเจน การจัดกิจกรรมควรมีโครงการหรือแผนงานที่ชัดเจน และผู้บริหารควรใช้หลักจิตวิทยาบริหารงาน^๗

๔. ด้านการบริหารทั่วไป

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ข้อ ๗ มีความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๖ อันดับรองลงมาได้แก่ ข้อ ๘ มีการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ เพื่อมุ่งพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๓ และอันดับถัดไป ได้แก่ ข้อ ๖ มีการส่งเสริมด้านสุนามย์และสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๑ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการบริหารหรือกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นวิธีบริหารจัดการเพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่ากระบวนการหรือการดำเนินงานจะทำให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพตรงตามที่

^๗วิมล ปิงเมืองเหล็ก, “การบริหารงานบุคคลโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา :กรณีศึกษา โรงเรียนพินิตประสาธน์ จังหวัดพะเยา”,การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร ๒๕๕๒), หน้า ก-ข.

ตั้งเป้าหมายไว้ โดยแนวทางที่จะให้ได้ผลตามที่ต้องการ การดำเนินการจนได้ผลดีนั้น ล้วนมาจากความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น ๆ หากดำเนินการงานบริหารสามารถสร้างความพึงพอใจให้ผู้บริหารได้ถือว่ามีคุณภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวัฒน์ อินทรประไพ ได้นำเสนอเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โรงเรียนวัดชัยบอนวิทยา จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยที่โรงเรียนกับชุมชนต้องประกอบด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน ประสานงาน บ้าน วัด โรงเรียน คือสามประสานร่วมกันในลักษณะกัลยาณมิตร อย่างยั่งยืนได้ เพราะเกิดจากจิตใจที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อให้เกิดผลต่อความต้องการของกลุ่มคนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทางสังคม ทั้งนี้ ในการที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงนั้น การจัดกิจกรรมเพื่อการมีส่วนร่วมต้องคำนึงถึงวิถีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิดความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม เพราะกลุ่มคนในชุมชน มีความแตกต่างกันใน ลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน ควรมีการวิเคราะห์สังเคราะห์ปัญหาของชุมชน มีการวางแผนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิต กำหนดกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมและการประเมินผลกิจกรรม จัดขั้นตอนของการเข้ามามีส่วนร่วม และให้ความสำคัญโดยใช้ชุมชน เป็นศูนย์กลาง โดยโรงเรียนหน่วยงานภาครัฐช่วยเหลือ ให้คำแนะนำหรืออำนวยความสะดวกอย่างต่อเนื่อง”

การบริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา เป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่จะต้องทำเป็นกระบวนการ โดยกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นั่นก็คือการพัฒนาสมาชิกหรือผู้รับบริการทางการศึกษา ให้เป็นผู้มีคุณภาพที่สังคมต้องการ และเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องสามารถนำองค์กรให้อยู่รอด ต้องกำหนดแผนงานวิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ โดยพึงพึงงบประมาณจากรัฐที่มีไม่มากนักด้วยความประหยัด ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า ทั้งคน เงิน เวลาและทรัพย์สินอย่างอื่นเพราะถ้าระบบบริหารภายในสถานศึกษาไม่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงานได้ ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษา จึงขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ

“สุวัฒน์ อินทรประไพ, ”การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โรงเรียนวัดชัยบอนวิทยา จังหวัดเพชรบูรณ์” วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, (ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗), หน้า ๓๙-๕๐.

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ใน พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทั่วไป ดังนี้

๑. ควรมีการประชุมชี้แจง มีการเตรียมการทางด้านการวิชาการไว้แต่เนิ่นๆ ควรจำกัดจำนวนนักเรียน คัดเลือกหรือ สอบซ่อมเสริม เป็นต้น
๒. ควรมีการจัดการอบรมครูด้านวิชาการต่างๆ ให้เพิ่มมากขึ้น
๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการสนับสนุนในด้านงบประมาณมากขึ้นพอที่จะผลิตสื่อที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอน
๔. ผู้บริหารควรมีการจัดตั้งเป็นกองทุนหรือมูลนิธิเพื่อการศึกษา เพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับนักเรียน
๕. ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจสวัสดิการให้ครูเพื่อความทัดเทียมให้กับผู้มาทำหน้าที่ในการสอน และมีค่าตอบแทนให้เหมาะสม
๖. ผู้บริหารควรส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำงาน อาทิ การทำงานเป็นกลุ่มหรือการทำงานเป็นทีมจัดครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องคอยประสานงานเพื่อความสะดวกต่อการทำงาน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑. การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษารูปแบบโครงการฝึกอบรมบุคลากรที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทยแลนด์ ๔.๐ ของโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
๒. การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
๓. การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรบุคคลขององค์กรของโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ:

- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. **แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๔.
- _____. **คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. ๒๕๕๓.
- _____. **คู่มือการบริหารศึกษาคณะสงฆ์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๓๘.
- _____. **คู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ ร.พ.ส. ๒๕๔๖.
- _____. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์, ๒๕๕๓.
- _____. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๖.
- _____. **ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๒.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ ร.ส.พ. ๒๕๔๖.
- กานต์ ภูนาศ. **การประเมินศึกษา**. กาญจนบุรี: สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี, ๒๕๕๓.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิพัฒน์. ๒๕๕๓.
- กิตติยา ปรีดีดิลก. **ทฤษฎีการบริหารองค์การ**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๒.
- _____. **อ้างอิงใน มหาวิทยาลัยรามคำแหง, หลักการบริหารงบประมาณและการเงินโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๔.
- กรมสามัญศึกษา, **เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๙**. กรุงเทพมหานคร : กรมสามัญศึกษานี้ สงวนนาม. **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์, ๒๕๕๓.
- ศึกษา.๒๕๓๙.
- _____. **เอกสารประกอบการสอนบรรยายหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง**. ม.ท.ป. ๒๕๓๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- คณาจารย์. กลุ่มและสมาคมโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา.ปราจีนบุรี : โรงพิมพ์ หจก. เจตนารมณัณท์.๒๕๕๓.
- ชงค์ วงษ์จันทร์. ๗๒ ปี คนดีลพบุรี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง. ๒๕๕๐.
- เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, ผศ.ดร.ความรู้เบื้องต้นทางการบริหารรัฐกิจ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๗.
- ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. การจัดการทรัพยากรมนุษย์.กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๕๖.
- ณรงค์ สักพันโรจน์. ประมวลสาระชุดวิชา การบริหารทรัพยากรการศึกษา หน่วยที่ ๑-๘พิมพ์ครั้งที่ ๒. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ๒๕๕๑.
- ธงชัย สันติวงษ์. การบริหารงานบุคคล.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.๒๕๕๒.
- _____. การบริหารงานบุคคล.พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.๒๕๓๖.
- _____.องค์การและการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช. ๒๕๕๓.
- _____.องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑.กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.๒๕๕๓.
- ธีระ รุญเจริญ, การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เน็ท. ๒๕๕๐.
- ธีระรัตน์ กิจจารักษ์, เอกสารคำสอนวิชาการบริหารการศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัย:คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์. ๒๕๕๒.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์.หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๒๕.
- _____.หลักการบริหารการศึกษา.กรุงเทพมหานคร:พิธการพิมพ์, ๒๕๕๓.
- ปัญญา แก้วก้อย และ สุภัทรพันธุ์พัฒนกุล. การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนเป็นฐานหรือเขตพื้นที่เป็นฐาน.กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์. ๒๕๕๕.
- ประกอบ กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์. ๒๕๕๒.
- ปรียาพร วงษ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, พิมพ์ครั้งที่ ๒.กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์. ๒๕๓๕.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์.การบริหารงานวิชาการ.กรุงเทพมหานคร:สุนทรพิลัม. ๒๕๕๕.
- พยอม วงศ์สารศรี, การบริหารงานบุคคล พิมพ์ครั้งที่ ๔.กรุงเทพมหานคร : พรานนการพิมพ์. ๒๕๓๔.
- _____. การบริหารทรัพยากรมนุษย์.กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.๒๕๕๒.
- พระธรรมโกศาจารย์, ศ.ดร. (ประยูร ธมมจิตโต), พุทธวิธีบริหาร, พิมพ์พิเศษ.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๙.
- พุทธทาสภิกขุ. การบริหารธุรกิจแบบพุทธ.กรุงเทพมหานคร : เคล็ดไทย, มปป.
- พระเมธีธรรมาภรณ์(ประยูร ธมมจิตโต). คุณธรรมสำหรับนักบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ ๒.กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิก จำกัด. ๒๕๕๑.
- พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงคโล).การบริหารวัด.นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.๒๕๕๘.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พระมหาอุทัย วชิรเมธี (ว. วชิรเมธี), **คนสำราญงานสำเร็จ**, พิมพ์ครั้งที่ ๓.กรุงเทพมหานคร :บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). ๒๕๕๐.
- พระพยอม กลฺยาโณ. **การบริหารเชิงพุทธในการบริหารธุรกิจแบบพุทธ**.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. **การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน**. ส่วนที่ ๓ เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก ๒๕๔๒.
- พรรณิ ช.เจนจิต. **จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน**. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๘.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. **การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน**. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ๒๕๔๐.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๖**. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์ จำกัด ๒๕๔๖.
- โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์. **รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต.ดำเนินสะดวก อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี, สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. ปีการศึกษา ๒๕๕๒.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, **การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม. ๒๕๔๘.
- วิรัช สงวนวงศ์วานและพรรณพิมล ก้านกนก. **การจัดการตลาด**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ๒๕๔๕.
- วิโรจน์ สารัตนะ. **การพัฒนานโยบายการศึกษา**. ขอนแก่น : ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๓๕.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ. **ทฤษฎีองค์การ** : ฉบับมาตรฐาน. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร. ๒๕๔๕.
- _____. **องค์การและการจัดการ (ฉบับสมบูรณ์)**. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสารการพิมพ์. ๒๕๓๙.
- _____. **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทธีระและไซเท็กซ์ จำกัด. ๒๕๔๑.
- เสนาะ ตีเยาว์. **หลักการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ๒๕๔๖.
- สุดา สุวรรณภิรมย์. **เอกสารคำสอนวิชา การบริหารงานบุคคล Personnel management**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยบูรพา. ๒๕๔๘.
- สมคิด บางโม, **การบริหารการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏพระนคร. ๒๕๔๔.
- สมพงษ์ เกษมสิน. **การบริหาร, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์พระนคร**. กรุงเทพมหานคร : ไทยพัฒนาการพิมพ์ธนบุรี. ๒๕๑๘.
- สมศักดิ์ คงพิบูลย์. **การพัฒนาการศึกษาและเผยแพร่ศาสนธรรม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. ๒๕๕๓.
- เสรี ราชโรจน์. **อ้างอิงใน สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี. ๒๕๔๕.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๑.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. ๒๕๕๒.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ**.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. ๒๕๕๓.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **ความสำเร็จในการปฏิบัติภารกิจของวัด**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๖.
- _____. **สำนักงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐**.กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๙.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. **การพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธ ศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คุรุสภา. ๒๕๔๑.
- _____. **การพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา**. ๒๕๔๓.
- _____. **การพัฒนาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา**. ๒๕๕๐.
- _____. **โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนากรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์**. ๒๕๕๒.
- _____. **การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เอกชน**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๕๓.
- _____. **“รายงานการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มี ต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน”**.กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว ๒๕๔๓.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.). **กลุ่มนโยบายและแผนการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ๒๕๕๖.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. **“การบริหารตามแนวปฏิรูปการศึกษา”**. วารสารวิชาการ. ปีที่ ๔๕ ฉบับที่ ๒.พฤษภาคม ๒๕๔๕.
- สำนักงานเลขาธิการการศึกษา. **สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**.กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์ ๒๕๔๗.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. ๒๕๔๐.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์, **การบริหารวิชาการ**.กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๔๐.
- อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อดุลพัฒน์กิจ. **จิตวิทยาการบริการ**.กรุงเทพมหานคร :บริษัท เพรส แอนด์ ดีไซน์ จำกัด. ๒๕๔๘.

บรรณานุกรม (ต่อ)

อมรชัย ตันติเมธ. การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย.นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.๒๕๕๓.
 อรรถพรณ พรสีมา. รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.๒๕๔๘.
 อุทัย บุญประเสริฐ. หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการโรงเรียน, ภาควิชาการบริหารการศึกษา.
 คณะศึกษาศาสตร์.กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๐.

(๒) บทความ:

สุวัฒน์ อินทรประไพ. “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โรงเรียนวัดชัย
 บอนวิทยา จังหวัดเพชรบูรณ์”. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒
 พฤษภาคม ๒๕๕๗.

(๓) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์:

จีราพร วีระหงส์. “ความพึงพอใจของประชาชนตามระบบและกระบวนการให้บริการของ
 กรุงเทพมหานคร เขตราชบุรีบูรณะ”. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาพัฒนา
 สังคม.สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ๒๕๓๘.

ชรีณี เดชจินดา. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อศูนย์บริการกำจัด ภาควิชาการเกษตรและสหกรณ์
 บางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 ส่งเสริมการเกษตร.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.๒๕๓๐.

ทิพย์รัตน์ อุนกรณวงษ์. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล
 บางคูหล่ง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี”. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ
 สาขาวิชาพัฒนาสังคม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ๒๕๔๖.

ธนพร ชุมวรฐายี. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของ
 กรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาพัฒนา
 สังคม.บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๘.

บงกช อาษา, อ่างถึงใน จิตติมา ธมชยากร “การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง
 ตะกั่วป่าจังหวัดพังงา”. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
 การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ๒๕๕๓.

ปรียาภัสสร เสี่ยง. “การนำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอ ไผ่สาลี
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต ๓”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
 บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ปริญญาโท
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. ๒๕๕๓.

พระครูเกษมสมุทรรคุณ. “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของพระสังฆาธิการในอำเภอเมือง
 สมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 การจัดการเชิงพุทธ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,
 ๒๕๕๔.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พระครูสุนทรวัชรกิจ. “บทบาทพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์จังหวัดเพชรบุรี”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๔.
- พระครูวิสุทธิธานันท์คุณ “การบริหารจัดการวัดเขาช่องพราน จังหวัดราชบุรี”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูสุนทรจาวรรณ. “ความพึงพอใจต่อการบริหารงานศึกษาสงเคราะห์ในพระพุทธศาสนา : ศึกษากรณีศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดทุ่งครุ เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๓.
- พระครูสุนทรเจติยาภิวัฒน์. “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเผยแพร่ธรรมศึกษาในโรงเรียนอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๔.
- พระใบฎีกามานะ สุเมธโส. “การบริหารจัดการด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการจังหวัดเพชรบุรี”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๔.
- พระไพศาล สุทธิจิตโต . “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๔.
- พระมหาขุนทอง อคฺควโร. “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๔.
- พระมหาพรสวรรค์ กิตติวโร. “ศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๔.
- พระมหาสุทนต์ สุมสโน. “การศึกษบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนวิถีพุทธระดับประถมศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๒.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พระสมกิจ วรธมโม. "ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ของคณะสงฆ์ในอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี". **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๕.**
- พระอธิการปณิธิ อธิปัญโญ. "ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังฆัตถุขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอหนองสองห้องจังหวัดขอนแก่น". **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๔.**
- พระอุเทน อุเทโน. "ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ". **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๔.**
- พิน คงพูล. "ความพึงพอใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการประณการศึกษาจังหวัดใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้". **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒสงขลา. ๒๕๒๙.**
- มนตรี เฉียบแหลม, "ความพึงพอใจในภาระหน้าที่และงานของเกษตรกรอำเภอในจังหวัดภาคเหนือ", **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.๒๕๕๒.**
- มยุรี ศรีทอง. "การบริหารโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนวินิตศึกษาจังหวัดลพบุรี". **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ๒๕๔๐.**
- เมย์ อำนวยพันธ์วิไล, "วิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามหลักอิทธิบาท ๔ของกลุ่มโรงเรียนชาณุวรลักษณ อำเภอลำลูกเกดบุรี จังหวัดกำแพงเพชร", **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา .บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๖.**
- วิชญ์ ผสมทรัพย์, "ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสตรีศรีวิทยาคม". **งานนิพนธ์ กศ.ม สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา . ๒๕๔๖.**
- วิมล ปิงเมืองเหล็ก. "การบริหารงานบุคคลโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา :กรณีศึกษาโรงเรียนพินิตประสาธน์ จังหวัดพะเยา".**การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ๒๕๕๒.**

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศรีนวล ศรีสวัสดิยาภรณ์. “การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา”. สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา**. สถาบันราชภัฏพระนคร. ๒๕๔๖.
- สาโรช ไสยสมบัติ. “ความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด”. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒมหาสารคาม. ๒๕๓๔.
- อนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังกัดหัตถ์ ๔ ของฝ่ายทะเบียนที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๕๔.
- อรัญญา ผลจิตต์. “สภาพการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๑๗”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. ๒๕๕๖.
- อุทัย เจริญธรรม. “ศึกษาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสกลนคร”. **ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. ๒๕๔๒.

(๔) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่:

เอกสารประชุมโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์. **เอกสารประชุมประจำปี ๒๕๖๐**.

(๕) เว็บไซต์ :

- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. **การมีส่วนร่วม: ดำเนินงานวิชาการ**. (ออนไลน์). thecityedu.th@gmail.com. ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑.
- บุญเลิศ เขียนวงศ์. **การบริหารและการจัดการศึกษา : เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการศึกษา**. (ออนไลน์). < <http://www.moe.go.th/wijai/management.htm> >. ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑.

(๖) การสัมภาษณ์:

- สัมภาษณ์ นางกิตติ์วี อภิสินรุ่งโรจน์. กรรมการสถานศึกษา, ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑.
- สัมภาษณ์ นางเกษศิริพันธ์ ประพันธ์เจริญ. อาจารย์ฝ่ายวิชาการ, ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.
- สัมภาษณ์ นางบุปผา พ่วงพิศ, กรรมการสถานศึกษา. ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑.
- สัมภาษณ์ นางประพิมพรรณ ฤกษ์ชัย, ผู้ปกครองนักเรียน. ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑.
- สัมภาษณ์ นางสุทวิวัลย์ สีเหลือง, ผู้ปกครองนักเรียน. ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สัมภาษณ์ นางสาวปรีญา พิบุลสวัสดิ์, อาจารย์ฝ่ายบุคลากร. ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ นายภาณุพงศ์ จีรัง, อาจารย์ฝ่ายบริหารงานทั่วไป. ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ นายทองศักดิ์ คุรุรัตน์, อาจารย์ฝ่ายปกครอง. ๓ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๒. ภาษาอังกฤษ

Maslow, Abraham H. **Motivation and Personality**. 2nd ed. New York: Harper & Row Publishers Inc, 1970.

Druck, Peter F. **Management : Tasks responsibility practice** . (New York: Harper - Row, 1970).

E.N. Chapman. **Supervisor Survival Kit**. second edition. California : Science Research Associates Inc., 1995.

Dale. **Management : Theory and practice**. (New York : Mc Grow - Hill, 1965).

ภาคผนวก

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

๑. พระปิฎกโกศล, ผศ.ดร.

ตำแหน่ง รักษาการรองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหาร

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

๒. พระครูสังฆรักษ์ทรงพรณ ชยทตฺโต, ผศ.ดร.

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

๓. พระครูวาทีวรวัฒน์, ดร.

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

๔. พระมหากังวาล ธีรธมฺโม,ดร.

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

๕. ดร.ปิ่นณธร เจริญชัยพฤษ

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน	วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี	โทร. ๐๘๑-๐๑๔-๓๔๔๖
ที่	ศธ.๖๑๖๑/ว.๔๐	วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑
เรื่อง	ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์	

เรียน พระปิฎกโกศล, ดร.

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนติโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ฉ.พรหมคุณ
พระปิฎกโกศล
๑๖ ต.ค. ๖๑

พระเทพญาณมงคล, รศ. (พิเศษ)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนติโก

โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙-๔๙๓๕-๑๑๑๑

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน	วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี	โทร. ๐๘๑-๐๑๔-๓๔๔๖
ที่	ศธ.๖๑๖๑/ว.๔๐	วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑
เรื่อง	ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์	

เรียน พระครูสังฆรักษ์ทรงพรณ ชยทตฺโต, ผศ.ดร.

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระเทพญาณมงคล,รศ.(พิเศษ))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

(พระครูสังฆรักษ์ทรงพรณ ชยทตฺโต, ผศ.ดร.)

๑๐ / ต.ค. / ๖๑

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก

โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙-๔๔๓๕-๑๑๑๑

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน	วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี	โทร. ๐๘๑-๐๑๔-๓๙๔๖
ที่	ศธ.๖๑๖๑/ว.๔๐	วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑
เรื่อง	ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์	

เรียน พระครูวาทีวรวัฒน์, ดร.

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระเทพญาณมงคล, รศ.(พิเศษ))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

(พระครูวาทีวรวัฒน์, ดร.)

รองเจ้าคณะอำเภอมืองเพชรบุรี
วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดเพชรบุรี

๑๖ ต.ค.๖๑

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก

โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙-๔๙๓๕-๑๑๑๑

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน	วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี	โทร. ๐๘๑-๐๑๔-๓๔๔๖
ที่	ศธ.๖๑๖๑/ว.๔๐	วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑
เรื่อง	ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์	

เรียน พระมหากังवाल อีธรมโม, ดร.

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ตรวจแก้
พระเทพญาณมงคล
๑๕ ต.ค. ๖๑

(พระเทพญาณมงคล, รศ.(พิเศษ))
ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก
โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙-๔๔๓๔-๑๑๑๑

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน	วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี	โทร. ๐๘๑-๐๑๔-๓๔๕๖
ที่	ศธ.๖๑๖๑/ว.๔๐	วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑
เรื่อง	ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์	

เจริญพร ดร.ปณณธร เขียรชัยพลฤกษ์

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ลายเซ็น)

(พระเทพญาณมงคล,รศ.(พิเศษ))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

๓๕๐๐ หนึ่ง

๓๕๐๐ หนึ่ง

๑๕ ต.ค ๒๕๖๑

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก

โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙-๔๔๓๕-๑๑๑๑

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

๑.นางพัชราภรณ์ ธิบุฤทธิชัย

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านโป่ง

"สามัคคีคุณูปถัมภ์"

๒.นางเกศิณี เก่งทอง

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล

วัดโชติทายการามสงเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

๑. นางเกษศิริรินทร์ ประพันธ์เจริญ

อาจารย์ฝ่ายวิชาการ

๒. นางสุปรียา พิบูลสวัสดิ์

อาจารย์ฝ่ายบุคลากร

๓. นายทงศักดิ์ คุรุรัตน์

อาจารย์ฝ่ายปกครอง

๔. นายภาณุพงศ์ จีรัง

อาจารย์ฝ่ายบริหารทั่วไป

๕. นางประพิมพรรณ ภูซังค์ชัย

ผู้ปกครองนักเรียน

๖. นางสุทธิวัลย์ สีเหลือง

ผู้ปกครองนักเรียน

๗. นางกิตติ์วี อภิสินรุ่งโรจน์

กรรมการสถานศึกษา

๘. นางบุปผา พ่วงพิศ

กรรมการสถานศึกษา

ที่ ศธ. ๖๑๖๑/ว.๔๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี
วัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม
เลขที่ ๑๐๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลแพะพวย
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
๗๐๑๓๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตขอทราบข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
เจริญพร นางพัชราภรณ์ ธิบุตธิชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านโป่ง "สามัคคีคุณูปถัมภ์"
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์
ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัด
ราชบุรี" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นักเรียนในโรงเรียนวัด
บ้านโป่ง "สามัคคีคุณูปถัมภ์" จึงใคร่ขออนุญาตขอทราบจากท่าน เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตได้
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึง
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ผศ.ดร.ธนกร
นางพัชราภรณ์ ธิบุตธิชัย
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านโป่ง

เจริญพร
พระปิฎกโกศล

(พระปิฎกโกศล, ดร.)

รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก

โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙-๕๕๓๕-๑๑๑๑

ที่ ศธ. ๖๓๖๓/ว.๔๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี
วัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม
เลขที่ ๑๐๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลแพะพวย
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
๗๐๓๓๐

๓๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้แจกแบบสอบถามแก่นักเรียนเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย
เจริญพร นางเกศณี เก่งทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนติโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์
ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัด
ราชบุรี" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องแจกแบบสอบถามแก่นักเรียนในโรงเรียนเพื่อเก็บ
ข้อมูล จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บ
รวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป แก่หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะ
ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

พระครูปลัดศุภชัย
ก. ๑๒
นางเกศณี เก่งทอง
ผอ. โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม
๑๙ พ.ย. ๖๓

เจริญพร
พระปิฎกโกศล, ดร.)

รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนติโก

โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙-๔๙๓๕-๓๑๑๑

ที่ ศธ. ๖๑๖๑/ว.๔๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี
วัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม
เลขที่ ๑๐๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลแพงพวย
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
๗๐๑๓๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย
เจริญพร นางเกษศิรินทร์ ประพันธ์เจริญ อาจารย์ฝ่ายวิชาการ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์
ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัด
ราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป แก่หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เจริญพร

(พระปิฎกโกศล, ดร.)

รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ยืนยง ใต้พิภพธรรม

เกษศิรินทร์ ประพันธ์เจริญ

๒๖ พ.ย. ๖๑

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก

โทรศัพท์ต่อ ๐๙-๔๔๓๕-๑๑๑๑

ที่ ศธ. ๖๑๖๑/ว.๔๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี
วัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม
เลขที่ ๑๐๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลแพะพวย
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
๗๐๑๓๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย
เจริญพร นางสุปรียา พิบูลสวัสดิ์ อาจารย์ฝ่ายบุคลากร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์
ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัด
ราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป แก่หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ฉันได้ให้สัมภาษณ์
คุณโจ จิตต์ภักดิ์
๓๔/พ.ย./๖๑

เจริญพร

(พระปิฎกโกศล, ดร.)

รักษาราชการผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก

โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙-๔๙๓๕-๓๓๑๑

ที่ ศธ. ๖๑๖๑/ว.๔๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี
วัดหลวงพ่อสธรรมกายาราม
เลขที่ ๑๐๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลแพะพวย
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
๗๐๑๓๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย
เจริญพร นายทะเบียนศักดิ์ คุรุรัตน์ อาจารย์ฝ่ายปกครอง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนดีโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์
ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัด
ราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มี ความจำเป็นต้องสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป แก่หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เจริญพร

(พระปิฎกโกศล, ดร.)

รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

นิตติโกศล
ทนาย
๒๕/๑๑/๖๑

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนดีโก

โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙-๔๔๓๕-๓๑๑๑

ที่ ศธ. ๖๑๖๑/ว.๔๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี
วัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม
เลขที่ ๑๐๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลพงพวย
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
๗๐๓๓๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย
เจริญพร นายภาณุพงศ์ จีรัง อาจารย์ฝ่ายบริหารทั่วไป
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสนดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์
ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัด
ราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาอนุญาตให้บัณฑิตดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป แก่หลักสูตรพุทธศาสนดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เจริญพร

(พระปิฎกโกศล, ดร.)

รักษาราชการผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ศาสตราจารย์ ดร. ภาณุพงศ์ จีรัง

๒๓ / ๑๑ / ๖๑

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนฺติโก

โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙-๔๙๓๕-๓๑๑๑

ที่ ศธ. ๖๓๖๓/ว.๔๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี
วัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม
เลขที่ ๓๐๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลแพงพวย
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
๗๐๑๓๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย
เจริญพร นางประพิมพ์พรรณ ภูซังค์ชัย ผู้ปกครองนักเรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนติโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์
ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัด
ราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป แก่หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ยินดีให้สัมภาษณ์
นางประพิมพ์พรรณ ภูซังค์ชัย
๒๕ - ๙๕ ๖๑

เจริญพร
พระปิฎกโกศล, ดร.)
รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนติโก
โทรศัพท์ต่อ ๐๙-๔๙๓๕-๑๑๑๑

ที่ ศธ. ๖๑๖๑/ว.๔๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี
วัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม
เลขที่ ๓๐๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลแพ่งพวย
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
๗๐๑๓๐

๓๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย
เจริญพร นางสาวอิวิลย์ สีเหลือง ผู้ปกครองนักเรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนติโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์
ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัด
ราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป แก่หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เจริญพร

(พระปิฎกโกศล, ดร.)

รักษาราชการผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ฉันได้อ่านแล้ว
พญ.อิวิลย์ สีเหลือง
25 มี.ค. 61.

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนติโก

โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙-๔๙๓๕-๑๑๑๑

ที่ ศธ. ๖๑๖๑/ว.๔๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี
วัดหลวงพ่อดงธรรมกายาราม
เลขที่ ๑๐๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลแพงพวย
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
๗๐๑๓๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย
เจริญพร นางกิตติ์วี อภิสินรุ่งโรจน์ กรรมการสถานศึกษา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๓ ชุด

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนติโก รัชสประจักษ์วันนิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์
ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัด
ราชบุรี" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป แก่หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ยิมต์ในสังคม
กิตติ์วี อภิสินรุ่งโรจน์

เจริญพร
พระปิฎกโกศล, ดร.)
รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนติโก

โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙-๔๙๓๕-๑๑๓๓๓

ที่ ศธ. ๖๑๖๑/ว.๕๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี
วัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม
เลขที่ ๑๐๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลแพงพวย
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
๗๐๑๓๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย
เจริญพร นางบุปผา พ่วงพิศ กรรมการสถานศึกษา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนติโก รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๓๐๒๐๕๐๑๒ นิสิตหลักสูตร
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์
ราชบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดใน
พระพุทธศาสนา: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัด
ราชบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านได้พิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป แก่หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ยืนยง ไทล้อมากษ์

นางบุปผา พ่วงพิศ

เจริญพร

พระปิฎกโกศล

(พระปิฎกโกศล, ดร.)

รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ผู้ประสานงาน : พระครูปลัดศุภชัย ฉายา ขนติโก

โทรศัพท์ติดต่อ ๐๙-๔๔๓๔-๑๑๑๑

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างเครื่องมือวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา :
 กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก
 จังหวัดราชบุรี

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ
 - ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
 - ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
๒. โปรดตอบคำถามให้ครบทุกข้อ
๓. ข้อมูลที่ได้จากท่านในครั้งนี้ผู้วิจัยจะเป็นความลับ จึงไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่านโดยผู้วิจัยจะนำผลมาใช้ในการวิจัย เท่านั้น
๔. การตอบแบบสอบถามของท่านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ที่จะทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถามนี้

พระครูปลัดศุภชัย ขนติโก (บุญอิม)
 นิสิตปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

ตอนที่ ๑: ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับตัวท่าน

๑. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

๒. อายุ

☐ น้อยกว่า ๓๖ ปี

☐ ๓๖-๔๕ ปี

☐ ๔๖-๕๕ ปี

☐ ๕๖ ปี ขึ้นไป

๓. วุฒิการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อาชีพ

☐ รับราชการ

☐ ค้าขาย

☐ รับจ้าง

☐ เกษตรกร

☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ ๒: แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ว่าอยู่ในระดับใด ตามความเป็นจริง โดยกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มากที่สุด

๔ หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มาก

๓ หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง

๒ หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อย

๑ หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		๕	๔	๓	๒	๑
	๑. ด้านการบริหารงานวิชาการ					
๑	มีการวางแผนงานวิชาการ ตามเกณฑ์การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
๒	มีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ ตามหลักสูตรของกระทรวงการศึกษา					
๓	มีการประสานงานความร่วมมือ และสนับสนุนงานวิชาการ					
๔	มีการร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอนระหว่างครูและนักเรียน					
๕	มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อพัฒนาด้านจิตใจ					
๖	มีการวัดผล การประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน					
๗	มีการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
๘	มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา					

ข้อ	ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		๕	๔	๓	๒	๑
	๒. ด้านการบริหารงานงบประมาณ					
๑	มีการบริหารจัดการเงินงบประมาณให้สอดคล้องตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนการกุศล					
๒	มีการบริหารการเงินทั้งรายรับ รายจ่ายของโรงเรียนโดยมีเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้อง					
๓	มีเจ้าหน้าที่การบัญชีการเงินของโรงเรียนเฉพาะเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารการเบิกจ่ายให้แก่บุคลากรในโรงเรียนการกุศลของวัด					
๔	มีการบริหารจัดการพัสดุและสินทรัพย์ เช่น ที่ดิน วัสดุสิ่งก่อสร้างครุภัณฑ์ของโรงเรียนการกุศลของวัดให้สอดคล้องตามหลักเกณฑ์					
๕	มีการจัดสรรงบประมาณ สำหรับโครงการและกิจกรรม ภายในโรงเรียน					
๖	มีการประเมินผลและรายงานผลการใช้เงิน					
๗	มีเจ้าหน้าที่งานธุรการและการเงินการบัญชี					
๘	มีเจ้าหน้าที่งานจัดทำแผนเสนอขออนุมัติ และงานจัดซื้อ					
	๓. ด้านการบริหารงานบุคคล					
๑	มีการวางแผนเพื่อกำหนดอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งบุคลากร ได้สัดส่วนต่อจำนวนนักเรียน					
๒	มีการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรอย่างถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ					
๓	มีการเลื่อนตำแหน่งบุคลากร เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ					
๔	มีการกำกับดูแลบุคลากรและนักเรียนภายในโรงเรียน ให้รู้รักษากฎระเบียบวินัยของโรงเรียน					
๕	มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการทำงาน					

ข้อ	ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		๕	๔	๓	๒	๑
๖	มีการประชุมวางแผนการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ					
๗	มีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคลากรที่ทำการสอน อย่างความเหมาะสม					
๘	มีการพิจารณาให้บุคลากรที่เกษียณอายุราชการได้รับบำเหน็จ บำนาญเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มาด้วยความดีความชอบ					
๔. ด้านการบริหารงานทั่วไป						
๑	มีการวางแผนการบริหารจัดการธุรการของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ					
๒	มีการประชาสัมพันธ์ งานกิจกรรมของโรงเรียน					
๓	มีการจัดทำสถิติข้อมูลครู อาจารย์ และนักเรียนเป็นปัจจุบันไว้อย่างชัดเจน					
๔	มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ นโยบาย และแผนปฏิบัติงาน รวมทั้งสร้างเครือข่ายภายในกลุ่มโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
๕	มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้เหมาะสมในการเรียนการสอน ในระดับช่วงชั้นการศึกษา					
๖	มีการส่งเสริมด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม					
๗	มีความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน					
๘	มีการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ เพื่อมุ่งพัฒนาสถานศึกษา					

ตอนที่ ๓: ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการ
กุศลของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม
สงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

๑) ด้านการบริหารงานวิชาการ

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

๒) ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ปัญหา อุปสรรค.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

๓) ด้านการบริหารงานบุคคล

ปัญหา อุปสรรค.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

๔) ด้านการบริหารงานทั่วไป

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา :
กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก
จังหวัดราชบุรี

ข้อคำถาม

๑. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร สภาการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ควรเป็นอย่างไร
๒. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก ด้านการบริหารงานวิชาการ ควรเป็นอย่างไร
๓. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก การบริหารงานงบประมาณ ควรเป็นอย่างไร
๔. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก ด้านการบริหารงานบุคคล ควรเป็นอย่างไร
๕. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก ด้านการบริหารงานทั่วไป ควรเป็นอย่างไร
๖. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอดำเนินสะดวก เป็นอย่างไรบ้าง

พระครูปลัดศุภชัย ขนดีโก (บุญอิม)

นิสิตปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

(ผู้สัมภาษณ์)

ภาคผนวก ง

ประมวลภาพจากการสัมภาษณ์

นายทองศักดิ์ คุรุรัตน์ อาจารย์ฝ่ายปกครอง
โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

นางเกษศิริพันธ์ ประพันธ์เจริญ อาจารย์ฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

นายภาณุพงศ์ จีรัง อาจารย์ฝ่ายบริหารทั่วไป
โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

นางสุปรียา พิบูลสวัสดิ์ อาจารย์ฝ่ายบุคลากร
โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

นางสุทธวิมลย์ สีเหลือง ผู้ปกครองนักเรียน
 สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
 ณ โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

นางประพิมพ์พรรณ ภูงค์ชัย ผู้ปกครองนักเรียน
 สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
 ณ โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

นางกิตติ์วี อภิสินรุ่งโรจน์ กรรมการสถานศึกษา
โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

นางบุปผา พ่วงพิศ กรรมการสถานศึกษา
โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการาม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ค่า IOC และผลการวิเคราะห์ค่า Alpha

๑. ผลการวิเคราะห์ค่า IOC

 (พระครูสังฆรักษ์ทรงพรณ ชยทดโต, ผศ.ดร.) ๑
 พศ.๒๕๖๑

ผลการประเมินความเที่ยงตรง (Index of Item Objective Congruence : IOC)
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถาม

สารนิพนธ์เรื่อง ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา :
กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอคำเนินสะดวก
จังหวัดราชบุรี
ผู้วิจัย พระครูปลัดศุภชัย ขนดีโก (บุญอ้อม)

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

- ๑) พระปิฎกโกศล, ดร.
- ๒) พระครูสังฆรักษ์ทรงพรณ ชยทดโต, ผศ.ดร.
- ๓) พระมหากังวาล อธิธมโม, ดร.
- ๔) พระครูวาทิตวโรดม, ดร.
- ๕) ดร.ปณณธร เขียรชัยพฤกษ์

ข้อ	ความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา	ค่าคะแนนโดย ผู้เชี่ยวชาญท่านที่					รวม	ค่า IOC	ผลการ ประเมิน
		๑	๒	๓	๔	๕			
	๑. ด้านการบริหารงานวิชาการ								
๑	มีการวางแผนงานวิชาการ ตามเกณฑ์การ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒	มีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ ตาม หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ	๑	๐	๑	๑	๑	๔	๐.๘๐	ใช้ได้
๓	มีการประสานงานความร่วมมือภายใน องค์กร และสนับสนุนงานวิชาการ	๑	๐	๑	๑	๑	๕	๐.๘๐	ใช้ได้
๔	มีการร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอน ระหว่างครูและนักเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕	มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับ คุณธรรมและจริยธรรมเพื่อพัฒนาด้าน จิตใจ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	ความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา	ค่าคะแนนโดย ผู้เชี่ยวชาญท่านที่					รวม	ค่า IOC	ผลการ ประเมิน
		๑	๒	๓	๔	๕			
๖	มีการวัดผล การประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗	มีการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘	มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ และพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒. ด้านการบริหารงานงบประมาณ									
๑	มีการบริหารจัดการเงินงบประมาณให้ สอดคล้องตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนการ กุศล	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒	มีการบริหารการเงินทั้งรายรับ รายจ่ายของ โรงเรียนโดยมีเอกสารหลักฐานการให้ จ่ายเงินอย่างถูกต้อง	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓	มีเจ้าหน้าที่การบัญชีการเงินของโรงเรียน เฉพาะเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารการ เบิกจ่ายให้แก่บุคลากรในโรงเรียนการกุศล ของวัด	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔	มีการบริหารจัดการพัสดุและสินทรัพย์ เช่น ที่ดิน วัสดุสิ่งก่อสร้างครุภัณฑ์ของโรงเรียน การกุศลของวัดให้สอดคล้องตามหลักเกณฑ์	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕	มีการจัดสรรงบประมาณ สำหรับโครงการ และกิจกรรม ภายในโรงเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖	มีการประเมินผลและรายงานผลการใช้เงิน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗	มีเจ้าหน้าที่งานธุรการและเจ้าหน้าที่พัสดุ	๑	๐	๑	๑	๑	๔	๐.๘๐	ใช้ได้
๘	มีเจ้าหน้าที่งานจัดทำแผนเสนอขออนุมัติ และงานจัดซื้อ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓. ด้านการบริหารงานบุคคล									
๑	มีการวางแผนเพื่อกำหนดอัตรากำลังและ กำหนดตำแหน่งบุคลากร ได้สัดส่วนต่อ จำนวนนักเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อ	ความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา	ค่าคะแนนโดย ผู้เชี่ยวชาญท่านที่					รวม	ค่า IOC	ผลการ ประเมิน
		๑	๒	๓	๔	๕			
๒	มีการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งบุคลากร อย่างถูกต้องตามกฎระเบียบ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓	มีการเลื่อนตำแหน่งบุคลากร เพื่อเป็นการ สร้างขวัญและกำลังใจ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔	มีการกำกับดูแลบุคลากรและนักเรียน ภายในโรงเรียน ให้รู้จักกฎระเบียบวินัย ของโรงเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕	มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพในการทำงาน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖	มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพในการทำงาน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗	มีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับ บุคลากรที่ทำการสอน อย่างเหมาะสม	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘	มีการพิจารณาให้บุคลากรที่เกษียณอายุ ราชการได้รับบำเหน็จ บำนาญเพื่อเป็น ขวัญและกำลังใจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่มาด้วย ความดีความชอบ	๐	๑	๑	๑	๑	๔	๐.๘๐	ใช้ได้
๔. ด้านการบริหารงานทั่วไป									
๑	มีการวางแผนการบริหารจัดการธุรการของ โรงเรียนอย่างเป็นระบบ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒	มีการประชาสัมพันธ์ งานกิจกรรมของ โรงเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓	มีการจัดทำสถิติข้อมูลครู อาจารย์ และ นักเรียน เป็นปัจจุบันไว้อย่างชัดเจน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔	มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ นโยบาย และ แผนปฏิบัติงาน รวมทั้งสร้างเครือข่าย ภายในกลุ่มโรงเรียนและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕	มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้เหมาะสม ในการเรียนการสอน ในระดับช่วงชั้น การศึกษา	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

๔

ข้อ	ความพึงพอใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา	ค่าคะแนนโดย ผู้เชี่ยวชาญท่านที่					รวม	ค่า IOC	ผลการ ประเมิน
		๑	๒	๓	๔	๕			
๖	มีการส่งเสริมด้านสุขอนามัยและ สิ่งแวดล้อม	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗	มีความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของ โรงเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘	มีการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการ ให้บริการการศึกษาทุกระดับ เพื่อมุ่ง พัฒนาสถานศึกษา	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

๒. ผลการวิเคราะห์ค่า Alpha

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา [Alpha coefficient]

สารนิพนธ์	ความพึงพอใจในการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดโชติทายการามสงเคราะห์ อำเภอตำบเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
ผู้วิจัย	พระครูปลัดสุภชัย ขนดีโก (บุญอิม)

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	137.2000	174.0276	.5171	.9597
A2	137.0000	172.6207	.5780	.9593
A3	137.1000	174.0241	.4816	.9598
A4	137.1000	174.0241	.4816	.9598
A5	136.9000	176.5759	.2854	.9609
A6	136.9333	173.6506	.4426	.9601
A7	137.0333	170.0333	.6875	.9586
A8	136.9667	171.4126	.5342	.9596
B1	137.3000	172.4931	.5395	.9595
B2	137.1667	169.1782	.7009	.9585
B3	137.0000	168.5517	.6540	.9588
B4	137.0333	168.7920	.6408	.9589
B5	137.1000	165.2655	.7958	.9577
B6	137.1000	167.5414	.6690	.9587
B7	137.1000	168.9207	.6993	.9585
B8	137.0333	168.5851	.7118	.9584
C1	137.2000	168.9241	.6648	.9587
C2	137.0333	168.1713	.6771	.9586
C3	137.1000	166.7828	.7670	.9579
C4	137.1000	168.0241	.6932	.9585
C5	136.9333	169.5126	.7276	.9583
C6	137.2000	170.5793	.6211	.9590
C7	137.0333	168.1023	.7424	.9581
C8	137.1333	161.2230	.8641	.9570
D1	137.1667	171.2471	.5663	.9594
D2	137.0667	168.0644	.7483	.9581
D3	137.1333	170.6023	.5990	.9591
D4	137.1000	168.5759	.6606	.9587
D5	137.1333	169.2920	.6244	.9590
D6	137.1333	167.3609	.6847	.9586
D7	137.0667	168.6851	.7088	.9584
D8	136.9000	169.8862	.6377	.9589

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 32

Alpha = .9601

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : พระครูปลัดศุภชัย ขนดีโก (ศุภชัย บุญอิม)
- เกิด : วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๓
- สถานที่เกิด : ตำบลบ้านไร่ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
- การศึกษา : เปรียญธรรม ประโยค ๑-๒
- : สำนักเรียนคณะจังหวัดราชบุรี พ.ศ. ๒๕๕๐
- : นักระรมชั้นเอก
- : สำนักเรียนคณะจังหวัดราชบุรี พ.ศ. ๒๕๕๕
- : หลักสูตรประกาศนียบัตรบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.)
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๗
- : พุทธศาสตรบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๖๑
- อุปสมบท : วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓
- : โดยมี พระครูสุนทรพิพิธการ วัดหนองอ้อ เป็นพระอุปัชฌาย์
- สังกัด : วัดขาวเหนือ ตำบลบ้านไร่ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
- ตำแหน่ง/หน้าที่ : เจ้าอาวาสวัดขาวเหนือ พ.ศ. ๒๕๕๒
- ที่อยู่ปัจจุบัน : วัดขาวเหนือ เลขที่ ๒๑ หมู่ ๗
- : ตำบลบ้านไร่ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๓๐
- : โทร. ๐๙-๔๙๓๕-๑๑๑๑